

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Факультет економічних наук

Кафедра фінансів

Кваліфікаційна робота

освітній ступінь – бакалавр

на тему: **«УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ»**

Спеціальності:

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Карпенко Дар'я Олександрівна

Керівник: Базилінська О.Я.

кандидат економічних наук, доцент

Рецензент Панченко О.І.
(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою «_____»

Секретар ЕК _____

«_____» _____ 2021 р.

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ.....	6
1.1. Фінансові ресурси підприємства: сутність, склад і роль.....	6
1.2. Формування та використання фінансових ресурсів вітчизняних підприємств..	10
1.3. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємств.....	23
Висновки до розділу 1.....	27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПРАТ «ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА ДАРНИЦЯ».....	28
2.1. Загальна характеристика складу фінансових ресурсів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».....	28
2.2. Виявлення особливостей процесу управління фінансовими ресурсами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».....	32
Висновки до розділу 2.....	59
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ.....	61
3.1. Шляхи оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства як ключова передумова їх ефективного використання.....	61
3.2. Впровадження системи фінансового контролінгу як інструменту вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства.....	67
3.3. Економічне обґрунтування доцільності реалізації запропонованих заходів....	70
Висновки до розділу 3.....	86
ВИСНОВКИ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	92

ВСТУП

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовлює діяльність підприємців та умови, за якими вони функціонують на ринку. Саме тому підприємствам потрібно чітко визначати свій стратегічний напрям та тактику ведення ринкових відносин. Це є обов'язковим для підприємців, які хочуть чітко визначити свої перспективи розвитку та мобілізувати ресурси для посилення фінансового стану компанії та її прибутку.

Фінансовий стан кожного підприємства визначається місцезнаходженням та використанням його фінансових ресурсів. Характеризується наявністю у підприємства власних оборотних коштів, станом стандартизованих запасів, станом дебіторської і кредиторської заборгованості, платоспроможності та іншими показниками фінансово-господарської діяльності підприємства, за допомогою з яких можна оцінити отримані результати, підсумовувати рівень фінансово-економічного стану і наявність внутрішньогосподарських резервів.

Розвинення ринкових відносин, певні особливості становлення економіки в державі, непрості тенденції у впровадженні методів і засобів регулювання економіки з боку держави, привернули увагу до теорії і практики управління активами на підприємстві.

Фінансовий менеджмент підприємства - одна з основних складових загальної системи управління його фінансовою діяльністю і показник його фінансового стану.

Ефективно розподілені фінансові ресурси підприємства безпосередньо впливають та визначають показник «фінансового здоров'я», що є ключовим у досягненні ефективності та конкурентноспроможності підприємства.

Аналізуючи останні наукові дослідження та публікації, можна відзначити інтерес до вивчення і створення нових методів і підходів до управління ресурсами підприємств.

Актуальність теми дослідження. В Україні практика ефективного фінансового менеджменту все ще перебуває в зародковому стані, стикаючись з об'єктивними економічними труднощами, недосконалою нормативною базою і відсутністю кваліфікованих фахівців на ринку.

Зміни в українській економіці, пов'язані з переходом до ринкової економіки, вимагають нових методів і підходів до управління економічними процесами. Насамперед, це стосується управління та використання фондів фінансових ресурсів бізнесом, державою та громадськими організаціями.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовими ресурсами суб'єкта господарської діяльності.

Предметом дослідження є особливості управління фінансовими ресурсами *ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»*.

Основна мета даної роботи – на прикладі *ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»*, проаналізувати ефективність управління фінансовими ресурсами виявити основні проблеми розподілу ресурсів і надати рекомендації щодо покращення його процесів.

Поставлена мета зумовлює необхідність розв'язання таких завдань:

- розглянути теоретичні аспекти та принципи управління фінансовими ресурсами підприємств;
- дослідити сучасні методи організації управління фінансовими ресурсами на підприємствах;
- з'ясувати роль держави у регулюванні даного напрямку;
- проаналізувати джерела формування та ефективність використання фінансових ресурсів підприємства *ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»*.

Методи дослідження: узагальнення, діалектичний метод, обчислення та аналітика фінансових коефіцієнтів (відносних показників) підприємства, їх горизонтальний та вертикальний аналіз показників підприємства та порівняння.

Інформаційною базою дослідження для підготовки кваліфікаційної роботи стала фінансова звітність підприємства *ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»* за 2014-2019 роки, періодичні видання, навчальні посібники, праці вітчизняних та

закордонних вчених(Шеремет А. Д., Василик О.Д., Савчук В. П., Бланк І.А., Білик М. Д.), законодавство України та інші нормативні акти, що регулюють дану галузь.

Структура і зміст роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Ключові слова: фінансові ресурси, формування та управління фінансовими ресурсами, аналіз складу фінансових ресурсів підприємства, фінансовий стан підприємства, оптимізація управління фінансовими ресурсами.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Фінансові ресурси підприємства: сутність, склад і роль

Термін «ресурси» (від французького «ressource» - допоміжний засіб) - "засоби, запаси, можливості, джерела доходів." Під засобами йдеться про прийоми, способи дії для досягнення чого-небудь, або ж предмети, пристрої (або їх комбінації), необхідні для здійснення будь-якої діяльності [78]

Ресурси в економічній літературі розглядаються як сукупність природних, виробничих, технічних, організаційних і соціальних факторів. Існує безліч різних класифікацій ресурсів: по фізичному змісту, за призначенням у виробничому процесі, за ступенем використання у виробничому процесі і т. д. [4, с. 54].

Академічний словник Міріам-Вебстер визначає «ресурс» як «те, що готове до використання або може бути перетворено для задоволення потреб».

Видатний винахідник в області підвищення ефективності виробництва і якості продукції Дж. Харрінгтон стверджував, що для досягнення ефективної роботи підприємства необхідно, перш за все, навчитися правильно і творчо управляти п'ятьма основними елементами, властивими будь-яка організація - процеси, проекти, зміни, знання і ресурси. У цьому випадку поняття ресурсів розглядається в широкому сенсі, як і всі види активів компанії. На його думку, ресурси є джерелом допомоги або підтримки і основним засобом виробництва [51, с. 14]. Відповідно до класифікації ресурси діляться наступним чином: компанії, рада директорів, будівлі та споруди, клієнти, співробітники, обладнання, торгові площі, нематеріальні активи, акції, інвестори, знання, управлінський персонал, гроші, патенти, нерухомість, акціонери, постачальники, незавершене виробництво, товари і послуги, технології, фінанси. Крім того, автор ділить ресурси на фінансові, фізичні, людські, інтелектуальні, інформаційні, організаційні та технічні. Підкреслення того, що управлінська команда є ключовим ресурсом компанії, має

найбільший вплив на її діяльність. Якщо розглядати поняття «ресурси» так широко, стає очевидним: ефективне управління ними - найважливіша і складне завдання будь-якої організації.

Різні класифікаційні визначення фінансових ресурсів в економічній літературі дозволяють сформулювати власні визначення, а саме фінансові ресурси підприємства - це кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства, розділені за двома параметрами:

- 1) за їх видами і складу;
- 2) за джерелами їх походження (освіти).

Їхнє основне призначення спрямоване на здійснення видатків, дотримання фінансових зобов'язань перед фізичними та юридичними особами, а також економічного стимулювання. Фінансові ресурси підприємства мають певні характеристики, що становлять грошові відносини та залежать від первинного перерозподілу валового внутрішнього продукту. Здатність виконувати функцію платіжного засобу і рівень ліквідності активів є визначальними ознаками їх включення до складу фінансових ресурсів.

Можна виділити основні ознаки, властиві фінансовим ресурсам, за якими: формування і використання фінансових ресурсів здійснюється відповідно до нормативно-правовою базою, фінансові ресурси можуть належати суб'єктам господарювання різних організаційно-правових форм бізнесу, або бути зосередженими в об'єктах фінансового ринку (банківські установи, інвестиційні фонди, компанії спільного інвестування і т. д.).

Основними напрямками використання фінансових ресурсів є реконструкція підприємств, соціальне забезпечення працівників і задоволення інших потреб господарюючих суб'єктів.

Фінансових ресурсів підприємств притаманні такі властивості:

- мають освітній ступінь;
- відображають ставлення до власності;
- мають джерела формування і цілі використання;

- структура фінансових ресурсів підприємства залежить від джерел формування і напрямків використання [40, с. 290 - 294].

Фінансові ресурси підприємства мають певними характеристиками. Всі якісні характеристики фінансових ресурсів згруповані в три групи:

- 1) загальногосподарський;
- 2) фінансовий;
- 3) індивідуальні.

До загальноекономічних характеристик відносяться:

- накопичена вартість (розглядається, з одного боку, як активи, що забезпечують рух вартості і дотримання необхідних цінових пропорцій на всіх етапах процесу відтворення, а з іншого - як економічні ресурси, використання і розпорядження з них здійснюється на платній основі);

- об'єкт власності (фінансові ресурси підприємств поділяються за принципом володіння власними та залученими фінансовими ресурсами. У своїй діяльності, крім власних ресурсів, підприємство може також використовувати фінансові ресурси кредиторів і інвесторів, які можуть встановити певні умови та обмеження на їх використання. Ці умови можуть ставитися до часу використання, цільовим направленням і сумі призначеного для користувача винагороди);

- об'єкт впливу фактора часу (фінансові ресурси підприємства постійно вчасно. Тому для отримання тих же сум коштів краще варіант, який принесе кошти в короткі терміни);

- фактор економічного і соціального розвитку (економічний розвиток підприємства відбувається, як за рахунок власних фінансових ресурсів, так і за рахунок надання можливостей для доступу до зовнішніх джерел фінансування).

До фінансових характеристик фінансових ресурсів компанії відносяться:

- об'єкт фінансового менеджменту (у функціонуванні та економічному розвитку підприємства і його практичної діяльності найважливішим елементом є його фінансові ресурси);

- джерело доходу (особливість - функціонує окремо від інших факторів виробництва. Грошові надходження підприємства формуються завдяки

використанню фінансових ресурсів, як джерела доходу, а саме направлення ресурсів у фінансові та інвестиційні ланки діяльності (накопичені фінансові ресурси використовуються для фінансування реальних і фінансових вкладень з метою отримання доходу в майбутньому);

- джерело ризику (існує постійний зв'язок між доходом і ризиком. Чим більший дохід, тим більші ризики. Носієм ризику є фінансові ресурси);

- джерело погашення фінансових зобов'язань (для діяльності підприємства характерна постійна кредиторська і дебіторська заборгованість. Така заборгованість може виникнути перед державою, власниками, кредиторами та інвесторами і повинна бути погашена. Підприємства для погашення боргу найчастіше використовують фінансові ресурси).

До індивідуальних характеристик фінансових ресурсів можна віднести:

- активи з високою трансформаційної здатністю (особливість - вони не беруть участь безпосередньо у виробничому процесі. Для їх участі у виробничому процесі вони повинні бути трансформовані в інші активи);

- основна складова фінансового потенціалу (фінансові ресурси визначають фінансову сторону підприємства. Ліквідність активів і здатність регулювати чисті грошові потоки є основними елементами для оцінки платоспроможності, фінансової стійкості, кредитоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства) [38, с. 263 - 265].

Вчені-економісти розподіляють фінансові ресурси підприємства за різними видами та ознаками (табл. 1.1).

Фінансовий процес виникає тільки тоді, коли власні ресурси підприємства, дохід, позикові кошти та прибуток формуються на грошовій основі.[6, с. 299].

Отже, фінансові ресурси підприємства - це будь-які грошові надходження та заощадження, які формуються під час господарської діяльності за рахунок власних, чи позичкових коштів та використовуються для формування активів, створення грошових резервів, оплати праці та виконання усіх фінансових зобов'язань.

1.2 Формування та використання фінансових ресурсів вітчизняних підприємств

Діяльність кожного підприємств розпочинається з формування фінансових ресурсів, що дають можливість для початку виробничого процесу, його постійного зростання, а також визначають конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Ресурси підприємств є передумовою їх функціонування і реалізації процесу розширеного відтворення в усіх формах і на всіх етапах. Основна проблема для компанії - постійний брак власних фінансових ресурсів.

Формування фінансових ресурсів підприємства - складний процес, орієнтований на максимальну взаємодію з зовнішнім середовищем і забезпечення високої ефективності їх використання [39, с. 140 - 142].

На формування фінансових ресурсів підприємства впливають різноманітні фактори, які доцільно розділити на внутрішні і зовнішні чинники. Внутрішні чинники - це несистематичні фактори, безпосередньо пов'язані з діяльністю окремого підприємства, а зовнішні чинники - це систематичні фактори, які безпосередньо не пов'язані з основною діяльністю підприємства, але впливають на неї.

До внутрішніх факторів належать:

- складання фінансових завдань;
- ефективне управління фінансовими ресурсами;
- оптимізація виробництва з метою мінімізації складських запасів і пов'язаних з ними витрат;
- розробка оптимальної структури виробництва з метою забезпечення максимальної рентабельності обладнання, зниження впливу сезонності виробництва за рахунок випуску альтернативних видів продукції;
- налагодження роботи з посередниками і забезпечення взаємозв'язку маркетингової стратегії виробництва;
- вибір сегментів ринку по виробничим можливостям;

- уточнення критеріїв цінової політики, позиціонування продукції в діапазоні «ціна - якість»;
- аналіз товарного ринку;
- якість бухгалтерського, управлінського і податкового обліку;
- розробка плану роботи з підрядниками і його узгодження з фінансовим планом підприємства;
- планування маркетингової діяльності;
- аналіз цін конкурентів і пошук способів їх зниження;
- аналіз структури витрат підприємства і способів її оптимізації;
- оцінка ефективності виробництва і її узгодження з фінансовим планом підприємства;

До зовнішніх факторів належать: інфляція, зниження або зростання цін на ресурси і розвиток фінансового ринку, стан розвитку фінансового ринку і стан економіки в цілому [5, с. 135 - 136].

Всі ці фактори впливають на формування фінансових ресурсів підприємства через регулювання структури і можливостей різних фінансових джерел.

Основне завдання управління фінансовими ресурсами - це забезпечення підприємства достатнім обсягом фінансових ресурсів, підвищення ринкової вартості і максимізація прибутку.

Ключовими джерелами формування фінансових ресурсів компанії є власні і позикові кошти.

Власні кошти включають:

- статутний капітал - "це капітал підприємства, створений за рахунок внесків засновників або з номінальної вартості акцій підприємства, що забезпечує врегулювання відносин власності та управління між засновниками та або акціонерами" [18, с. 64]. Розмір статутного капіталу залежить від потреб підприємства, проте він не може бути меншим розміру, встановленого законодавством [41, с. 127 - 128];

- амортизаційні відрахування - це "поступове перенесення вартості основних засобів у виробництво продукції" [18, с. 64]. Вони є одним з найдешевших джерел

фінансування, оскільки не оподатковуються і не вимагають витрат на мобілізацію. Їх розмір залежить від норми амортизації, структури груп і їх балансової вартості [66, с. 57]. Компанія повинна самостійно вибрати метод розрахунку амортизації; зможе прискорити процес оновлення основних засобів, підвищити продуктивність їх активної частини і збільшити розмір власних фінансових ресурсів компанії;

- дохід - кошти, отримані в результаті продажу товарів або послуг;
- прибуток - сума коштів, за яким доходу більше витрат.

Зібрані підприємством кошти включають:

- отримані кредити;
- пайові внески громадян;
- залучені кошти на фінансовому ринку;
- кошти, отримані підприємствами шляхом випуску і випуску акцій;
- фонди, які утворюються в зв'язку з розподілом фінансових ресурсів між державним і місцевим бюджетами;
- кошти цільових фондів, надані на безповоротній основі;
- страхові виплати тощо.

Залучені кошти дозволяють новим підприємствам сформувати свій капітал, а вже існуючим підприємствам - збільшити розмір свого капіталу [18, с. 65 - 66].

Розглянемо особливості формування і використання фінансових ресурсів підприємств різного розміру (великі, середні та малі підприємства).

Найбільш поширеними джерелами формування фінансових ресурсів підприємства є: власний капітал підприємства; довгостроковий фінансовий позику; короткостроковий фінансовий позику; товарний (комерційний) кредит; кредиторська заборгованість підприємства та інші джерела фінансування. Як правило, поточні потреби підприємства покриваються в першу чергу за рахунок власного капіталу, потім за рахунок кредиторської заборгованості та короткострокових кредитів. Зараз для малих підприємств в Україні прибуток не є пріоритетним джерелом фінансування, оскільки значна їх частина є збитковою. Собівартість більшості вітчизняних виробництв висока, що унеможливило отримання прибутку.

Зовнішні джерела фінансування грають важливу роль в сучасних умовах управління малим бізнесом. Позикові фінансові ресурси формуються за участю комерційних банків, небанківських фінансових організацій (страхових компаній, трастових компаній, інвестиційних фондів, інвестиційних компаній, пенсійних фондів), приватних фірм, державних і регіональних програм і т. д.

Важливим джерелом формування фінансових ресурсів (а в деяких випадках і єдиним) для малого бізнесу є кредиторська заборгованість. При цьому в структурі залучених коштів важливою складовою є кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Склад і структура фінансових ресурсів малого підприємства постійно змінюється під впливом різних факторів. Основою успішного функціонування малого підприємства є збалансованість його фінансових ресурсів, збільшення власного капіталу.

В Україні є спеціалізовані джерела підтримки малого і середнього бізнесу - це державна фінансова допомога та допомога міжнародних донорів. Державна фінансова допомога здійснюється через Український фонд підтримки підприємництва, Український державний фонд підтримки фермерських господарств і Державний інноваційний фонд. Але ці фонди не стали ефективним інструментом реалізації державної програми підтримки підприємництва, так як формуються з тих же обмежених інвестиційних ресурсів, в державі вони відсутні [8, с. 103].

Звуження цих джерел інвестиційних ресурсів зміщує центр ваги в бік власних коштів, яких надто мало, і тому процеси розвитку малого бізнесу йдуть занадто повільно. Але вихід є. Говорити про відсутність інвестиційних ресурсів в українській державі явно некоректно. Дійсно, сам процес відтворення містить потенціал для достатніх інвестицій. Його потрібно накопичувати, вміло використовувати і ефективно направляти. Система регулювання умов інвестиційної діяльності нестабільна і коригується залежно від економічної політики держави на кожен конкретний період.

Тепер такими важелями для економіки в цілому і малого бізнесу зокрема можуть бути:

- 1) Вибір амортизаційної політики, спрямованої на формування відтворювального фонду;
- 2) Формування стимулюючої податкової політики для малого бізнесу з розмежуванням суб'єктів і об'єктів оподаткування;
- 3) Цінова політика з упором на оцінку відтворюється вартості робочої сили;
- 4) Реалізація регіональної політики самоврядування з урахуванням природного розміщення продуктивних сил.

Малі підприємства, а саме їх виробничо-господарська діяльність має ряд переваг, а саме:

- динамізм організаційної форми здатний, в залежності від мінливих потреб виробництва, швидко перебудовувати його для нових технологій і продуктів;
- готовність піти на комерційний ризик, щоб завоювати ринок в конкурентному середовищі;
- більш високий рівень залежності від кінцевого результату праці працівників малого підприємства, відносно зниження вартості готової продукції за рахунок зниження витрат на виробництво;
- ефективність і результативність управління підприємством [3, с. 35-36].

Формування фінансових ресурсів великих підприємств в Україні в основному здійснюється за рахунок попередньої прибутку і банківських кредитів. З огляду на те, що великі підприємства мають значні активами і власним капіталом, комерційні банки набагато охочіше надають позики таких підприємств, оскільки вони мають більшу платоспроможність.

На підприємстві при формуванні фінансових ресурсів необхідно дотримуватися таких принципів:

- забезпечення відповідності обсягу залучених фінансових ресурсів обсягом сформованих активів;
- забезпечення високоефективного використання фінансових ресурсів, що передбачає дотримання гармонійності між складовими фінансових ресурсів і напрямками їх використання;

- забезпечення оптимальної структури джерел фінансування - цей принцип передбачає формування певного співвідношення між власними і позиковими ресурсами;

- забезпечення мінімізації витрат на формування фінансових ресурсів з різних джерел, що пов'язане з розрахунком кожної окремої фінансової складової і залученням її з таких джерел, які забезпечують мінімальні витрати на формування і використання окремих видів власних і позикових фінансових ресурсів [44, с. 198].

Подергін А.Н. пропонує класифікувати джерела формування фінансових ресурсів підприємства за наступними напрямками:

- фінансові ресурси, які формуються при створенні підприємств;
- ресурси, що формуються за рахунок власних і прирівняних до них коштів;
- кошти, що залучаються на фінансовому ринку;
- фінансові ресурси, отримані при розподілі грошових надходжень [59, с. 363].

Виділяють наступні джерела формування фінансових ресурсів:

створюються із внесків засновників у статутний капітал	створюються за рахунок власних і прирівняних до них коштів	мобілізуються на фінансовому ринку	надходять у процесі розподілу грошових надходжень
<ul style="list-style-type: none"> • 1) акціонерний капітал; • 2) внески членів товариства; • 3) бюджетні кошти; • 4) галузеві фінансові ресурси 	<ul style="list-style-type: none"> • валовий і чистий дохід; • прибуток від основної діяльності; • прибуток від операційної діяльності; • прибуток від фінансових операцій; • прибуток від іншої діяльності та надзвичайних подій; 	<ul style="list-style-type: none"> • 1) надходження від емісії акцій, облігацій та інших цінних паперів; • 2) фінансовий лізинг, • 3) комерційні та банківські кредити; 	<ul style="list-style-type: none"> • 1) кошти, які надійшли від асоціацій, галузових структур; • 2) страхові відшкодування; • 3) бюджетні інвестиції, асигнування, дотації, субсидії

Рисунок 1.1 - Джерела формування фінансових ресурсів

Джерело: складено автором на основі [59]

Оскільки деякі вчені відносять капітал до фінансових ресурсів підприємства, можна виділити структуру джерел формування фінансових ресурсів. Розрізняють такі джерела формування фінансових ресурсів - власний і позиковий капітал.

Власний капітал включає: статутний капітал, статутний капітал, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток

Борговий капітал ділиться на довгостроковий і короткостроковий. Довгостроковий позиковий капітал включає: довгострокові банківські позики, довгострокові фінансові та інші зобов'язання. Короткостроковий позиковий капітал складається з короткострокових банківських кредитів, зобов'язань за поточними рахунками і кредиторської заборгованості.

Довгостроковий і короткостроковий капітал підприємства використовується для фінансування необоротних та оборотних активів, а також для здійснення діяльності, в результаті якої можна отримувати дохід і прибуток і виконувати свої зобов'язання перед контрагентами.

Отже, за джерелами формування фінансові ресурси можна класифікувати наступним чином:

1) кошти, отримані від внесків юридичних і фізичних осіб до статутного фонду при заснуванні підприємства;

2) ресурси, які формуються за рахунок доходів і прибутку від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, амортизаційних відрахувань, цільових надходжень, стабільних зобов'язань у вигляді кредиторської заборгованості;

3) розміщуються на фінансовому ринку ресурси за рахунок випуску акцій, облігацій та інших видів цінних паперів, отриманих банківських і комерційних позик;

4) ресурси, які формуються за рахунок бюджетних вкладень, державних субсидій і субсидій, страхових виплат [10, с. 53 - 57].

Кожне джерело формування фінансових ресурсів має певні позитивні і негативні ознаки. Власних фінансових ресурсів компанії притаманні простота і швидкість залучення, забезпечення фінансової стійкості розвитку підприємства, зниження ризику банкрутства, збереження повного управління і контролю з боку засновників. Обсяг залучення власних фінансових ресурсів компанії обмежений. Це залежить від ефективної роботи підприємства в попередньому періоді і його фінансових можливостей.

На відміну від власних фінансових ресурсів, позикові кошти мають широкі можливості для залучення активів і збільшення обсягів діяльності підприємства. Однак із залученням позикових коштів виникають певні труднощі. Використання позикових коштів підприємства збільшує ризик неплатоспроможності і знижує його фінансову стійкість.

Наявність значної частки власних фінансових ресурсів позитивно позначається на фінансовій діяльності підприємств, в той час як висока частка позикових коштів свідчить про певні фінансові проблеми [51, с. 9].

Основний критерій оцінки фінансового стану підприємства є співвідношення власних і позикових коштів в загальних фінансових ресурсах підприємства формує показник структури капіталу підприємства.

Використання позикового капіталу в багатьох випадках має свої переваги, оскільки позиковий капітал вигідний в період зростання інфляції, а комісії за використання позикового капіталу відносяться до валових витрат і не оподатковуються. В сучасних умовах вигідніше використовувати власні фінансові ресурси, ніж позикові. Велика частина позикових коштів збільшує ризик банкрутства, тому зовсім не обов'язково використовувати можливість залучення позикових коштів без особливої потреби [57, с. 146 - 147].

При залученні фінансових ресурсів можна використовувати такі стратегії, які мають внутрішню і зовнішню спрямованість:

1) Використання власних грошових ресурсів для збільшення долі ринку. Ця стратегія є малоприбутковою та високозатратною.

2) Кооперація великих та середніх підприємств, їх грошових ресурсів для збільшення потужностей та монополізації ринку.

3) Диверсифікація та використання усіх доступних ринкових джерел фінансування задля впровадження інноваційних технологій, що є найдзвичайно ризиковим проте потенційно дана стратегія є високоприбутковою.

Зовнішня орієнтація заснована на позикових коштах (облігаційні позики і банківські позики), а внутрішня орієнтація - на власних (статутний капітал і прибуток).

Стратегія фінансування визначає:

- 1) оптимальне співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел залучення коштів;
- 2) ціну, яку компанія може заплатити за ці кошти;
- 3) пропорції розподілу і перерозподілу фінансових ресурсів між підрозділами підприємств [4, с. 22].

Формування фінансових ресурсів з різних джерел дозволяє підприємству своєчасно інвестувати в нове виробництво, забезпечувати розширення і технічне переозброєння існуючих основних фондів, фінансувати дослідження, розробки і їх впровадження і т. д.

У процесі формування фінансових ресурсів підприємств, перш за все, слід визначити їх оптимальну структуру та збалансованість їх джерел. Застосування методів структури фінансових ресурсів у вчених різняться. Більш докладно ця проблема розглянута в дослідженні І.А. Бланк, який виділяє наступні критерії оптимізації:

1) "критерій максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності власного капіталу". В основі цього методу лежать різні варіанти розрахунку рівня фінансової рентабельності при різній структурі ресурсів. Ця структура виражається через такий показник, як ефект фінансового важеля. Суть цього показника в тому, що при збільшенні частки залученого капіталу зростає рентабельність власного. У цьому випадку позитивний ефект буде тільки тоді, коли різниця між валовим прибутком і середнім відсотком по кредиту буде позитивною величиною;

2) "критерій мінімізації вартості структури фінансових ресурсів". Цей критерій заснований на попередній оцінці власного і позикового капіталу при різних умовах їх формування, підтримки і реалізації різних варіантів розрахунку середньозваженої вартості капіталу;

3) "критерій мінімізації рівня фінансових ризиків". Такий підхід пов'язаний з процесом вибору джерел фінансування різних складних активів підприємства [8, с. 32].

При оцінці вартості окремих джерел фінансування виникають складності, за якими неможливо прийняти краще рішення, навіть при використанні оптимальної структури. Найбільші з них:

- більшість звертають увагу тільки на плату за користування позиковими засобами без урахування додаткових витрат - комісії, додаткові платежі, витрати на страхування та обслуговування;

- не приділяють уваги часовому чиннику, який в разі довгострокового фінансування впливає на вартість залучених коштів та платежів за їх використання і погашення боргу;

- критерій оптимізації не завжди виправданий;

Ці недоліки також впливають на короткострокове фінансування і займають значну частоту при виборі варіанта фінансової підтримки на тривалий термін [25, с. 79 - 80].

Аналіз формування фінансових ресурсів компанії слід проводити в наступній послідовності:

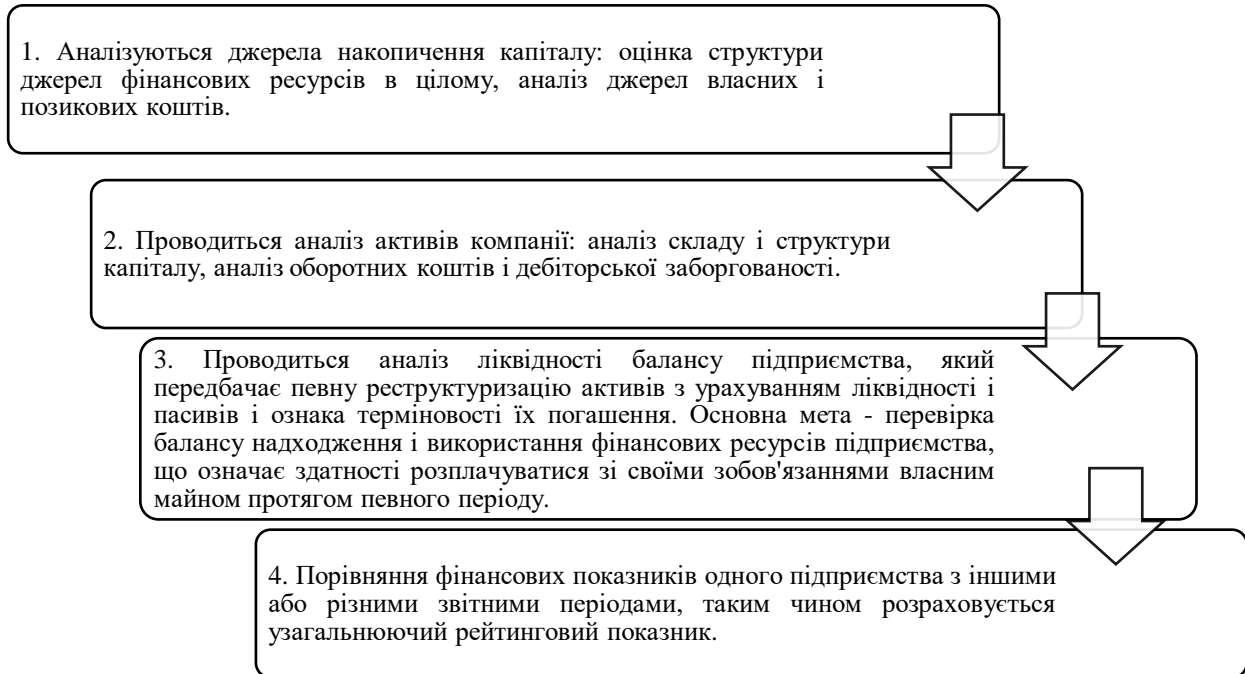

Рисунок 1.2 - Аналіз формування фінансових ресурсів компанії

Джерело: [9, с. 98 - 100]

Отже, при формуванні фінансових ресурсів підприємства необхідно враховувати велику кількість як внутрішніх так і зовнішніх факторів, що безпосередньо впливають на його функціонування. Всі підприємства є у прямій залежності від попиту на їхню продукцію, ринкових цін, відносин з контрагентами, економіки країни, державного регулювання та інших факторів, що не залежать від підприємства. Крім того, внутрішні фактори, до яких відносяться стан основних фондів підприємства і рівень їх механізації, обмежені виробничі потужності, рівень кваліфікації робітників та інші, враховують певні особливості при формуванні обсягів продажів і структури фінансових ресурсів.

Формування фінансових ресурсів з різних джерел дозволяє компанії усвідомлено реагувати на зміни потреб ринку, розширювати асортимент продукції і збільшувати масштаби виробництва. При формуванні ресурсів важливо дотримуватися оптимального співвідношення між джерелами формування програмного забезпечення для забезпечення нормальної фінансової стійкості підприємства [39, с. 144 - 145].

Використання фінансових ресурсів може здійснюватися підприємством за наступними напрямками:

- виплати організаціям фінансово-банківської системи, пов'язані з виконанням фінансових зобов'язань (податкові платежі в бюджет, страхові виплати, процентні виплати за користування банківськими кредитами, погашення раніше отриманих кредитів і ін.);
- реінвестування пов'язано з розширенням і технічним оновленням виробництва, переходом на нові прогресивні технології, застосуванням «ноу-хау»;
- інвестування фінансових ресурсів в цінні папери інших суб'єктів господарювання: акції, облігації, які є предметом купівлі-продажу на ринку;
- використання фінансових ресурсів для задоволення потреб соціального характеру;
- поточні виробничі витрати та витрати на збут (робіт, послуг);
- інвестування в поповнення оборотних коштів і поширення асортименту продукції;

- інвестування в дослідження і розробки та придбання нематеріальних активів;
- створення резервів і ін.

З практичної точки зору доцільно згрупувати області використання фінансових ресурсів компанії за видами активів і витрат (рис. 1.3).

Рисунок 1.3 - Напрями використання фінансових ресурсів підприємства

Джерело: [15, с. 74]

Диференціація існуючих напрямків використання фінансових ресурсів підприємства дозволяє мінімізувати ризики та враховувати специфіку кожного з них задля збільшення ефективності та наступного економічного зростання.

Необоротні активи включають: основні засоби, нематеріальні активи, об'єкти незавершеного будівництва, довгострокові фінансові вкладення та інші активи.

До оборотних активів належать: товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість, короткострокові фінансові вкладення.

У виробничі витрати входять: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи та інші витрати.

Витрати на продаж продуктів включають: транспортні витрати, рекламу, витрати на розваги, зберігання і продаж продуктів, страхування, нормативні дефіцити.

Управлінські витрати включають: адміністративні та управлінські витрати, утримання загального комерційного персоналу, інформаційні витрати, аудит, консультаційні послуги.

До інших витрат відносяться: відсотки до сплати, витрати на надання активів компанії в тимчасове користування, витрати на вибуття основних засобів та інших активів, оплату кредитних послуг.

Фінансові ресурси, що опосередковують виробничу діяльність господарюючого суб'єкта, забезпечують її безперервність, що досягається за рахунок гармонізації їх надходжень та видатків. В іншому випадку незбалансованість використання фінансових ресурсів загрожує банкрутством. Засоби, які підприємство отримує від продажу продукції, оновлюють виробничий процес, але при цьому частина доходів може бути спрямована на відтворення фінансових ресурсів.

Ресурси, які не задіяні в процесі, можуть бути використані для відтворення у вигляді банківських вкладів, інвестицій в боргові папери та інші низько-ризикові інструменти. Таке використання фінансових ресурсів з метою отримання прибутку становить їх розширене відтворення, що підвищує ефективність всього процесу відтворення на підприємстві [39, с. 143 - 147].

Оптимальний варіант формування і використання фінансових ресурсів заснований на застосуванні системно-аналітичного підходу до фінансового менеджменту. Такий підхід заснований на обґрунтованості управлінських рішень, яка визначається ситуацією, що складається під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. Інформаційні технології є дуже важливим помічником в управлінні фінансовими ресурсами, зокрема, з точки зору їх використання в економічній діяльності для підвищення ефективності. В епоху інформатизації підприємству не обійтися без використання різноманітної інформаційної підтримки, що не тільки підвищує ефективність обробки і отримання інформації, але і допомагає підтвердити або спростувати рішення про зміну підприємства. Тому інвестування в інформаційні технології слід віднести до стратегічних напрямків використання ресурсів.[26, с. 55].

Залучення позикових коштів є найдзвичайно важливим для ведення ефективної фінансової діяльності підприємства, адже це дозволяє значно наростити обсяги виробництва, оновити основні засоби та збільшити ринкову вартість

підприємства. Тому так важливо приділяти достатню увагу заходам, які будуть спрямовані на поліпшення використання фінансових ресурсів в офісі [34, с. 279].

Важливі проблеми у використанні фінансових ресурсів виникають в зв'язку з постійними змінами податкового законодавства України, нестабільністю економічної політики, що полягає у зміні процентних ставок і курсів валют банків на тлі інфляції.

Необхідно оцінювати використання фінансових ресурсів підприємства за показниками стійкості, платоспроможності та ділової активності, які враховуються через коефіцієнти структури капіталу, ліквідності та оборотності, дозволяють кількісно оцінити вплив якості фінансової діяльності. управління ресурсами на рівні рентабельності і динаміки розвитку підприємства [64, с. 5].

Таким чином, використання фінансових ресурсів слід розглядати від основного господарюючого суб'єкта до самого держави. Виходячи з ситуації, що склалася, можна стверджувати, що для ефективної не тільки економічної, але і фінансової діяльності підприємства в цілому кожен суб'єкт господарювання повинен формувати власну стратегію фінансового управління.

Також слід зазначити, що якість використання фінансових ресурсів можна оцінити по ефективності їх використання, тоді як ефективність забезпечується впливом безлічі внутрішніх і зовнішніх факторів: економічних, правових, соціальних і т. д. Оскільки існує велика кількість фінансових стратегій і різних підходів до визначення ефективності використання фінансових ресурсів, необхідно ввести систему критеріїв, які допомогли б найбільш точно визначити ефективність використання наявних фінансових ресурсів. ресурсів на підприємстві та які були б зрозумілі, аргументовані і враховували вид економічної діяльності підприємства.

1.3 Особливості управління фінансовими ресурсами підприємств

Процес функціонування будь-якого підприємства носить циклічний характер. У межах одного циклу здійснюється залучення необхідними фінансовими ресурсами, поєднання їх у виробничому процесі, реалізація виробничої продукції і

отримання фінансових результатів. Від ступеню ефективності процесу трансформації фінансових ресурсів в основні та оборотні активи, а також в засоби, що підвищують ефективність працівників, залежить фінансове благополуччя підприємства в цілому.

Управління фінансовими ресурсами по своїй суті можна порівнювати, по-перше, з управлінням фінансовою діяльністю, яке має на меті регулярно забезпечувати підприємство засобами, які призначені для його стабільного функціонування, надаючи йому ці засоби вчасно з мінімальними витратами і без втрати для незалежності підприємства по відношенню до третіх осіб і його можливій комерційній діяльності, а з іншої – контролювати, перш за все, раціональне використання фінансових ресурсів і рентабельність операцій, для чого ці ресурси були призначені.

Першочерговою задачею фінансового менеджменту є планування залучення і використання ресурсів з метою максимізації вартості підприємства. Тобто, якщо підприємство розвивається, то йому потрібен капітал, що може бути як борговим зобов'язанням або маржею (акціонерний капітал). Перевагами боргового зобов'язання є перш за все те, що його власники отримують дохід, в той час, як підприємство ефективно використовуючи його нарощує свої можливості [32]. Проте, якщо у підприємства на поточний момент складна фінансова ситуація і поточних ресурсів недостатньо для покриття боргових зобов'язань, акціонери даного підприємства будуть змушені компенсувати цю нестачу, і якщо вони цього не зроблять, то результатом діяльності компанії буде її банкрутство. Навіть у випадку виходу підприємства з кризи, довіру акціонерів буде складно відновити.

Формуючи фінансові ресурси підприємство, насамперед, аналізує кількість факторів, а потім встановлює базову структуру капіталу. Ця база може змінюватися з часом залежно від того, як змінюються умови. Але на будь-який момент управління підприємством спирається на особливу структуру капіталу. Якщо коефіцієнт фактичного боргового зобов'язання нижчий за базовий рівень, зростання капіталу буде здійснюватись за рахунок випущеного боргового

зобов'язання, оскільки боргове зобов'язання незначне, тоді буде використана чиста вартість капіталу підприємства [30].

Тобто фірма оптимізує структуру капіталу з метою нарощування капіталу. Політика управління фінансовими ресурсами включає компроміс між оцінкою ступеня ризику і оборотом. Використання значного боргового зобов'язання підвищує ризиковість потоку доходу фірми. Незважаючи на це, коефіцієнт значного боргового зобов'язання в цілому веде до високого рівня обороту. Більш висока оцінка ступеня ризику спричиняє зниження ціни акції, проте очікуваний високий рівень обороту підвищує її, тому оптимальна структура фінансових ресурсів встановлює баланс між оцінкою ступеня ризику і оборотом з тією метою, щоб максимально підвищити оцінку акції фірми.

Фактори, що впливають на управління фінансовими ресурсами:

Податкова оптимізація. Боргові зобов'язання використовуються з метою зниження витрат на його утримання. Проте, у випадку, коли доходи від боргового зобов'язання, оподатковуються або на них поширюються податкові пільги, коефіцієнт податку підприємства буде низьким. За інших незмінних умов, боргове зобов'язання не матиме позитивних ефектів.

Фінансова гнучкість, Казначейство, як одна з найважливіших функцій фінансового департаменту забезпечує виконання платіжного календаря та балансу задля стабільного функціонування підприємства та уникнення касових розривів.. Відповідно, нестача грошових ресурсів для виконання поточних зобов'язань, потенційні касові розриви та їх наслідки чинять найбільший вплив на структуру капіталу.

Управлінський консерватизм. Агресивна політика залучення коштів з метою швидкого нарощення обсягів виробництва та отримання більших доходів не завжди спрацьовує. Здебільшого, за умови неефективного використання грошових ресурсів, підприємство такими діями тільки поглиблює свої фінансові проблеми, викривляючи структуру капіталу [32].

Отже, підприємства, що стабільно працюють на ринку тривалий час, мають можливість залучати більші та дешевші обсяги фінансових ресурсів, в той час, як

нестабільні підприємства не можуть собі цього дозволити. Компанії внаслідок їх постійного незадовільного попиту та обставин, що історично склалися, здатні використовувати фінансовий леверидж більшою мірою, ніж промислові підприємства.

Часто спостерігається, що фірми із дуже невеликими коефіцієнтами обігу за внесками мають невелике боргове зобов'язання. Наприклад, такі технологічні гіганти, як Intel, Microsoft, Coca-Cola не потребують значного фінансування боргового зобов'язання, адже великий оборот дозволяє їм покривати поточні видатки за рахунок власних коштів. Отже, чим вищий корпоративний податковий коефіцієнт фірми, тим більша перевага боргового зобов'язання.

Структура капіталу може критично змінюватися за рахунок впливу боргового зобов'язання на управління порівняно з акцією. Якщо менеджмент володіє більше 50% акцій і відповідно має контроль над всіма фінансовими рішеннями, але не знаходить можливостей, щоб нарощувати частку власності акцій, він має можливість брати нові зобов'язання. В іншій ситуації, менеджмент може використовувати маржу, якщо доходи компанії є нестабільними, а виконання зобов'язань під загрозою та призведе до банкрутства. Однак, не використання боргових зобов'язань, лише підвищує ризик поглинання фірми.

Поки що ніхто не може довести, що яка-небудь структура капіталу веде до вищих цін акцій, ніж інша, менеджер може скласти свою особисту думку про структуру капіталу. Деякі види менеджменту мають тенденцію бути консервативнішими - використовують менше боргових зобов'язань, ніж конкуренти, в той час, як агресивний стиль управління передбачає стрімке залучення боргових зобов'язань, аби примножити прибуток.

В більшості випадків корпорація обговорює свою структуру капіталу із кредиторами та оціночними агентствами і прислухаються до їх порад. Також, ринок фінансових інструментів є волатильним, що безпосередньо впливає на оптимальну структуру капіталу.

Таким чином, при формуванні фінансових ресурсів компанії створюють оптимальну структуру капіталу, яка уособлює гармонійне поєднання боргових зобов'язань та маржі, що призводить до максимізації ціни акції.

Висновки до розділу 1

Отже, фінансові ресурси підприємства - одна з основних підсистем фінансової системи держави, що функціонує відносно самостійно та має особливу специфіку організації, що полягає у мобілізації коштів і наступне створення фондів фінансових ресурсів, що не підлягають подальшому перерозподілу, як в підсистемі державних фінансів, а існують для обслуговування виробничого процесу, виконання робіт і надання послуг. Тому одним із завдань функціонування підприємства є розробка способів їх оптимального формування та раціонального використання, що забезпечують максимально ефективний процес формування фінансового капіталу.

Формування фінансових ресурсів є важливою складовою функціонування підприємства і вимагає координації дій системи управління підприємством, а від менеджменту - всього комплексу знань, навичок і досвіду в різних сферах. Скоординована і цілеспрямована діяльність засновників та управлінського персоналу щодо ефективного використання фінансових ресурсів забезпечує діяльність підприємства і його подальший розвиток, і, відповідно, подальші кроки в процесі формування і використання фінансових ресурсів.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПРАТ «ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА ДАРНИЦЯ»

2.1 Загальна характеристика складу фінансових ресурсів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця», виробництво фармацевтичних препаратів. Підприємство має приватну форму власності. Компанія «Дарниця» є найбільшим хіміко-фармацевтичним об'єднанням в Україні.

В жовтні у 1930 році в столиці України було створено Київський філіал Українського інституту експериментальної ендокринології. В той час небагато хто міг знати, що нові корпуси інституту, які були побудовані в 1938 році в Дарницькому районі Києва, пізніше стануть основою найбільшого в Україні хіміко-фармацевтичного об'єднання — «Дарниця». В 1940 році підрозділ виробляв більше ніж 4 млн одиниць продукції.

Побудування Дарниці стало драйвером розвитку тогочасної фармацевтичної промисловості в Україні. Уже в 1994 році хіміко-фармацевтичне об'єднання «Дарниця» було реорганізоване в ЗАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», та після, у 2012 змінило форму власності на приватне акціонерне товариство.

З 30-х років компанія розвинулася з зовсім невеликої лабораторії в лідера вітчизняного ринку. Більш того, стала великим експортером продукції в різні країни світу. З 1998 року підприємство є номером 1 в реалізації продукції у натуральному вираженні. У 2015 році фірма інвестувала 20 млн євро у виробництво нових розчинів.

ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» дуже інтенсивне підприємство. Сьогодні на її території проводиться понад 250 найменувань лікарських засобів на виробничих площах понад 30 тисяч квадратних метрів.

У ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» працюють багато докторів і кандидатів наук, що дозволяє проводити розробку і впроваджувати у виробництво нові препарати, які навіть не мають аналогів у міжнародній практиці.

ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» стала лідером в області фармацевтичного виробництва України та займає лідируючі позиції на ринку СНД.

Сьогодні кожна п'ята упаковка ліків, що продаються в Україні — виробництва «Дарниці».

Місія організації — надаємо відповідальним лікарям ефективні і раціональні рішення в сфері кардіології, неврології і проблем болю в ім'я продовження життя пацієнтів.

Цінності:

- Якість;
- Інноваційна поведінка;
- Результативність;
- Партнерство;
- Клієнтоорієнтованість;
- Енергія знань.

На рис. 2.1. наведено організаційну структуру управління ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Можна побачити, що головою є генеральний директор компанії, на другому місці є збори акціонерів, які мають також значний вплив на компанію, а також секретар і юрисконсульт. Структура підприємства складається з багатьох відділів, директорів, завідувачів та самих працівників. Можна додати, що компанія має досить злагоджену структуру, що дозволяє їй ефективно функціонувати впродовж багатьох років.

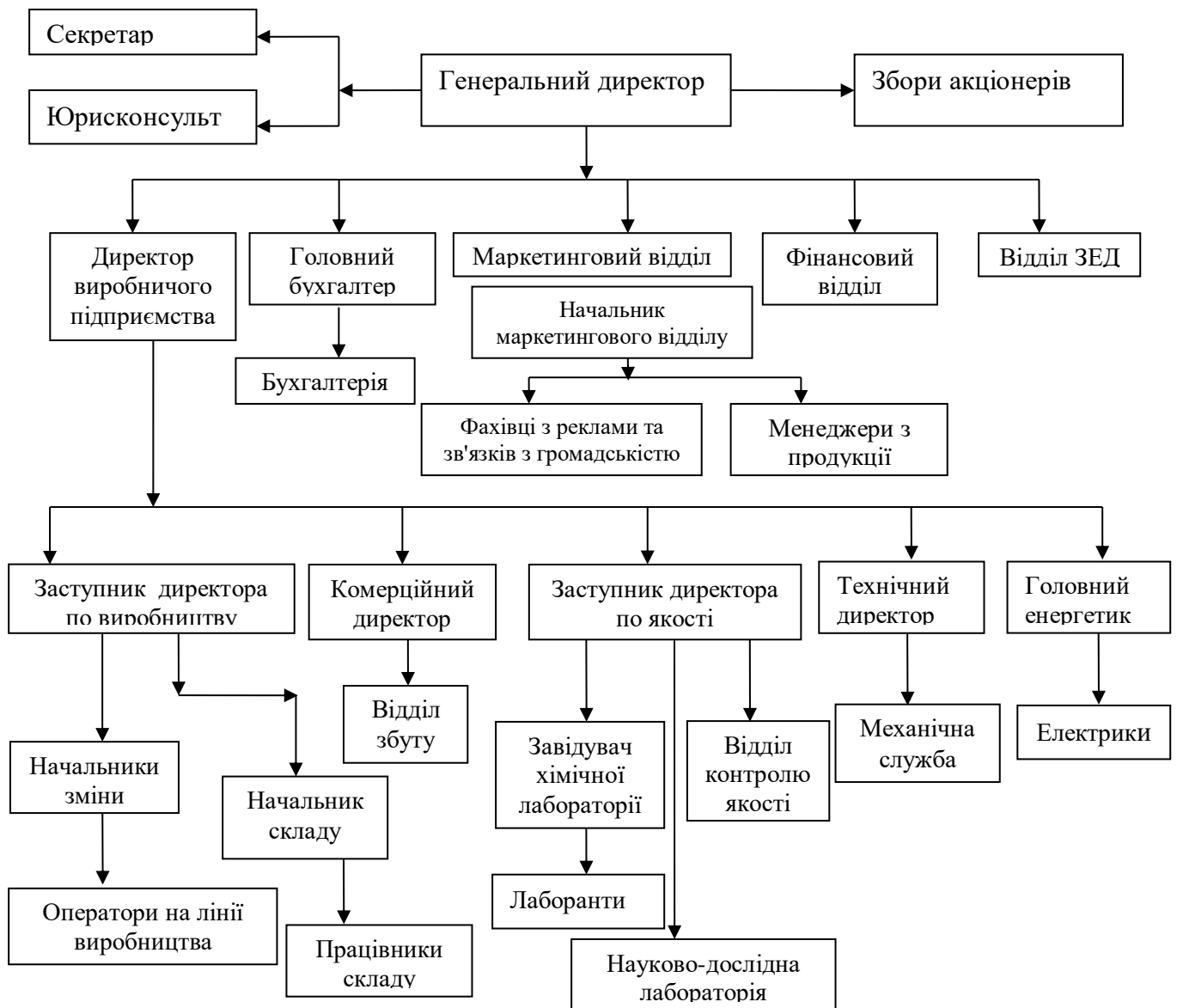

Рисунок 2.1 - Організаційна структура управління підприємством ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Джерело:[70]

Для проведення аналізу фінансово-економічного стану ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» розглянемо узагальнюючі показники діяльності, такі як динаміка активів, виручки від реалізації (чистого доходу), собівартості реалізованої продукції, валового прибутку, чистого прибутку, вартість основних виробничих фондів. Отримані дані зведемо у вигляді табл. 2.1.

З цієї таблиці бачимо, що найважливіші показники (чистий дохід, валовий та чистий прибуток) демонструють зростання за всі 4 періоди. Проте, варто зазначити,

що у 2019 році темп приросту активів був від'ємним – сума активів зменшилась на 15,45%. Незважаючи на це, чистий дохід від реалізації продукції та чистий прибуток зросли – на 10,32% та 29,81% відповідно, що свідчить про ефективне використання фінансових та матеріальних ресурсів у 2019 році. Слід відмітити зменшення собівартості реалізації на 2,55% при збільшенні обсягів в виробництва продукції.

Таблиця 2.1 Загальні показники діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Показники	Значення показників, тис. грн.				Відносне відхилення, %		
	2016	2017	2018	2019	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018
Сума активів	2734590	3080918	4081831	3451166	12,66	32,49	-15,45
Основні виробничі фонди	562908	564657	608214	630408	0,31	7,71	3,65
Чистий дохід від реалізації продукції	2130758	2529678	3002135	3312103	18,72	18,68	10,32
Собівартість реалізованої продукції	976771	1171352	1412326	1376318	19,92	20,57	-2,55
Валовий прибуток	1153987	1358326	1589809	1935785	17,71	17,04	21,76
Чистий прибуток	341117	342111	469638	609629	0,29	37,28	29,81

Джерело: складено автором на основі даних [70]

На рис. 2.2 показана динаміка основних фінансово-економічних показників ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

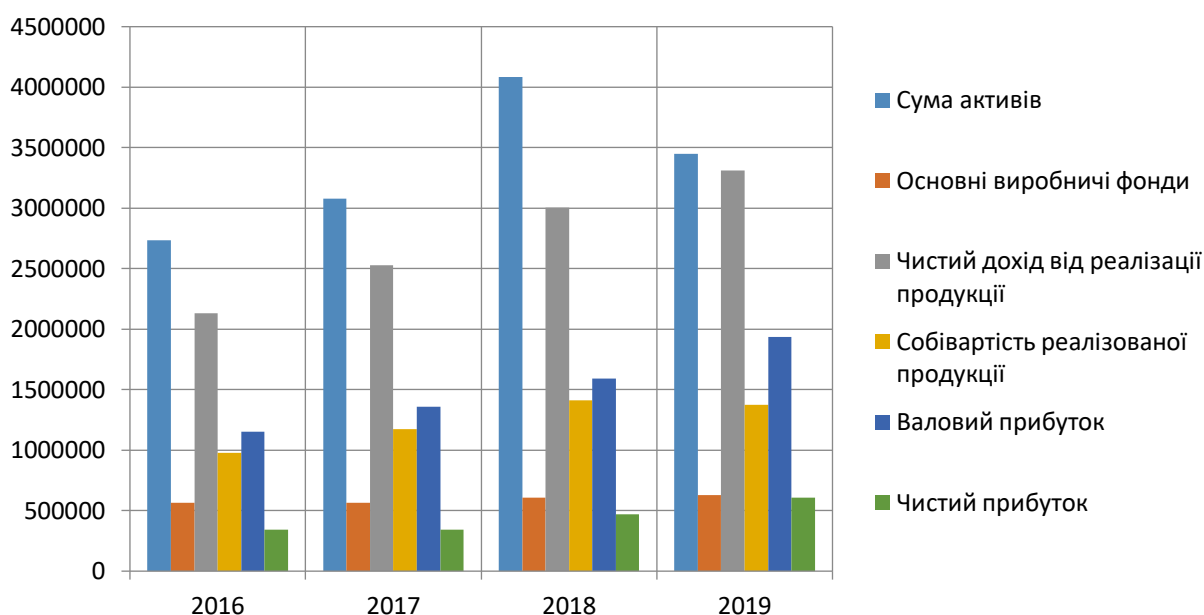

Рисунок 2.2 - Динаміка основних економічних показників діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.1

З даного рисунку бачимо зростання практично всіх ключових показників діяльності підприємства, що свідчить про його високу ефективність.

2.2. Виявлення особливостей процесу управління фінансовими ресурсами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Аналіз загального фінансового стану слід проводити на основі форм фінансової звітності підприємства, встановивши взаємозв'язки між статтями звітності, з'ясувавши причини і наслідки загального фінансового стану підприємства.

Оцінка загального фінансового стану підприємства включає аналіз динаміки валюти балансу підприємства, узагальнений аналіз структури активів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» (табл. 2.2).

Отже, активи ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» у 2019 році становили 3451166, що на 15,45% менше, ніж у 2018 році. Причиною цього стало суттєве зменшення суми необоротних активів у поточному періоді майже у 2 рази (з

2025441 тис. грн. до 1063735 тис. грн. або на 47,48%). Це відбулось за рахунок значного скорочення суми довгострокових фінансових інвестицій у структурі необоротних активів (з 1350137 тис. грн. до 356733 тис. грн. або на 73,58%).

Сума основних засобів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» у 2019 році становила 630408 тис. грн., що 3,65% більше, ніж у 2018 році. Найбільший приріст цього активу спостерігався у 2018 році відносно 2017: з 564657 тис. грн. до 608214 тис. грн. (+7,71%). Сума нематеріальних активів у 2019 році збільшилась на 19,57% до 74493 тис. грн.

Оборотні активи зросли з 2056390 тис. грн. до 2387431 тис. грн. або на 16,1%. Найбільшу суму в структурі оборотних активів займає дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги. Саме цей структурний елемент є найбільш динамічно зростаючим за останні 3 роки. Так, темпи приросту суми дебіторської заборгованості з 2017 по 2019 роки становили відповідно 22,19%, 66,21%, 37,81%. В цей же час, сума запасів залишалась практично незмінною: в 2016 році їх сума складала 589588 тис. грн., а в 2019 році – 581168 тис. грн.

Важливою зміною в структурі оборотних активів є суттєве зростання грошових коштів та їх еквівалентів. Так, якщо в 2016 році їх сума становила лише 16674 тис. грн., то в 2019 році зросла до 257797 тис. грн., тобто в 15,5 разів, що дуже позитивно впливає на ліквідність та поточну платоспроможність підприємства. Зменшилась до нуля сума поточних фінансових інвестицій з 690649 тис. грн. у 2017 році.

Таблиця 2.2 Аналіз активів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Показники	Значення показників				Відносне відхилення, %		
	2016	2017	2018	2019	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Необоротні активи	918853	941740	2025441	1063735	2,49	115,07	-47,48
Нематеріальні активи	70778	70383	62303	74493	-0,56	-11,48	19,57
Основні засоби	562908	564657	608214	630408	0,31	7,71	3,65

Продовження Таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Довгострокові фінансові інвестиції	279884	301825	1350137	356733	7,84	347,32	-73,58
2. Оборотні активи	1815737	2139178	2056390	2387431	17,81	-3,87	16,10
Запаси	589588	538043	532345	581168	-8,74	-1,06	9,17
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	488971	597492	993066	1368503	22,19	66,21	37,81
Дебіторська заборгованість за розрахунками	47965	55728	79035	74046	16,18	41,82	-6,31
Інша поточна дебіторська заборгованість	150307	147978	127684	104946	-1,55	-13,71	-17,81
Поточні фінансові інвестиції	520956	690649	111517	0	32,57	-83,85	-100,00
Гроші та їх еквіваленти	16674	106974	212429	257797	541,56	98,58	21,36
Інші оборотні активи	1276	2314	314	971	81,35	-86,43	209,24
Баланс	2734590	3080918	4081831	3451166	12,66	32,49	-15,45

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Далі наведемо динаміку пасивів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр. (табл. 2.3). Динаміка пасивів характеризується зменшенням суми власного капіталу та зростанням суми позикових коштів. Зокрема, власний капітал у 2019 році зменшився з 2936106 тис. грн. до 1759996 тис. грн., що зумовлено наявністю вилученого капіталу в сумі 1705864 тис. грн. До 2019 року власний капітал демонстрував поступове зростання за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку, який формується за рахунок чистого прибутку підприємства. У 2019 році сума нерозподіленого прибутку перевищувала загальну вартість власного капіталу за рахунок наявності вилученого капіталу. У попередні періоди нерозподілений

прибуток складав більшу частину власного капіталу. У 2017 та 2018 роках темпи приросту суми власного капіталу відповідно становили 16,32% та 20,4%.

Значно збільшилась сума довгострокових зобов'язань підприємства. Так, якщо у 2016 році їх сума становила всього лиш 8291 тис. грн., то у 2019 році вони збільшились до 1404489 тис. грн., тобто у більш ніж 169 разів. Однак зменшилась сума поточних зобов'язань. У 2019 році вона становила 286681 тис. грн., тоді як у 2016 році 629785 тис. грн. Якщо порівнювати з попереднім 2018 роком, то поточні зобов'язання зросли на 7,77%. Таких довгостроковий спад суми поточних зобов'язань в цілому є позитивним явищем, оскільки зменшує боргове зобов'язання на підприємство в короткостроковому періоді та збільшує його ліквідність та платоспроможність.

В загальній сумі поточних зобов'язань варто виділити такі структурні елементи як поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (80687 тис. грн. у 2019 році – зменшення на 10,17%), поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (61450 тис. грн. у 2019 році – збільшення на 282,15%). Також зросла сума поточних забезпечень – з 47005 тис. грн. до 62055 тис. грн. або на 32,02%. Сума інших поточних зобов'язань зменшилась з 98336 тис. грн. до 69889 тис. грн. (на 28,93%).

Таблиця 2.3 Аналіз пасивів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Показники	Значення показників				Відносне відхилення, %		
	2016	2017	2018	2019	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Власний капітал	2096514	2438625	2936106	1759996	16,32	20,40	-40,06
Зареєстрований (пайовий) капітал	179528	179528	179528	179528	0,00	0,00	0,00
Капітал у дооцінках	50493	50493	79875	0	0,00	58,19	-100,00
Додатковий капітал	1012216	1012216	1012216	1012216	0,00	0,00	0,00
Резервний капітал	69883	84883	84883	84883	21,46	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	784394	1111505	1579604	2189233	41,70	42,11	38,59
Вилучений капітал	0	0	0	- 1705864	-	-	-

Продовження Таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	8291	310157	879704	1404489	3640,89	183,63	59,65
3. Поточні зобов'язання	629785	332136	266021	286681	-47,26	-19,91	7,77
<i>Поточна кредиторська заборгованість за:</i>							
- товари, роботи, послуги	567496	195580	89824	80687	-65,54	-54,07	-10,17
- розрахунками з бюджетом	6643	21998	16080	61450	231,15	-26,90	282,15
- зі страхування	501	849	1136	1737	69,46	33,80	52,90
- з оплати праці	12265	1625	7562	10524	-86,75	365,35	39,17
- за одержаними авансами	339	1684	6078	339	396,76	260,93	-94,42
Поточні забезпечення	12688	39025	47005	62055	207,57	20,45	32,02
Інші поточні зобов'язання	29853	71375	98336	69889	139,09	37,77	-28,93
Баланс	2734590	3080918	4081831	3451166	12,66	32,49	-15,45

Джерело: складено автором на основі даних [70]

На рисунку 2.3 наведено структуру активів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр. у відсотковому вираженні.

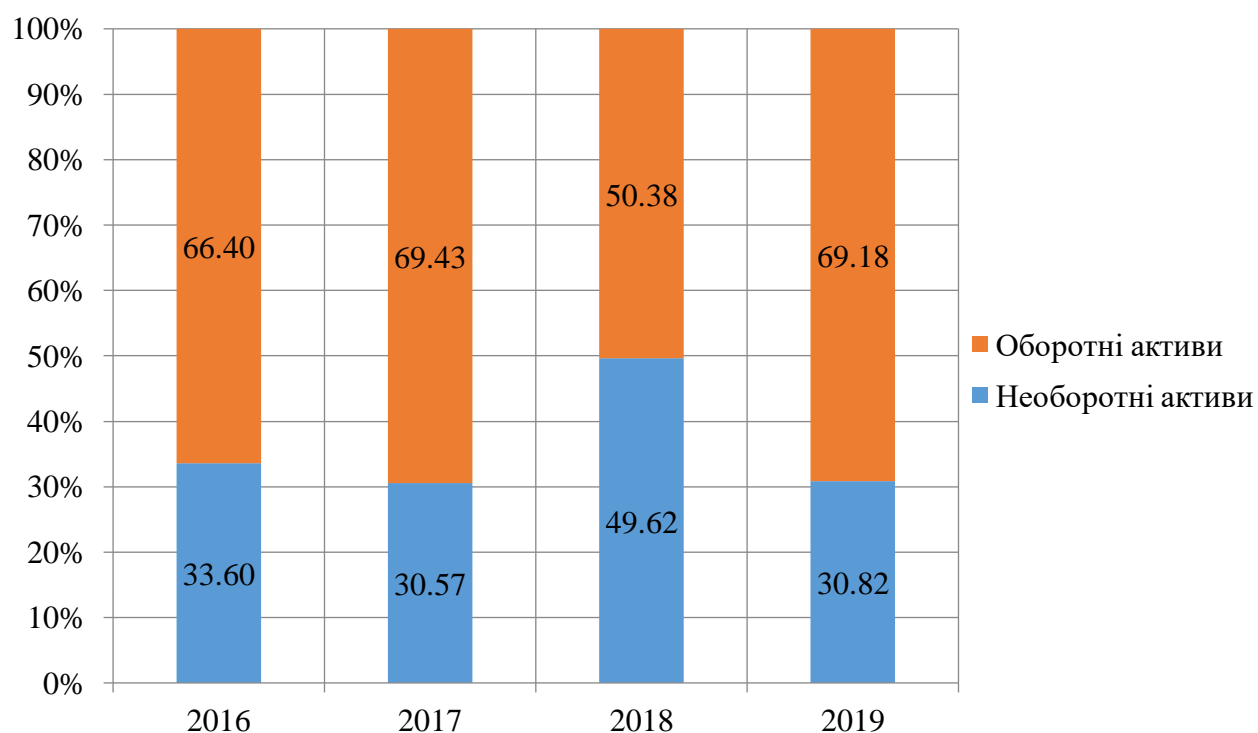

Рисунок 2.3 - Структура активів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Джерело: складено автором на основі даних [70]

З даного рисунку можна побачити, як змінювалась структурна частка кожного елементу активу підприємства за останні 4 роки. У 2019 році суттєво зменшилась частка необоротних активів – з 49,62% до 30,82%. Проте, якщо порівнювати, з 2017 та 2016 роками, частка необоротних активів практично не змінилась. У структурі даного активу найбільшу частку займають основні засоби – 18,27% від загального вартості активів. Слід зазначити, що у 2018 році структура необоротних активів не була оптимальною, оскільки найбільшу частку за цей період займали довгострокові фінансові інвестиції.

Оптимальним напрямом зміни вважається зростання частки оборотних активів. Це підвищує платоспроможність підприємства у зв'язку із збільшенням суми ліквідних активів та підвищує віддачу капіталу внаслідок росту оборотності оборотних коштів. Проте немає чітких нормативних значень частки оборотних активів, це залежить від специфіки діяльності підприємства. Для виробничих підприємств притаманне переважання частки необоротних активів, для торгових – навпаки. У нашому випадку, оптимальним вважається перевищення оборотних активів над необоротними, частка повинна коливатись в діапазоні 51-60%. Як бачимо, поки що отримане значення не відповідає бажаному, проте тенденції є позитивними, і в найближчі періоди показник досягне оптимального значення.

Слід зазначити, що саме найліквідніші активи – гроші та їх еквіваленти – показали найбільше зростання їх частки – з 0,61% у 2016 році до 7,47% у 2019 році. Також суттєво зросла доля дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Проте, тут слід бути обережним та слідкувати за зростання суми дебіторської заборгованості, оскільки існує ризик появи резерву сумнівних боргів. Тому надмірне зростання цієї складової оборотних активів не завжди є позитивним.

Частка необоротних активів у 2018 році становила 49,62%, у 2019 році зменшилась до 30,82%. Зростання частки оборотних активів є позитивним результатом діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

На рис. 2.4 наведена структурна діаграма пасивів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

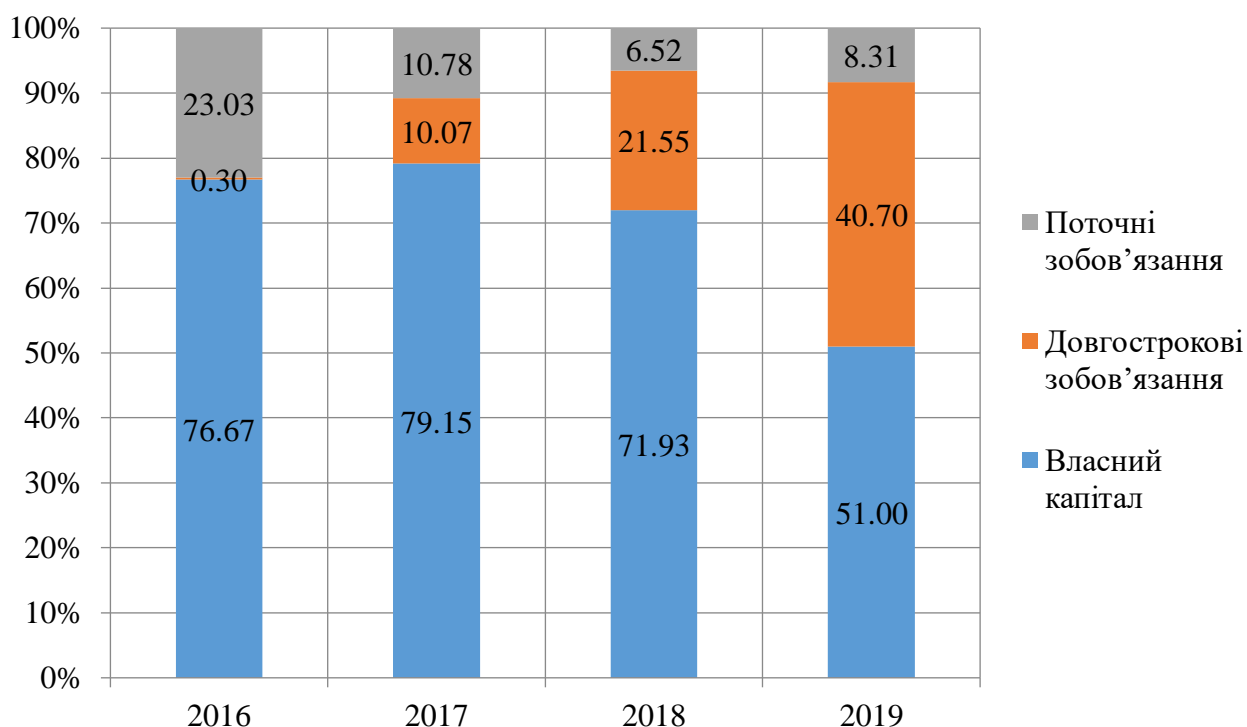

Рисунок 2.4 - Структура пасивів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Структурна частка власного капіталу поступово зменшується за рахунок збільшення долі довгострокових зобов'язань. Так, у 2016 році частка власного капіталу в загальній структурі пасивів становила 76,67%, а в 2019 році впала до 51%. Частка довгострокових зобов'язань зросла з 0,3% у 2016 році до 40,7%. У 2018 році цей показник становив 21,55%. Тобто бачимо, що підприємство активно залучає довгострокові кредити, термін погашення яких перевищує 12 місяців. Відбулось заміщення короткострокових позикових коштів на довгострокові. Це позитивно, тому що збільшує абсолютну та швидку ліквідність підприємства. З однієї сторони, це добре, оскільки за рахунок цього заміщення підприємство отримує більше часу на погашення своїх зобов'язань перед кредиторами. Проте, це знижує фінансову незалежність підприємства та робить його вразливими перед такими зовнішніми факторами як економічна стабільність в державі, відсоткові ставки НБУ та комерційних банків, рівень інфляції.

Що стосується частки поточних зобов'язань, то вона постійно зменшується з року в рік, у 2016 році вона становила 23,03%, у 2017 році 10,78%, у 2018 році – 6,52%, а в 2019 році збільшилась до 8,31% (причиною цього є зменшення суми власного капіталу). Щодо структури поточних зобов'язань, то слід звернути увагу на збалансування структурних елементів. Зменшилась доля поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги (з 20,75% до 2,34%).

Одним із найважливіших аспектів діяльності підприємства є фінансові результати, в які входять чистий дохід, собівартість валовий та чистий прибуток. Розглянемо фінансові результати діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» (табл. 2.4).

Чистий дохід у 2019 році збільшився з 3002135 тис. грн. до 3312103 тис. грн. Зростання становить +10,32%. У 2018 році відносно попереднього періоду зростання було ще більшим – 18,68%. У 2017 році показник продемонстрував найбільший приріст (+18,72%). Аналогічно збільшився валовий прибуток підприємства – з 1589809 тис. грн. до 1589809 тис. грн. (+21,76%).

В аналізі фінансових результатів важливим є співставлення динаміки чистого доходу та собівартості реалізованої продукції. Бачимо, що в 2019 році темп приросту собівартості є меншим за темп приросту чистого доходу, що свідчить про оптимальне використання ресурсів підприємства. Валовий прибуток розраховується як різниця між чистим доходом та собівартістю. Бачимо зростання даного показника у 2019 році на 21,76%, і саме в цьому році це значення було максимальним.

За останній рік бачимо суттєвий приріст суми чистого прибутку (+29,81%) до 609629 тис. грн., що зумовлено переважанням темпів проросту сукупних доходів над сукупними витратами. Загалом, 2019 рік виявився найкращим для підприємства в плані фінансових результатів та отриманого прибутку.

На рис. 2.5 показано порівняння темпів приросту ключових фінансових результатів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Найоптимальнішою вважається ситуація, коли:

$$T_{\text{пр. чистий прибуток}} > T_{\text{пр. валовий прибуток}} > T_{\text{пр. сукупні доходи}} > T_{\text{пр. сукупні витрати}}$$

На жаль, така умова не дотримується ні для жодного періоду. Проте, у 2019 та 2018 роках ситуація є найбільш оптимальною, оскільки темп приросту чистого прибутку перевищує темп приросту валового прибутку та сукупних витрат.

Таблиця 2.4 Динаміка фінансових результатів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Показники	Роки				Відносне відхилення, %		
	2016	2017	2018	2019	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції	2130758	2529678	3002135	3312103	18,72	18,68	10,32
Собівартість реалізованої продукції	976771	1171352	1412326	1376318	19,92	20,57	-2,55
Валовий прибуток	1153987	1358326	1589809	1935785	17,71	17,04	21,76
Інші операційні доходи	21509	14663	15585	18882	-31,83	6,29	21,15
Дохід від участі в капіталі	31734	26415	21354	92441	-16,76	-19,16	332,90
Інші фінансові доходи	59164	23595	44050	27858	-60,12	86,69	-36,76
Інші доходи	8296	54337	38341	10460	554,98	-29,44	-72,72
Разом доходи	120703	119010	119330	149641	-1,40	0,27	25,40
Адміністративні витрати	169962	213208	282890	215595	25,44	32,68	-23,79
Витрати на збут	368621	517341	632722	694444	40,34	22,30	9,75
Інші операційні витрати	299620	315839	151328	213083	5,41	-52,09	40,81
Фінансові витрати	24013	7916	67988	242409	-67,03	758,87	256,55
Інші витрати	206	72	0	7	-65,05	-100,00	-
Разом витрати	862422	1054376	1134928	1365538	22,26	7,64	20,32
Фінансовий результат до оподаткування	412268	422960	574211	719888	2,59	35,76	25,37

Продовження Таблиці 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8
Податок на прибуток	71151	80849	104573	110259	13,63	29,34	5,44
Чистий прибуток	341117	342111	469638	609629	0,29	37,28	29,81

Джерело: складено автором на основі даних [70]

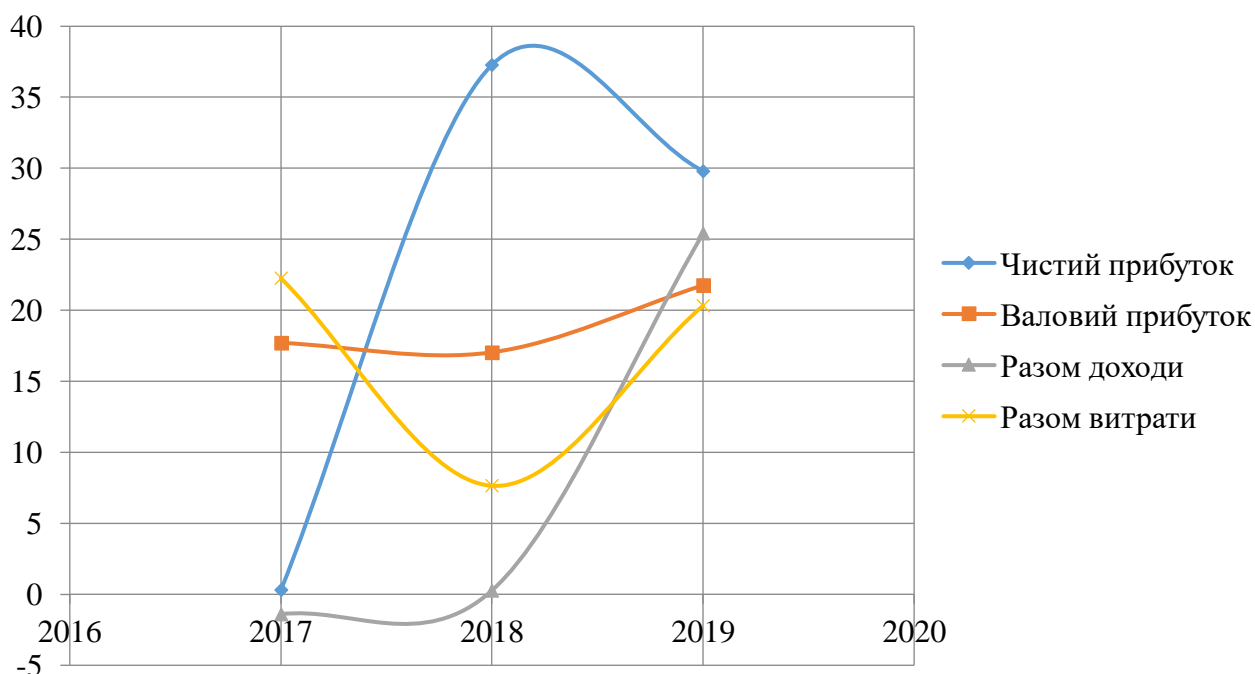

Рисунок 2.5 - Співставлення темпів приросту валового та чистого прибутку, сукупних доходів та витрат за 2017-2019 рр.

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.4

Для подальшого аналізу та оцінки фінансового стану оцінюється спроможність ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» погасити свої поточні зобов'язання. Для цього проводиться розрахунок і аналіз динаміки абсолютних показників ліквідності балансу ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця». Абсолютні показники виражаються в 4 групах активів та пасивів (А 1-4, П 1-4), які ранжуються за ступенем ліквідності в порядку її зменшення. Співвідношення значень цих груп дає повну картину ліквідності балансу підприємства.

Результати розрахунків показників та їх динаміки наведені в табл. 2.5.

Таблиця 2.5 Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Актив	2016	2017	2018	2019
A1	16674	106974	212429	257797
A2	1208199	1491847	1311302	1547495
A3	590864	540357	532659	582139
A4	918853	941740	2025441	1063735
Пасив	2016	2017	2018	2019
П1	19409	24472	24778	73711
П2	597688	268639	194238	150915
П3	12688	39025	47005	62055
П4	2104805	2748782	3815810	3164485
Платіжний надлишок або нестача	2016	2017	2018	2019
A1 - П1	-2735	82502	187651	184086
A2 - П2	610511	1223208	1117064	1396580
A3 - П3	578176	501332	485654	520084
П4 - A4	1185952	1807042	1790369	2100750
Рівень покриття зобов'язань, %	2016	2017	2018	2019
A1/ П1	85,9	437,1	857,3	349,7
A2/ П2	202,1	555,3	675,1	1025,4
A3/ П3	4656,9	1384,6	1133,2	938,1
П4/ A4	229,1	291,9	188,4	297,5

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Підприємство вважається ліквідним, якщо поточні активи перевищують поточні зобов'язання. Підприємство може бути більш-менш ліквідним або взагалі не мати ліквідності. Для оцінки реального ступеня ліквідності підприємства, перш за все, необхідно проаналізувати ліквідність балансу. Для оцінки ліквідності балансу порівнюються підсумки по кожній з груп активів і пасивів. Баланс компанії вважається ліквідним при дотриманні наступних умов:

$$A1 \geq П1; A2 \geq П2; A3 \geq П3; A4 \leq П4$$

Для нашого підприємства:

2016 рік: $A1 < П1$; $A2 > П2$; $A3 > П3$; $A4 < П4$.

2017 рік: $A1 > П1$; $A2 > П2$; $A3 > П3$; $A4 < П4$.

2018 рік: $A1 > П1$; $A2 > П2$; $A3 > П3$; $A4 < П4$.

2019 рік: $A1 > П1$; $A2 > П2$; $A3 > П3$; $A4 < П4$.

Отримані результати показують, що в 2016 році баланс був неліквідним, не вистачало найбільш ліквідних активів (A1). В 2017-2019 баланс ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» є ліквідним, оскільки виконуються усі умови.

Також розраховані показники платіжного надлишку та рівень покриття зобов'язань, які показують ступінь перевищення активів над зобов'язаннями. На рис. 2.6 показана динаміка платіжного надлишку за 2016-2019 рр.

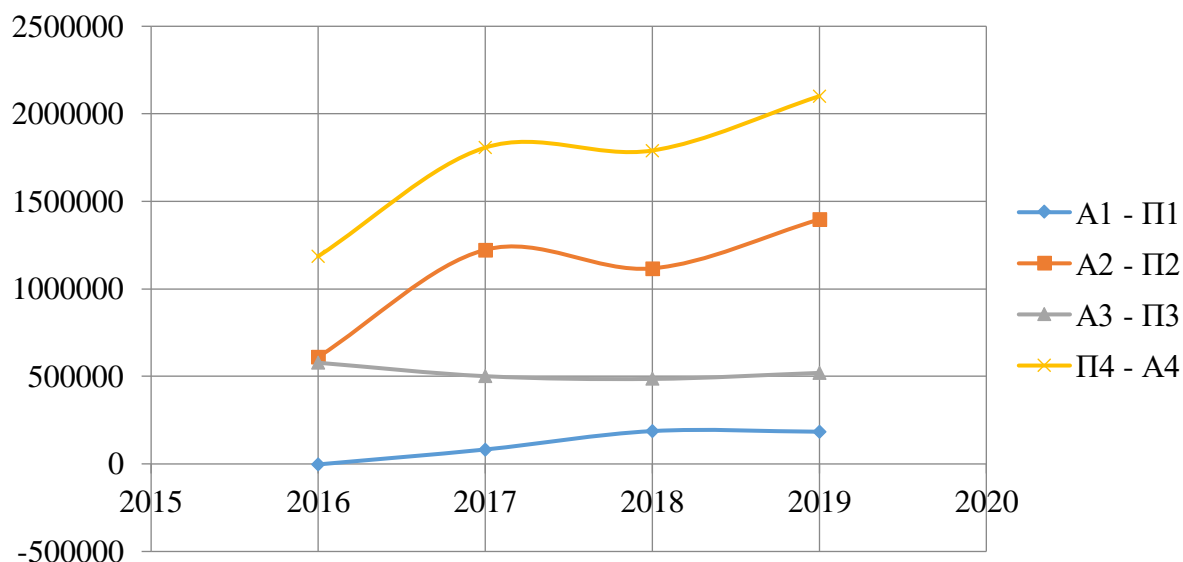

Рисунок 2.6 - Динаміка платіжного надлишку ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.5.

Високі значення рівня покриття, свідчать про суттєве перевищення активів над зобов'язаннями. Отримані результати свідчать про високу інвестиційну привабливість ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Для оцінки майнового стану проведемо аналіз показників використання основних виробничих засобів підприємства, які включають в себе коефіцієнт зносу основних засобів, фондівіддачу, фондомісткість та фондоозброєність.

В табл. 2.6 наведено показники використання основних виробничих фондів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Таблиця 2.6 Показники використання основних виробничих засобів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Показники	2016	2017	2018	2019	Відхилення (+,-)		
					2017-2016	2018-2017	2019-2018
Коефіцієнт зносу ОЗ	0,523	0,547	0,555	0,571	0,024	0,008	0,016
Фондовіддача	3,785	4,480	4,936	5,254	0,695	0,456	0,318
Фондомісткість	0,264	0,223	0,203	0,190	-0,041	-0,021	-0,012
Фондоозброєність, тис. грн./ чол.	647,8	582,1	627,0	649,9	-65,6	44,9	22,9

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Як бачимо з наведеної таблиці:

- коефіцієнт зносу ОЗ: в 2019 році – збільшився з 0,547 до 0,555. Показник перевищив позначку 50%, що свідчить про застарілість основних засобів підприємства;

- фондовіддача: в 2019 році – зросла з 3,785 у 2016 до 5,254 у 2019 році. Це зумовлено збільшенням суми чистого доходу від реалізації продукції, що є позитивною тенденцією;

- відповідно фондомісткість, яка є оберненим показником до фондовіддачі, в 2019 році знизилась до 0,190;

- фондоозброєність показує суму основних засобів, яка припадає на 1 працівника підприємства. Внаслідок зростання суми основних виробничих фондів у 2019 році цей показник збільшився з 627,0 до 649,9 тис. грн./ чол., що також є позитивним результатом.

Найважливішими показниками при аналізі ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства являються інтегральні показники прибутковості – рентабельність. Розглянемо їх динаміку в табл. 2.7.

Таблиця 2.7 Розрахунок показників рентабельності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця», %

Показники	Роки				Відхилення (+,-)		
	2016	2017	2018	2019	2017-2016	2018-2017	2019-2018
Рентабельність активів	12,47	11,10	11,51	17,66	-1,37	0,40	6,16
Рентабельність власного капіталу	16,27	14,03	16,00	34,64	-2,24	1,97	18,64
Рентабельність основних засобів	60,60	60,59	77,22	96,70	-0,01	16,63	19,49
Рентабельність оборотних активів	18,79	15,99	22,84	25,53	-2,79	6,85	2,70
Рентабельність реалізації	16,01	13,52	15,64	18,41	-2,49	2,12	2,76
Рентабельність продукції	34,92	29,21	33,25	44,29	-5,72	4,05	11,04
Рентабельність сукупних витрат	39,55	32,45	41,38	44,64	-7,11	8,93	3,26
Валова рентабельність	18,55	15,37	18,44	22,23	-3,18	3,07	3,80

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Рентабельність розраховується відношення чистого прибутку до активів, чистого доходу чи до іншого фінансово-економічного показника. Значення рентабельності показує якісні структурні зміни в діяльності і дає досить повну картину результативності підприємства.

Як бачимо з таблиці, в 2019 році порівняно з 2018 абсолютно усі показники рентабельності продемонстрували зростання. Причому отримані у 2019 році результати є найкращими за усі 4 роки, що дає змогу зробити висновок про значні успіхи підприємства у фінансово-економічній діяльності та управлінні фінансовими активами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Найбільш суттєвий приріст у 2019 році продемонстрували показники рентабельності основних засобів, власного капіталу та продукції. Найбільш вагомими коефіцієнтами вважаються рентабельність реалізації (відношення чистого прибутку до чистого доходу), продукції (відношення чистого прибутку до собівартості) та активів (відношення чистого прибутку до суми активів).

Можна зробити висновок, що аналіз рентабельності показав суттєве покращення виробничої діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» у 2019 році відносно 2018 року та інших періодів загалом.

На рис. 2.7 показана динаміка всіх показників рентабельності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

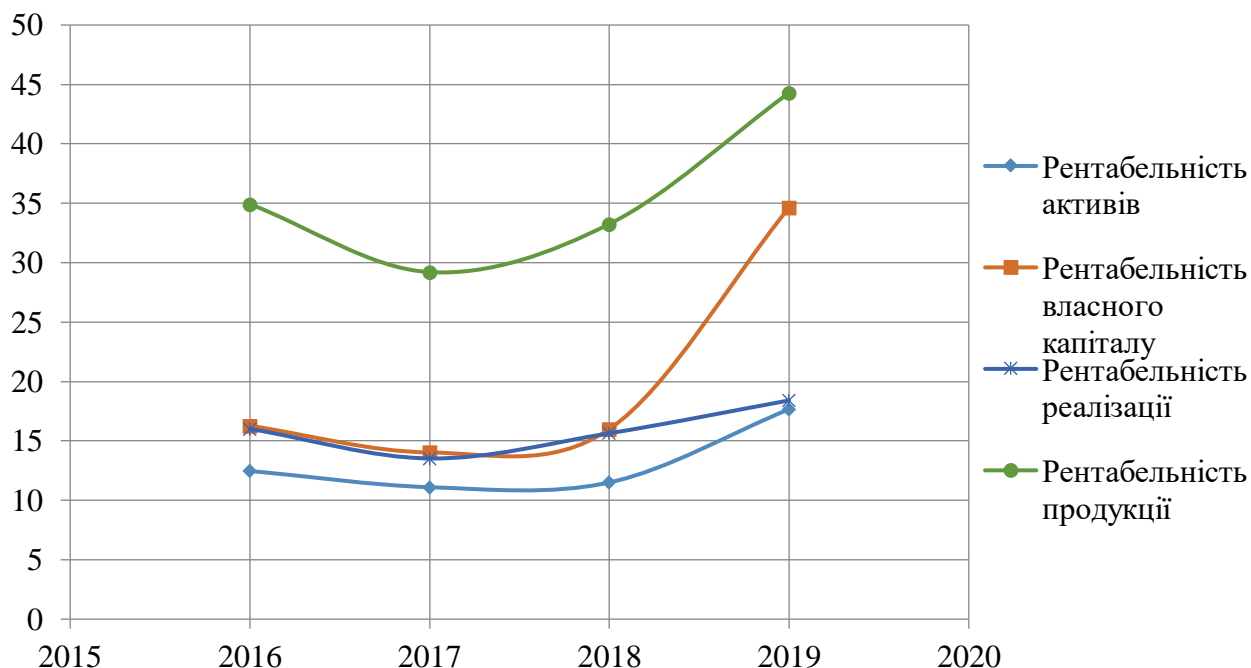

Рисунок 2.7 - Динаміка основних показників рентабельності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Джерело: побудовано автором на основі табл. 2.7.

Найбільш повну картину фінансового стану підприємства дає аналіз фінансової стійкості підприємства, який полягає в оцінці його фінансової незалежності щодо володіння своїм майном, спроможності вільно маневрувати грошовими коштами для забезпечення безперервної і ефективної діяльності.

У табл. 2.8 розраховано і проаналізовано відносні показники фінансової стійкості та маневреності. Загалом виділено 10 ключових показників, які характеризують різноманітні аспекти діяльності підприємства, зокрема, це показники структури та маневреності активів.

Фінансова стійкість підприємства виражає аспект окупності ресурсів, які вкладені у виробничу діяльність і повинні дати віддачу за рахунок грошових

Продовження Таблиці 2.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9. Коефіцієнт забезпечення необоротними активами	> 1	2,282	2,589	1,450	1,655	0,308	-1,140	0,205
10. Власний оборотний капітал (ВОК)	> 0	1177661	1496885	910665	696261	319224	-586220	-214404

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) – показує, яку частину від загального обсягу інвестицій в компанії складає власний капітал та визначає фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Розраховується як відношення власного капіталу до суми активів. Оптимальне значення більше 0,5. У 2016 році він становив 0,767, у 2017 році – 0,792, у 2018 році – 0,719, у 2019 році – 0,51. Значення показника за всі 4 роки відповідає нормативному, але в 2019 році практично наблизилось до граничного значення, що свідчить деякий ризик для фінансової незалежності при ще більшому залученні кредитних коштів у 2020 році.

Коефіцієнт фінансової залежності показує, частку сукупних джерел на одиницю власного капіталу. Коефіцієнт зворотний показнику автономії. Нормальним значенням коефіцієнта залежно вважається <2. За всі 4 роки показник відповідав нормативному значенню.

Коефіцієнт фінансової стабільності – коефіцієнт, що дорівнює відношенню власного капіталу до поточних і довгострокових зобов'язань. Значення показника оцінює, скільки власного капіталу припадає на одиницю зобов'язань компанії. Оптимальним вважається значення більше одиниці. Значення, що значно перевищує норматив (> 1,5), свідчить про наявність у підприємства додаткових резервів для залучення позикових коштів. Значення показника у 2019 році наближається до одиниці, що говорить про небажаність можливого залучення позикових коштів.

Коефіцієнт маневреності власних коштів – коефіцієнт, що дорівнює відношенню власного оборотного капіталу компанії до загальної суми власних коштів. Коефіцієнт маневреності власних коштів пояснює здатність підприємства підтримувати достатній рівень власних оборотних коштів і при необхідності поповнювати оборотні кошти з власних джерел.

Коефіцієнт маневреності власних коштів залежить від структури капіталу і специфіки галузі, у фаховій літературі - рекомендується в межах 0,1-0,4. У 2018 році спостерігалось незначне зменшення цього показника, але в попередній період значення показника перевищувало 0,4, що свідчить про оптимізацію структури активів підприємства в цілому. Коефіцієнт маневреності власних коштів за 2018-2019 роки відповідає нормативному значенню, і в 2019 році він становить 0,396.

Коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними засобами розраховується як відношення власних оборотних коштів до всієї вартості оборотних коштів. Коли показник опускається нижче мінімального значення (0,1), то структура визнається незадовільною, а компанія – неплатоспроможною. Збільшення значення показника свідчить про гарний фінансовий стан підприємства і його здатність проводити незалежну фінансову політику. У 2019 році коефіцієнт становив 0,292.

Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами характеризує достатність довгострокових коштів компанії для забезпечення безперебійного виробництва. Він розраховується як співвідношення власних оборотних коштів і суми запасів. Величина цього коефіцієнта вказує на частку резервів, що фінансуються за рахунок власних оборотних коштів. Стандартне значення 0,5 або більше. В нашому випадку значення є значно більшим за нормативне, причиною чого є перевищення суми власних оборотних коштів над сумою запасів. Але значення даного показника поступово зменшується із року в рік. Так, якщо у 2016 році він становив 2, то у 2019 році зменшився до 1,2. Даний результат дає змогу зробити висновок, що підприємство ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» має можливість для нарощування виробничих та інших запасів, які

служать для розширення обсягів виробництва продукції. Це є дуже позитивним явищем.

Частка запасів у сумі оборотних активів характеризує структуру поточних активів підприємства. Нормативне значення знаходиться в діапазоні від 0,3 до 0,6 в залежності від виду діяльності організації. Високе значення коефіцієнта інтерпретується як невиправдане зростання витрат на зберігання та ріст частки запасів, які не беруть участь у виробничому процесі. Низьке значення показника свідчить про недостатню забезпеченість виробництва запасами. Враховуючи специфіку виробництва, значення показника ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за три останніх періоди є нижчим за нормативне. Причиною цього стала структурні зміна в оборотних активах за рахунок суттєвого зростання частки дебіторської заборгованості. У 2019 даний показник становить 0,243. Отриманий результат можна інтерпретувати як наявність резерву для нарощення суми запасів для забезпечення поточних потреб виробництва ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Коефіцієнт забезпечення необоротними активами розраховується як відношення суми власного капіталу до необоротних активів. Значення показника вище одиниці характеризує спроможність підприємства забезпечувати основні виробничі фонди власним капіталом. Значення показника за всі аналізовані періоди перевищує мінімальне, але даний коефіцієнт зменшився з 2,28 у 2016 році до 1,655, що відповідає нормативному значенню та свідчить про оптимальну структуру активів підприємства ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Для оцінки фінансової стійкості підприємства необхідно розрахувати показник власних оборотних коштів (ВОК).

$$\text{ВОК} = \text{Власний капітал} - \text{Необоротні активи}$$

$$\text{ВОК 2016} = 2096514 - 918853 = 1177661 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{ВОК 2017} = 2438625 - 941740 = 1496885 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{ВОК 2018} = 2936106 - 2025441 = 910665 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{ВОК 2019} = 1759996 - 1063735 = 696261 \text{ тис. грн.}$$

З 2017 року спостерігається поступове зменшення суми власних оборотних коштів з 1496885 тис. грн. до 696261 тис. грн. у 2019 році. Причиною цього є збільшення суми необоротних активів у порівнянні із власним капіталом. Проте, нічого поганого в цьому немає. Отримані результати коефіцієнтів маневреності власних коштів, забезпечення власними оборотними коштами та забезпечення запасів власними оборотними коштами і так перевищували нормативні значення в 2016 та 2017 роках. Тому зменшення суми власних оборотних коштів свідчить про оптимізацію структури активів та пасивів, а не про прогіршення фінансово-економічного стану підприємства.

Загалом аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» показав дуже високі результати, що характеризує підприємство як фінансово стабільне та стійке.

Проведемо розрахунок відносних показників ліквідності (абсолютна, швидка та поточна ліквідність). Отримані результати наведено у табл. 2.9

Таблиця 2.9 Відносні показники ліквідності і платоспроможності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Показники	Нормативне значення	Роки				Відхилення (+,-)		
		2016	2017	2018	2019	2017-2016	2018-2017	2019-2018
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,026	0,322	0,799	0,899	0,296	0,476	0,101
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6-1,0	1,95	4,82	5,73	6,30	2,87	0,91	0,57
3. Коефіцієнт поточної ліквідності	>1	2,88	6,44	7,73	8,33	3,56	1,29	0,60

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Коефіцієнт абсолютної ліквідності - показник, що характеризує ту частину короткострокових фінансових зобов'язань компанії, яка може бути оплачена високоліквідними активами, тобто здатність компанії негайно погасити

короткострокову заборгованість. Стандартне значення показника знаходиться в межах 0,2-0,25. У 2016 році значення не відповідало нормативному, в 2017 році стабілізувалось в межах норми (0,322), а в 2018-2019 роках вони значно перевищували нормативне значення. Це свідчить про високу платоспроможність підприємства, а також про наявність значного фінансового резерву, що дає можливість збільшити в структурі балансу довгострокові активи, такі як необоротні активи (закупівля та оновлення основних засобів).

Коефіцієнт швидкої ліквідності – це фінансовий коефіцієнт, що дорівнює відношенню високоліквідних поточних активів (дебіторської заборгованості) до поточних зобов'язань. Нормальне значення коефіцієнта потрапляє в діапазон 0,7-1. Однак цього може бути недостатньо, якщо значна частина ліквідності доводиться на дебіторську заборгованість, частину з якої складно вчасно зібрати. У таких випадках потрібне більша співвідношення. За всі аналізовані періоди значення показника суттєво перевищує нормативне і воно постійно зростає. У 2019 показник становив 6,3. Причиною цього є стрімке зростання суми дебіторської заборгованості. Тому підприємству слід оптимізувати структуру оборотних активів шляхом прискорення повернення дебіторської заборгованості та збільшення суми запасів. Незважаючи на це, платоспроможність підприємства ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» показує дуже високий рівень.

Коефіцієнт поточної ліквідності – показник, що дорівнює відношенню поточних активів до поточних зобов'язань. Коефіцієнт поточної ліквідності показує здатність компанії погашати поточні (короткострокові) зобов'язання тільки за рахунок оборотних активів. Чим вище значення коефіцієнта, тим вище платоспроможність компанії. Цей показник враховує, що не всі активи можна продати терміново.

Нормальне значення коефіцієнта становить 1,5 - 2,5, в залежності від галузі економіки. Значення нижче 1 вказує на високий фінансовий ризик, пов'язаний з тим, що компанія не може стабільно оплачувати поточні рахунки. Значення більше 3 може вказувати на нераціональну структуру капіталу. За всі 4 роки показники значно перевищують нормативне значення. Вони становили 8,33 та 7,73 у 2019 та

2018 роках відповідно. Таке суттєве перевищення норми дає змогу зробити висновок про те, що підприємство володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам. Враховуючи це, ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» володіє значною ліквідністю та платоспроможністю.

Рекомендацією щодо подальшої діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» може бути збільшення суми запасів та зменшення дебіторської заборгованості шляхом прискорення її повернення для оптимізації структури оборотних активів.

На рис. 2.8 показана динаміка відносних показників ліквідності за 4 роки.

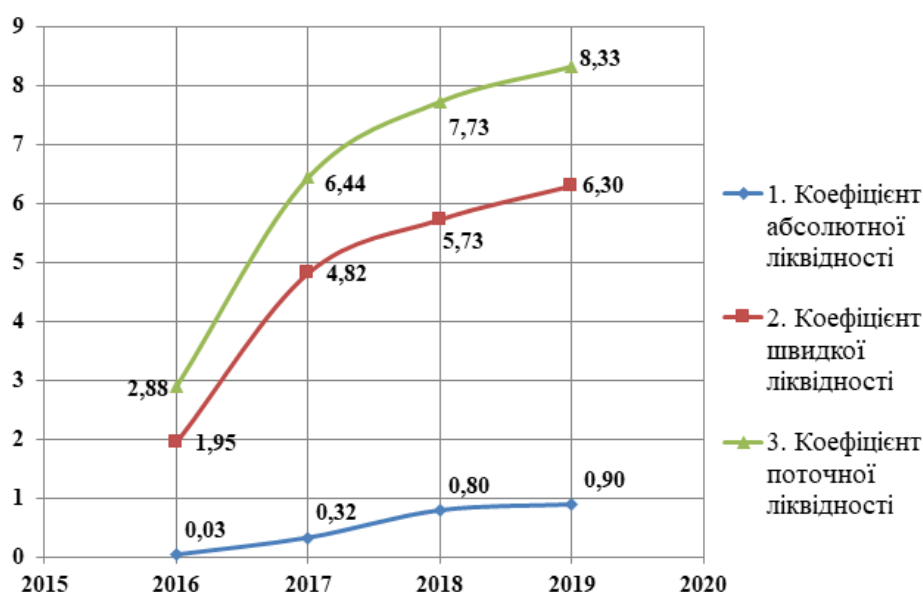

Рисунок 2.8 - Динаміка відносних показників ліквідності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Джерело: побудовано автором на основі табл. 2.9

Загалом, можна зробити висновок, що загальна ліквідність та платоспроможність підприємства ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» є дуже високою, що дає змогу підприємству залучати позикові кошти, а також робить його інвестиційно привабливим в очах потенційних інвесторів.

Управління фінансовими ресурсами підприємства також значною мірою залежить від його ділової активності, яка являє собою комплексну характеристику виробничо-господарської діяльності. Показники ділової активності

характеризуються структурне співвідношення виробничо-збутової діяльності та внутрішніх аспектів підприємства, таких як структура активів та наявність власних коштів. Вони показують ступінь зусиль, які направлені на зростання прибутковості підприємства та його інвестиційної привабливості.

Ділова активність характеризує внутрішній рівень діяльності підприємства, що відображає ефективність використання фінансово-господарських ресурсів підприємства. Позитивна динаміка цих показників сприятиме зміцненню фінансового стану підприємства та забезпечення його сталого економічного росту. Всі показники ділової активності розраховуються як відношення виручки від реалізації (чистого доходу) до середньорічних значень активів та пасивів чи їх структурних елементів.

В табл. 2.10 наведена динаміка показників ділової активності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2017-2019 рр. Оцінка проводилась починаючи з 2017 року, що зумовлено необхідністю розрахунку середніх значень вхідних даних. Наприклад, для розрахунку оборотності власного капіталу в 2017 році потрібно знайти середнє значення ВК за 2016 та 2017 роки.

Таблиця 2.10 Аналізування показників ділової активності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2017-2019 рр.

Показники	Значення показника			Відхилення (+, -)	
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018-2017	2019-2018
1	2	3	4	5	6
Вхідні дані					
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	2529678	3002135	3312103	472457	309968
Середній розмір капіталу, тис. грн.	2907754	3581374,5	3766498,5	673620,5	185124
Середній розмір власного капіталу, тис. грн.	2267569,5	2687365,5	2348051	419796	-339314,5
Середній розмір власного оборотного капіталу, тис. грн.	1337273	1203775	803463	-133498	-400312
Середній розмір оборотних активів, тис. грн.	1977457,5	2097784	2221910,5	120326,5	124126,5
Середній розмір дебіторської заборгованості, тис. грн.	744220,5	1000491,5	1373640	256271	373148,5
Середній розмір запасів, тис. грн.	563815,5	535194	556756,5	-28621,5	21562,5

Продовження Таблиці 2.10

1	2	3	4	5	6
Середній розмір кредиторської заборгованості, тис. грн.	640184,5	894009	1418447,5	253824,5	524438,5
Чистий прибуток, тис. грн.	342111	469638	609629	127527	139991
2. Результативні показники					
<i>Оборотність власного капіталу</i>					
кількість оборотів	1,12	1,12	1,41	0,00	0,29
днів	322,7	322,3	255,2	-0,4	-67,0
<i>Оборотність власного оборотного капіталу</i>					
кількість оборотів	1,89	2,49	4,12	0,60	1,63
днів	190,3	144,4	87,3	-46,0	-57,0
<i>Оборотність капіталу</i>					
кількість оборотів	0,87	0,84	0,88	-0,03	0,04
днів	413,8	429,5	409,4	15,7	-20,1
<i>Оборотність оборотних активів</i>					
кількість оборотів	1,28	1,43	1,49	0,15	0,06
днів	281,4	251,6	241,5	-29,9	-10,1
<i>Оборотність дебіторської заборгованості</i>					
кількість оборотів	3,40	3,00	2,41	-0,40	-0,59
днів	105,9	120,0	149,3	14,1	29,3
<i>Оборотність товарно-матеріальних запасів</i>					
кількість оборотів	4,49	5,61	5,95	1,12	0,34
днів	80,2	64,2	60,5	-16,1	-3,7
<i>Оборотність кредиторської заборгованості</i>					
кількість оборотів	3,95	3,36	2,34	-0,59	-1,02
днів	91,1	107,2	154,2	16,1	47,0
Тривалість операційного циклу, днів	186,1	184,2	209,8	-2,0	25,7
Тривалість фінансового циклу, днів	95,0	76,9	55,6	-18,1	-21,3
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	1,16	1,12	0,97	-0,04	-0,15
Показник стійкості економічного зростання	0,15	0,17	0,26	0,02	0,08

Джерело: складено автором на основі даних [70]

Отже, проведений розрахунок таких ключових показників ділової активності підприємства: оборотність капіталу, власного капіталу, оборотних активів, власного оборотного капіталу, дебіторської та кредиторської заборгованості, запасів. Відповідно розраховані тривалості обороту кожного з вищеперерахованого елементу. Динаміка цих показників дасть картину внутрішніх виробничо-господарських процесів та ефективності використання виробничих ресурсів підприємства.

Як бачимо, оборотність капіталу практично не змінилась за останні 3 роки, і за останній період вона склала 0,88 оберти за рік, тривалість 1 обороту капіталу становить 409 днів. Оборотність власного капіталу дещо зросла – з 1,12 у 2017 році до 1,41 у 2019 році. Це пояснюється зменшенням суми власного капіталу у порівнянні з чистим доходом від реалізації.

Значення оборотності оборотних активів та власного оборотного капіталу також зросли, що зумовлено перевищенням темпів приросту чистого доходу над темпами приросту даних активів. Оборотність оборотних активів збільшилась з 1,28 в 2017 році до 1,49 в 2019 році. Відповідно, тривалість 1 оборту зменшилась з 281 до 242 днів. Оборотність ВОК збільшилась з 1,89 до 4,12, тривалість оборту відповідно зменшилась з 190 до 87 днів.

Проте зменшилась оборотність дебіторської заборгованості (з 3,4 у в 2017 році до 2,41 в 2019 році). Тривалість обороту зросла з 106 до 149 днів, це зумовлено зростанням суми дебіторської заборгованості. Необхідно взяти до уваги, що чим більше період прострочення дебіторської заборгованості, тим вищий ризик її непогашення. Тенденція до збільшення цього показника свідчить про зниження ліквідності.

Також розраховано показники тривалості операційного та фінансового циклу. Тривалість операційного циклу є сумою періодів обороту дебіторської заборгованості та запасів. Тривалість фінансового циклу є різницею між операційним циклом та тривалістю обороту кредиторської заборгованості. Оптимальним напрямом зміни є зменшення цих показників. Проте операційний цикл збільшився – з 186 до 210 днів, що зумовлено зростання тривалості обороту дебіторської заборгованості. Фінансовий цикл зменшився з 95 днів у 2017 році до 56 днів у 2019 році.

Показник стійкості економічного зростання є відношенням суми чистого прибутку до середньорічної суми власного капіталу. Іншими словами, це рентабельність власного капіталу підприємства – він збільшився в 2019 році відносно 2017, що свідчить про зростання прибутковості та рентабельності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

На рис. 2.9 показана динаміка показників оборотності активів підприємства за 2017-2019 рр.

Рисунок 2.9 - Динаміка основних показників оборотності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2017-2019 рр., к-ть обертів.

Джерело: складено автором на основі табл. 2.10.

Отже, аналіз ділової активності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» показав, що в підприємства збільшилась тривалість обороту дебіторської заборгованості внаслідок зростання її суми. Так, якщо сукупна дебіторська заборгованість у 2016 році становила 687243 тис. грн., то у 2019 році вона стрімко зросла до 1547495 тис. грн., тобто у 2,25 разів. Збільшення цієї суми може свідчити про зростання періоду прострочення заборгованостей, а також про появу так званого резерву сумнівних боргів, тобто дебітори не зможуть повернути ці кошти підприємству. Тому підприємству слід прийняти заходи щодо скорочення суми дебіторської заборгованості та скорочення термінів її прострочення. Для прискорення розрахунків з покупцями ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» рекомендується пильно стежити за поверненням дебіторської заборгованості, використанням судових процедур щодо її повернення. Якщо стягнути борг неможливо навіть на підставі рішення суду, компанія все одно отримує можливість

віднести суму непогашеної заборгованості до зменшення оподаткованого доходу, що принаймні зменшить платежі до бюджету.

Загальна ефективна діяльність підприємства забезпечується тоді, коли виконується «золоте правило економіки»:

$$T \%A < T \%ЧД < T \%ЧП$$

де $T \%A$ – темп приросту активів;

$T \%ЧД$ – темп приросту чистого доходу або виручки від реалізації;

$T \%ЧП$ – темп приросту чистого прибутку.

У табл. 2.11 наведемо темпи приростів вищеперерахованих показників за період від 2016 до 2019 роки.

Таблиця 2.11 Темпи приросту активів, чистого доходу та чистого прибутку ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2016-2019 рр.

Показники	Відносне відхилення, %		
	2017/ 2016 рр.	2018/ 2017 рр.	2019/ 2018 рр.
Активи	12,66	32,49	-15,45
Чистий дохід	18,72	18,68	10,32
Чистий прибуток	0,29	37,28	29,81

Джерело: складено автором на основі даних [70]

На рис. 2.10 показана динаміка темпів приросту вищевказаних показників.

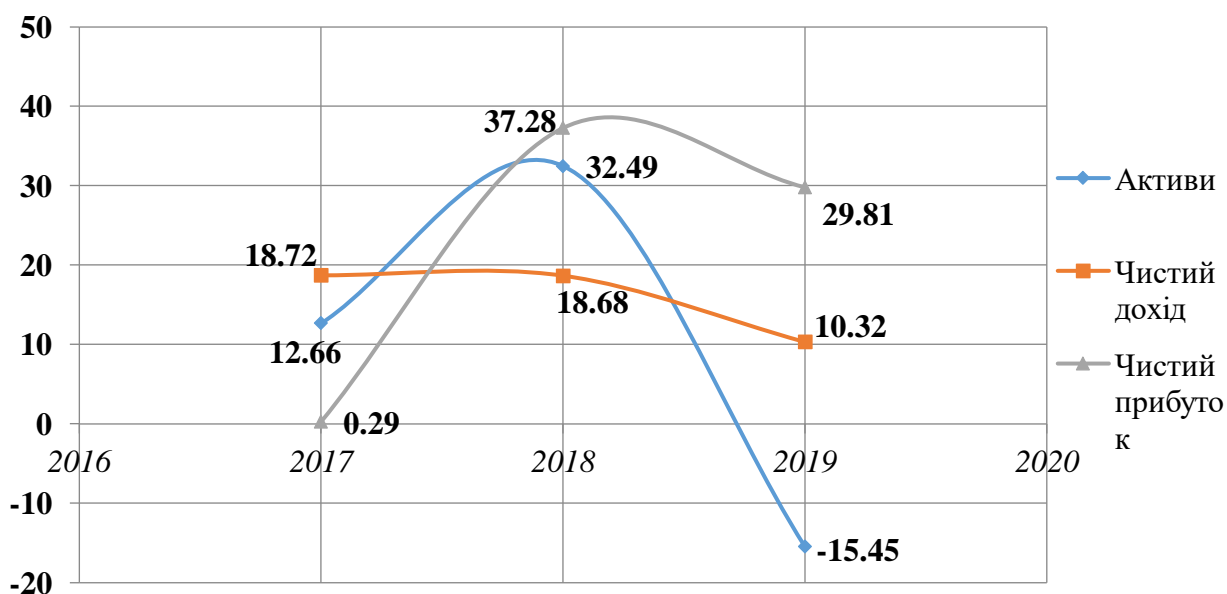

Рисунок 2.10 - Динаміка темпів приросту активів, чистого доходу та чистого прибутку ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Джерело: створено автором на основі табл. 2.11

Як бачимо, «золоте правило економіки» виконується в 2019 році. В 2017 та 2018 роках умови не дотримуються.

Висновки до розділу 2

В даному розділі був проведений комплекс та всеохоплюючий аналіз виробничо-господарської діяльності та управління фінансовими ресурсами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця». Був проведений аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства. Аналіз отриманих даних показав, що ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» досить ефективно здійснює управління фінансовими ресурсами та є інвестиційно привабливим. Це було виявлено завдяки проведенню розрахунку цілого спектру показників, які характеризують різноманітні аспекти діяльності підприємства. Зокрема, були обчислені та інтерпретовані 5 груп показників: майнового стану, показники рентабельності, показники ліквідності, показники фінансової стійкості, показники ділової активності. Фінансова стійкість та ліквідність ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» знаходиться на дуже високому рівні. А от з рентабельністю та діловою активністю є деякі проблеми, які виражаються в неоптимальній структурі активів та пасивів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця», а також неповне залучення виробничих та фінансових ресурсів підприємства у виробничий процес.

В 2018 році порівняно з 2017 усі показники рентабельності продемонстрували зростання. Зменшилась тільки валова рентабельність (відношення валового прибутку до чистого доходу), що зумовлено переважанням темпу приросту собівартості реалізованої продукції над чистим доходом. Однак, якщо порівнювати показники 2018 та 2016 року, то ситуація погіршилась. Тобто підприємству є куди рости.

Можна сказати, що підприємство не в повній мірі використовує свої фінансові можливості, що виражається в прямій залежності між зменшенням оборотності та зниженням прибутковості в 2018 році відносно 2016.

Результати аналізу показали високий рівень ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства, однак підприємству рекомендується оптимізувати структуру активів. Отже, ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» володіє усіма можливостями для покращення та розширення своєї діяльності.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Шляхи оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства як ключова передумова їх ефективного використання

Основною проблемою управління фінансовими ресурсами є низький рівень ліквідності на ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Зниження ліквідності та платоспроможності підприємства спричиняє збиткова діяльність, фінансування капітальних витрат за рахунок поточних зобов'язань, відповідний ріст цих поточних зобов'язань та зменшення власного капіталу.

Відповідно, аби покращити ліквідність та платоспроможність підприємства необхідно, перш за все, оптимізувати обсяги продажів та мінімізувати витрати виробництва, залучити додаткові фінансові ресурси (довгострокові позики) для покриття капітальних витрат. Не менш важливим є раціональне управління наявними фінансовими ресурсами на підприємстві, що передбачає грамотне управління поточними витратами, кредиторською заборгованістю, дотримання платіжного календарю тощо. Отже, оптимізація структури фінансових ресурсів є комплексним процесом, що вимагає довгострокового планування та впровадження ефективних засобів функціонування фінансової роботи підприємства.

Слід зазначити, що на фінансові результати діяльності підприємства негативно впливають, як дефіцитні, так і надлишкові грошові потоки. Від'ємні грошові потоки, що виникають внаслідок нестачі обігових коштів на підприємстві, спричиняють зниження ліквідності та платоспроможності, відповідно, прострочення кредиторської заборгованості постачальникам та надавачам послуг знижує довіру контрагентів та погіршує умови ведення бізнесу в цілому.

Завдяки системі заходів "Прискорення-уповільнення платіжного обороту"

можна у короткостроковому терміні досягнути оптимізації фінансових ресурсів, що полягають у розробці системи заходів щодо залучення додаткових грошових ресурсів та оптимізації витрат:

1) Пошук додаткових фінансових ресурсів, шляхом реалізації основних засобів:

- визначити перелік основних засобів, що не задіяні у поточній діяльності, є неефективними чи потребують оновлення;
- проведення інвентаризації основних засобів;
- пошук альтернативних варіантів використання основних засобів(напр. - здача в оренду складського приміщення, що не використовуються, надання в оренду рухомих засобів і т.д.)

2) Перегляд дебіторської заборгованості:

- ревізія простроченої дебіторської заборгованості;
- продаж прав вимог дебіторської заборгованості(факторинг)

3) Інвентаризація складських запасів:

- облік та переоцінка(за потреби) складських запасів;
- оптимізація складських приміщень;
- аналіз та перегляд виробничих запасів;

4) Збільшення продажів:

- аналіз конкурентних переваг та визначення переліку найменувань, що користуються попитом;
- створення маркетингових компаній для стимулювання попиту на пріоритетні групи товарів;
- впровадження знижок та систем лояльності для клієнтів;

Основним фактором, який здійснює найбільший вплив на фінансову стійкість організації є чистий дохід, сума власного капіталу, чистого прибутку та оборотних коштів.

Для підвищення фінансової стійкості всю суму отриманого прибутку необхідно направити на поповнення власного капіталу. Для ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» максимізація прибутку полягає у виборі такого обсягу реалізації продукції, щоб граничні витрати підприємства по виробництву та реалізації були б дорівнюють ринковій вартості. Тобто, дохід на ринку вільної конкуренції дорівнює ринковій вартості.

Можливі резерви зростання прибутку:

- зростання виробництва і продажів готової продукції;
- зниження собівартості продукції;
- поліпшення якості продукції.

Для максимізації прибутку і мінімізації витрат ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» рекомендується виконувати наступні види діяльності:

- Суворе дотримання укладених договорів на виконання робіт. Для підприємства важливо знайти клієнтів для виконання найпрестижнішої і найнеобхіднішої роботи для ринку.

- проведення масштабної й ефективної політики в галузі підготовки кадрів є особливою формою капітальних вкладень.

- підвищити ефективну діяльність підприємства з реалізації продукції. ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» необхідно приділяти більше уваги підвищенню оборотності грошових коштів, оптимізації складських запасів і досягнення максимально швидкого просування готової продукції від виробника до споживача.

- зміна обсягу продажів прибуткової продукції ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

- Зміна асортименту товарів, тобто виробництво товарів, на які існує найбільший попит.

- Також не останнє місце займає збільшення обсягу виробництва робіт, виконаних за рахунок більш повного використання виробничих потужностей підприємства.

- зниження собівартості продукції, підвищуючи продуктивність праці та оптимізацію виробництва: застосування інноваційних методів, що знижують

використання електроенергії, сировини та матеріалів, що необхідні для виробництва;

- зниження невиробничих витрат і виробничих дефектів.
- Використання сучасних механізованих і автоматизованих інструментів для виконання робіт.
- розглянути і усунути причини перевитрат фінансових ресурсів на господарські витрати.
- поліпшити рекламну діяльність ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця», підвищити ефективність окремих рекламних заходів.
- впровадити ефективну цінову політику, а саме, змінити ціну продажу відповідно до зміни якості продукції, оскільки чим вище ціна продажу, тим більша сума прибутку.
- проводити заходи, спрямовані на поліпшення «клімату» в колективі, що в майбутньому вплине на зростання продуктивності праці.
- проводити постійний моніторинг умов зберігання і транспортування сировини та готової продукції ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Реалізація цих пропозицій значно збільшить чистий прибуток, а прибуток ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» і навпаки допоможе знизити витрати. Компанії необхідно приділяти більше часу таким сферам діяльності, як продаж і маркетинг продукції, оскільки потреби і вимоги споживачів дуже індивідуальні, а ринки дуже різноманітні за своєю структурою.

Максимальний прибуток найчастіше пов'язана зі зменшенням собівартості продукції. Але в умовах, коли підприємство може самостійно управляти витратами, ціна кожного вихідного матеріалу (ресурсу) практично некерована, а в умовах інфляції підприємство вкрай обмежена у своїй здатності знижувати витрати виробництва.

Стратегія розвитку ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» спрямована на максимальне підвищення ступеня задоволення купівельного попиту.

Ключовими векторами розвитку ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» є:

- модернізація виробничих потужностей;

- розширення лінійки продукції;
- збільшення частки ринку України та країн СНД;
- зміцнення присутності на європейських ринках.

Враховуючи той факт, що власний капітал підприємства ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» значно перевищує позиковий капітал, доцільно залучити позикові кошти з метою розширення виробничої діяльності. Такому висновку послужили раніше приведені розрахунки коефіцієнта автономії, який розраховується як відношення суми власного капіталу до пасивів. За останній рік значення даного показника становило 0,866, при тому, що гранично допустиме значення може бути 0,6 і вище. Тобто ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» володіє значною фінансовою незалежністю та має можливості для залучення позикових коштів, таких як довгострокові кредити банків та кошти інвесторів.

Для розрахунку суми позикових коштів, яку підприємство зможе залучити у свою діяльність без ризику, необхідно спрогнозувати суму пасивів на майбутній період. На основі даних табл. 3.1 побудуємо лінію тренду для визначення майбутніх прогнозних значень суми пасивів.

Таблиця 3.1 Сума пасивів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2014-2019 рр.

Роки	Період, (x)	Сума пасивів, тис. грн., (y)
2014	1	1449189
2015	2	1933890
2016	3	2489800,5
2017	4	2907861,5
2018	5	3581374,5
2019	6	3766498,5

Джерело: складено на основі даних [70]

Дану лінію відобразимо у вигляді рис. 3.1.

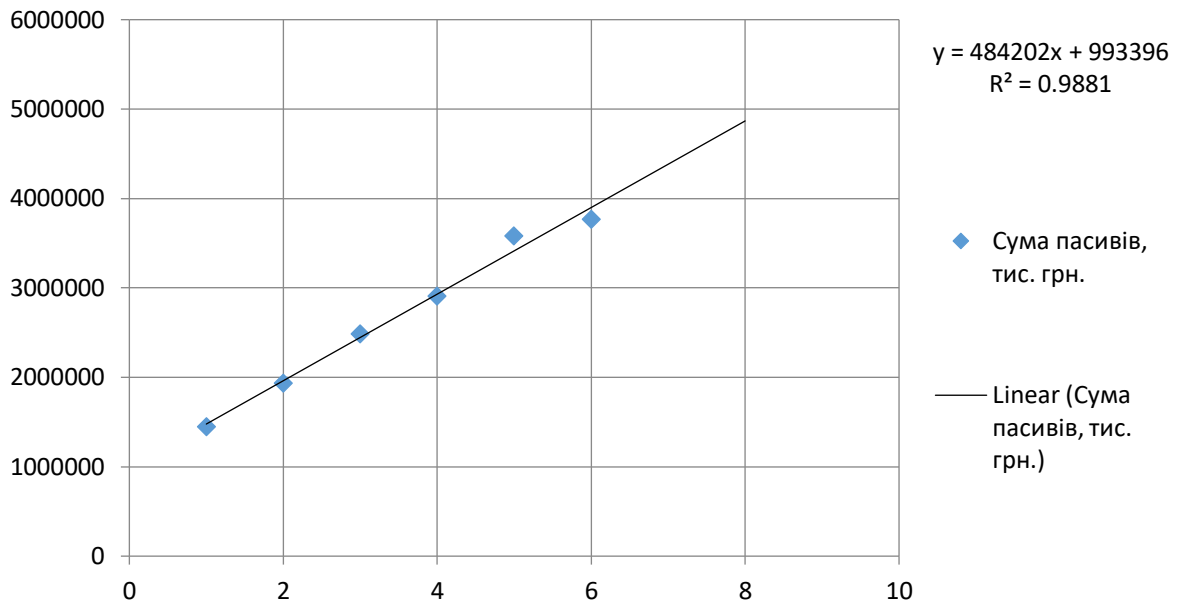

Рисунок 3.1 - Лінія тренду для суми пасивів

Джерело: побудовано на основі таблиці 3.1

Отримане рівняння регресії:

$$y = 484202 \cdot x + 993396$$

Відповідно прогнозні значення суми пасивів на 2020 (при $x = 7$) та 2021 роки (при $x = 8$) становлять:

$$y_{2020} = 484202 \cdot 7 + 993396 = 4\,382\,810 \text{ тис. грн.}$$

$$y_{2021} = 484202 \cdot 8 + 993396 = 4\,867\,012 \text{ тис. грн.}$$

Якщо коефіцієнт автономії $K_{\text{авт}} = 0,6$, то сума власного капіталу становить:

$$ВК_{2020} = 4\,382\,810 \cdot 0,6 = 2\,629\,686 \text{ тис. грн.}$$

$$ВК_{2021} = 4\,867\,012 \cdot 0,6 = 2\,920\,207,2 \text{ тис. грн.}$$

Сума позикового капіталу рівна:

$$ПК_{2020} = 4\,382\,810 - 2\,629\,686 = 1\,753\,124 \text{ тис. грн.}$$

$$ПК_{2021} = 4\,867\,012 - 2\,920\,207,2 = 1\,946\,804,8 \text{ тис. грн.}$$

Сума позикового капіталу в 2019 році становила 1417800,5 тис. грн., що дає змогу підприємству у 2020 році залучити 335323,5 тис. грн. довгострокових кредитів ($1753124 - 1417800,5$) без ризику своєї для фінансової незалежності. У 2021 році ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» може збільшити суму позикового капіталу на 193680,8 тис. грн. ($1946804,8 - 1753124$).

3.2 Впровадження системи фінансового контролінгу як інструменту вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства

З метою уникнення простоїв на складах сировини чи навпаки, - їхньої недостатчі, які можуть виникнути через невідповідність можливостям виробничих потужностей ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» та обсягу закупівлі сировини, слід ввести автоматизовану систему управління запасами. Вона охоплює розрахунки виробничих потужностей підприємства, планові обсяги виробництва кожного виду товару та всіх товарів загалом, сировинні витрати на виробництво мінеральної води. Також ця система включає в себе розрахунки з покупцями: аналіз руху товарів (включаючи закупку і реалізацію); ринкові дослідження кон'юнктури ринку, товарів та покупців; оцінку роботи персоналу та їх продуктивності.

Одним з найоптимальніших рішень, що існують на ринку є система управління запасами ERP II. Завдяки розвитку інформаційних технологій, сучасні ERP-системи є повноцінними корпоративними модулями, що у повному обсязі забезпечують ефективне функціонування підприємства, в частині бухгалтерського обліку, формування фінансової звітності, контроль над виробництвом та збутом, закупівлями та розрахунками з контрагентами. Незважаючи на дороговартісне та тривале у часовому вимірі впровадження даних систем, позитивні ефекти все ж переважають.

На рис. 3.2 наведена схема функціонування комбінованої операційної підсистеми «ERP-II – Управління запасами».

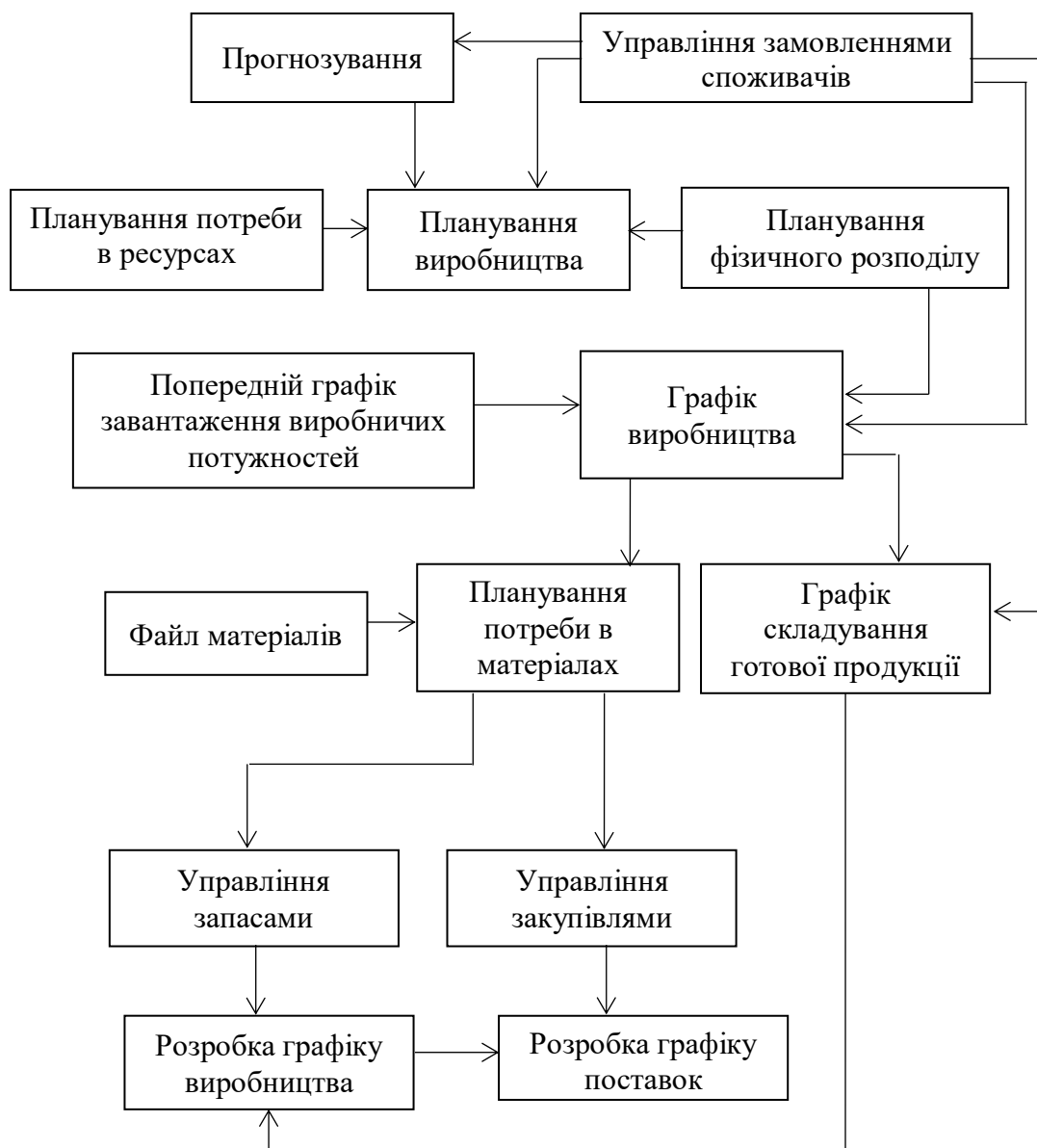

Рисунок 3.2 - Схема функціонування комбінованої операційної системи «ERP-II – Управління запасами»

Джерело: складено на основі [13, с. 105]

Однією з головних особливостей ERP-систем є їхня "вертикальна" спрямованість та наявність готових програмних рішень відповідно до специфіки підприємств. Сучасні ERP-системи включають наступні програмні модулі: CRM, SCM, HRM.

CRM (Customer Relationship Management) - це пакет програм, що забезпечує ефективне управління відносин з клієнтами в частині комунікації, обліку та подальшого аналізу даних, що збираються в процесі взаємодії зі клієнтом. Дані програми частково автоматизують та полегшують діяльність відділу збуту, маркетингу та відділу обслуговування клієнтів.

SCM (Supply Chain Management) - пакет програм, що забезпечує управління закупками, постачанням та логістикою. Завдяки внесенню даних у єдину систему можна легко відслідковувати наявність запасів, перелік контрагентів, логістичні маршрути, терміни доставки та всі операції пов'язані з переміщенням складських запасів.

HRM (Human Resources Management) - програмний пакет, що забезпечує всі процеси, пов'язані з наймом, ефективним використанням людських ресурсів та керування персоналом в цілому. Цей програмний пакет не тільки підвищує ефективність відділу кадрів, а й спрощує взаємодію з працівниками, в частині документообігу, побудови кар'єрного зростання, навчання та оцінці досягнень працівників.

Зовсім недавно, ці програми функціонували незалежно та були лише окремими модулями, завдяки розвитку інформаційних технологій, технологічним гігантам (Salesforce, Pivotal, IBM), у сфері розробки CRM-систем вдалось об'єднати всі ці модулі в єдині над-системи, що "співпрацюють" між собою та у повному обсязі забезпечують потреби компаній.

Фінансові модулі ж модулі ERP-систем забезпечують процес бюджетування, керування витратами та доходами (план-факт), складання фінансової та управлінської звітності, побудову аналітичних звітів та процес прогнозування фінансових показників.

Така система дозволяє знизити витрати, збільшити якість обслуговування клієнта та інше. Нерідко ефектом успішного впровадження ERP буде різке зростання бізнесу протягом декількох років, хоча на 100% приписувати цей результат системі немає підстав. Які саме ефекти принесуть користь - залежить від бізнесу, але ефектів багато і коли вони складаються - виходить інтегральний ефект.

Отже, переваги впровадження системи ERP очевидні, серед них:

- Зниження операційних та управлінських витрат;
- Зменшення дебіторської заборгованості;
- Збільшення оборотності коштів в розрахунках;
- Збільшення оборотності матеріальних запасів;
- Поліпшення утилізації основних фондів.

Впровадження системи ERP-II на підприємстві не тільки допомагає підвищити ступінь автоматизації окремих процесів, а й провести реінжиніринг самих цих процесів. В результаті такого впровадження стандартизується переважна більшість операцій, значно зростає керованість організації, підвищується ступінь її інформаційної відкритості. Також система ERP-II дозволить оптимізувати виробничий процес та управління ресурсами.

Таким чином, ефективний розвиток підприємства та стійке положення його на ринку у значній мірі залежить від правильно побудованої системи управління фінансами. Використання сучасних технологій дає підприємствам можливість автоматизувати і, як наслідок, полегшити процес управління.

3.3 Економічне обґрунтування доцільності реалізації запропонованих заходів

У додатку Б показаний графік корисних ефектів системи ERP-II, пов'язаних зі зниженням різних помилок. Але ж це тільки мала частина результату. Користь досягається і багатьма іншими способами: зниженням капіталомісткості, підвищенням керованості та ін.

Для оптимізації управління запасами та прискорення повернення дебіторської заборгованості запропоновано впровадження системи ERP-II. Дані корпоративні інформаційні системи мають безліч варіацій програмних продуктів. До найвідоміших і найпоширеніших слід віднести програмні продукти компаній SAP AG та Oracle. Зокрема, для підприємства ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» пропонуються два програмні продукти на вибір: mySAP ERP від компанії SAP

AG та Oracle E-Business Suite від компанії Oracle. Проведемо оцінку інвестиційної доцільності впровадження для кожного із даних продуктів та порівняємо отримані результати для вибору одного із них:

1) проект впровадження програмного пакету автоматизованої системи управління підприємством mySAP ERP вартістю 2000 тис. грн.;

2) проект впровадження програмного пакету автоматизованої системи управління підприємством Oracle E-Business Suite вартістю 1400 тис. грн.

Проведемо порівняння їхньої ефективності.

Проект впровадження програмного пакету автоматизованої системи управління підприємством mySAP ERP

Грошові потоки для першого проекту наведені в табл. 3.2.

Таблиця 3.2 Таблиця грошових потоків від реалізації проекту впровадження програмного продукту mySAP ERP на ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

№з\п	Показники (параметри)	Роки					
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Початкові інвестиції (грн.)	2000000	-	-	-	-	-
2	Грошові надходження від реалізації продукції за відповідних станів економіки, грн.:	-	1200000	1250000	1300000	1350000	1400000
	• оптимістичний (ймовірність 10 %)	-	1320000	1375000	1430000	1485000	1540000
	• реальний (ймовірність 70 %)	-	1200000	1250000	1300000	1350000	1400000
	• песимістичний (ймовірність 20 %)	-	1020000	1062500	1105000	1147500	1190000
3	Очікувані грошові надходження від реалізації продукції	-	1176000	1225000	1274000	1323000	1372000
4	Поточні витрати на виробництво продукції за відповідних станів економіки, грн.:	-	250000	260000	280000	300000	320000
	• оптимістичний (ймовірність 10 %)	-	225000	234000	252000	270000	288000

Продовження Таблиці 3.2

1	2	3	4	5	6	7	8
	• реальний (ймовірність 70 %)	-	250000	260000	280000	300000	320000
	• песимістичний (ймовірність 20 %)	-	287500	299000	322000	345000	368000
5	Очікувані поточні витрати на виробництво продукції	-	255000	265200	285600	306000	326400
6	Амортизаційні відрахування	-	100000	100000	100000	100000	100000
7	Очікуваний прибуток до оподаткування, грн.	-	821000	859800	888400	917000	945600
8	Очікуваний чистий прибуток, грн.	-	681430	713634	737372	761110	784848
9	Очікуваний чистий грошовий потік, грн.(p.8+p.6)	-	781430	813634	837372	861110	884848
10	Дисконтований чистий грошовий потік (p.9/(1+i) ^t)	-	611883, 3	498868, 5	402025, 8	323722, 3	260472,1
11	Кумулятивний дисконтований грошовий потік	-	611883, 3	1110752	1512778	1836500	2096971, 9

Джерело: створено автором на основі [70]

Розрахунок внутрішньої норми рентабельності виконується методом підбору.

$$D1 = 30 \%$$

$$D2 = 31\%$$

$$ЧТВ_{d1} = 3497,45 \text{ грн.}$$

$$ЧТВ_{d2} = -35134,7 \text{ тис. грн.}$$

$$BHP = 0,3 + \frac{3497,45 * (0,31 - 0,3)}{3497,45 - (-35134,7)} = 0,3009 = 30,09\%$$

Індекс прибутковості (дохідності) розраховується за формулою 3.1:

$$II = \sum_{t=1}^n \frac{II_t}{(1 + CBVK_n)^t} / III \quad (3.1)$$

$$II = 2096971,92 / 2000000 = 1,048$$

Розрахунок періоду окупності наведений в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 Дані для розрахунку періоду окупності

Період	ГПд	Баланс на грошових потоків на кін. періоду, тис. грн.
2020	-	-2000000
2021	611883,3	-1388116,7
2022	498868,5	-889248,2
2023	402025,8	-487222,4
2024	323722,3	-163500,1
2025	260472,1	96971,9

Джерело: складено на основі даних [70]

Знайдемо місяць окупності проекту:

$$M_{\text{ок}} = 12 * (200000 - (611883,3 + 498868,5 + 402025,8 + 323722,3 + 260472,1)) / 260472,1 = 7 \text{ міс.}$$

ТО = 4 роки 7 місяців

Отже, проект окупиться на початку серпня 2025 року.

Проект впровадження програмного пакету автоматизованої системи управління підприємством Oracle E-Business Suite

Грошові потоки для другого проекту наведені в табл. 3.4

Таблиця 3.4 Таблиця грошових потоків від реалізації проекту впровадження програмного продукту Oracle E-Business Suite на ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

№п\п	Показники (параметри)	Роки					
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Початкові інвестиції (грн.)	1400000	-	-	-	-	-

Продовження Таблиці 3.4

1	2	3	4	5	6	7	8
2	Грошові надходження від реалізації продукції за відповідних станів економіки, грн.:	-	900000	930000	100000 0	102000 0	1050000
	• оптимістичний (ймовірність 10 %)	-	990000	1023000	110000 0	112200 0	1155000
	• реальний (ймовірність 70 %)	-	900000	930000	100000 0	102000 0	1050000
	• песимістичний (ймовірність 20 %)	-	765000	790500	850000	867000	892500
3	Очікувані грошові надходження від реалізації продукції	-	882000	911400	980000	999600	1029000
4	Поточні витрати на виробництво продукції за відповідних станів економіки, грн.:	-	200000	230000	250000	260000	300000
	• оптимістичний (ймовірність 10 %)	-	180000	207000	225000	234000	270000
	• реальний (ймовірність 70 %)	-	200000	230000	250000	260000	300000
	• песимістичний (ймовірність 20 %)	-	230000	264500	287500	299000	345000
5	Очікувані поточні витрати на виробництво продукції	-	204000	234600	255000	265200	306000
6	Амортизаційні відрахування	-	140000	140000	140000	140000	140000
7	Очікуваний прибуток до оподаткування, грн.	-	538000	536800	585000	594400	583000
8	Очікуваний чистий прибуток, грн.	-	425020	424072	462150	469576	460570
9	Очікуваний чистий грошовий потік, грн.(р.8+р.6)	-	565020	564072	602150	609576	600570
10	Дисконтований чистий грошовий потік $(p.9/(1+i)^t)$	-	437041,2 2	337482,8 4	278664	218204	166286, 3
11	Кумулятивний дисконтований грошовий потік	-	437041,2 2	774524,0 6	105318 8	127139 2	1437678

Джерело: складено на основі даних [70]

Розрахунок чистого приведеного до теперішньої вартості доходу від реалізації проекту:

$$ЧТВ = \left(\frac{565020}{(1+0,29283)^1} + \frac{564072}{(1+0,29283)^2} + \frac{602150}{(1+0,29283)^3} + \frac{609576}{(1+0,29283)^4} + \frac{600750}{(1+0,29283)^5} \right) - 1400000$$

$$= 37677,84 \text{ грн}$$

Розрахунок внутрішньої норми рентабельності виконується методом підбору.

D1= 30%,

D2=31%

ЧТВ d1 = 17659,94 грн.

ЧТВ d2 = -9485,80 грн.

$$ВНР = 0,30 + \frac{17659,94 * (0,31 - 0,30)}{17659,94 - (-9485,8)} = 0,3065 = 30,65\%$$

Індекс прибутковості (дохідності) становить:

$$ІП=1437677,84/1400000=1,027$$

Розрахунок періоду окупності наведений в табл. 3.5.

Таблиця 3.5 Дані для розрахунку періоду окупності

Гпі	Гпді	Баланс на кінець року
		-1400000
565020	437041,22	-962958,78
564072	337482,84	-625475,94
602150	278663,72	-346812,22
609576	218203,73	-128608,49
600570	166286,32	37677,84

Джерело: складено на основі даних [70]

$$M_{ок} = 12 * (1400000 - (437041,22 + 337482,84 + 278663,72 + 218203,73)) / 166286,32 = 9 \text{ міс.}$$

ТО = 4 роки 9 місяців.

Отже, проект окупиться на початку жовтня 2025 року.

Порівняння показників ефективності проектів наведено в табл. 3.6

Таблиця 3.6 Порівняння показників ефективності проектів

Показник	1 проект	2 проект
ЧТВ (чиста теперішня вартість), грн.	96971,92	37677,84
ВНР (внутрішня норма рентабельності), %	30,09	30,65
ІП (індекс прибутковості)	1,048	1,027
ТО (термін окупності), роки	4 роки 7 місяців	4 роки 9 місяців.

Джерело: створено автором на основі табл. 3.2, 3.2, 3.4, 3.5

Графічно динаміка грошових потоків по проекту зображується у вигляді фінансового профілю проекту (рис. 3.3). Даний графік будується за значеннями кумулятивного грошового потоку. На ньому необхідно вказати наступні показники ефективності проекту:

Значення інтегрального економічного ефекту (*ЧТВ*), термін реалізації проекту (*n*), період окупності (*ПО*), максимальний грошовий відтік найменше значення кумулятивного грошового потоку – $ГВ_{max}$

Приведений графік фінансового профілю інвестиційного проекту найбільш повно відображає розгорнуту характеристику проекту. На графіку масштаб і розраховані показники відповідають отриманим результатам.

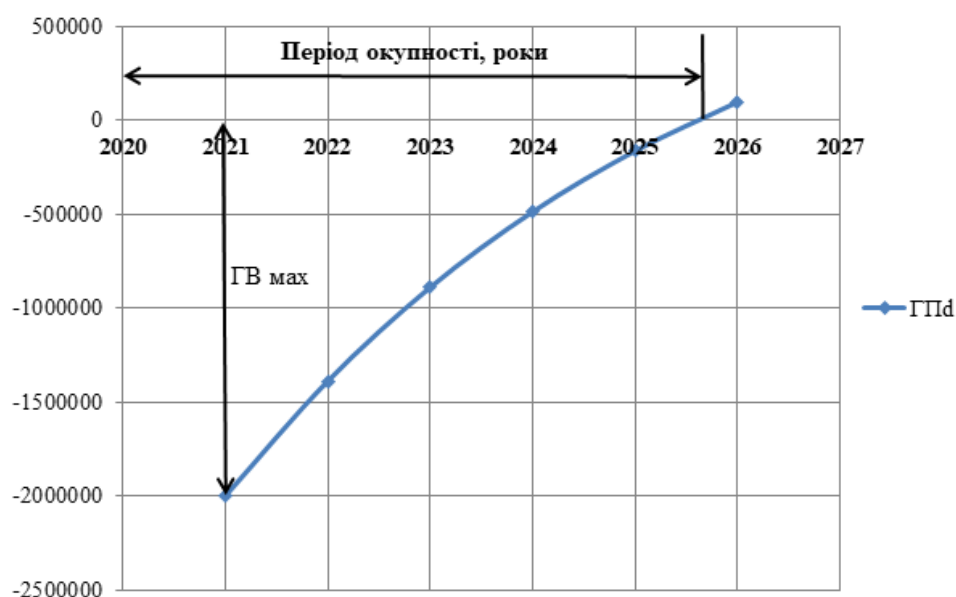

Рисунок 3.3 - Проект впровадження програмного пакету автоматизованої системи управління підприємством mySAP ERP

Джерело: створено автором на основі табл. 3.6

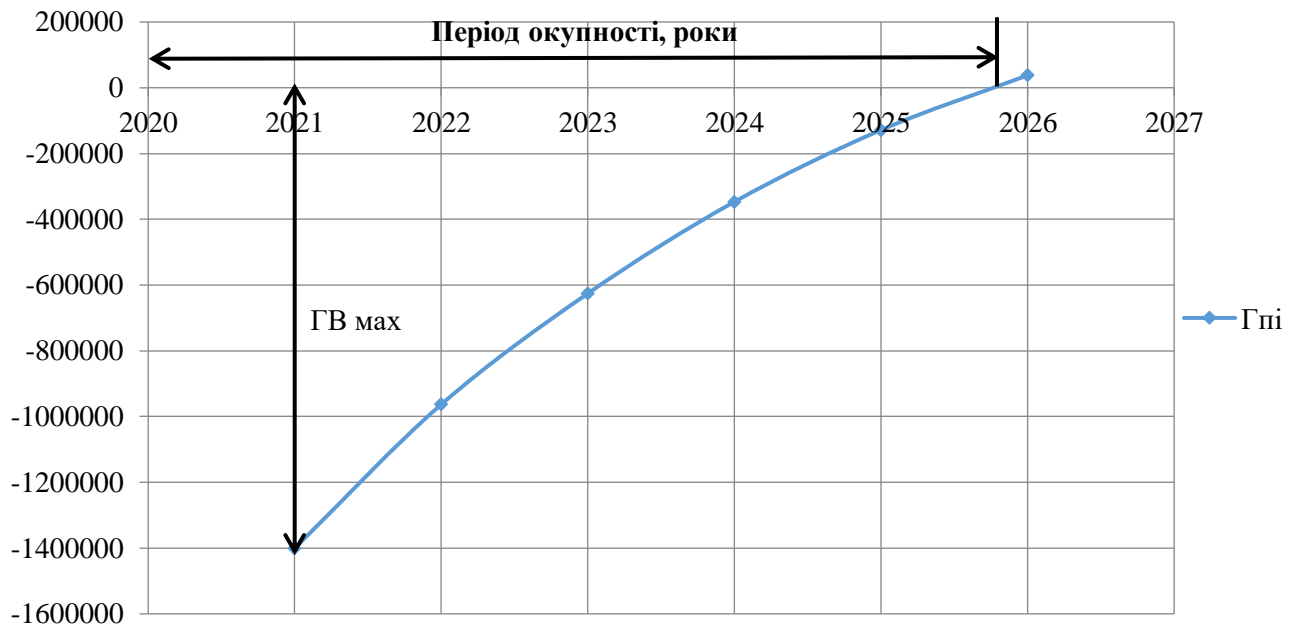

Рисунок 3.4 - Проект впровадження програмного пакету автоматизованої системи управління підприємством Oracle E-Business Suite

Джерело: створено автором на основі табл. 3.6

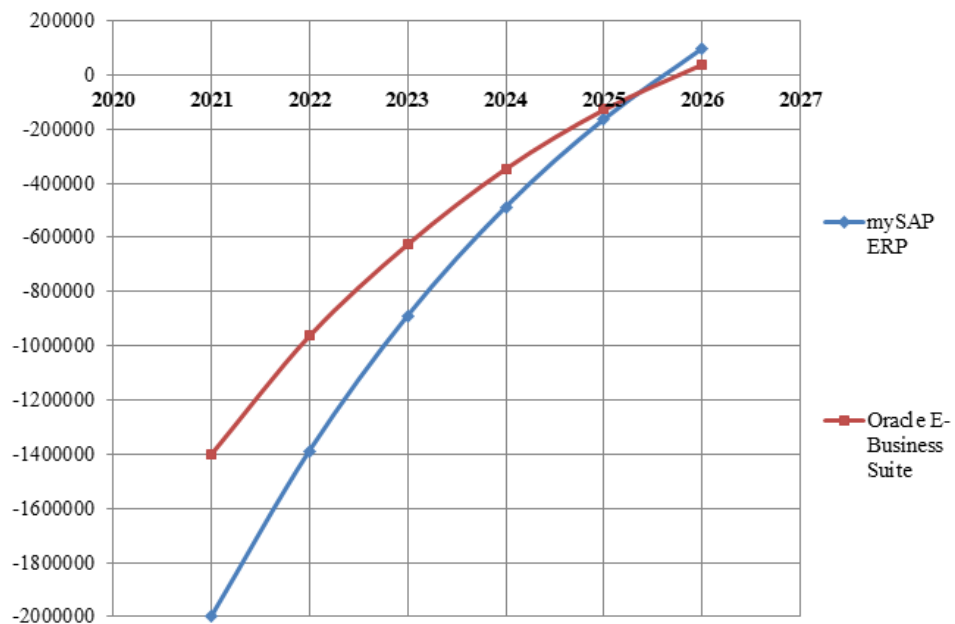

Рисунок 3.5 - Порівняння двох проектів

Джерело: створено автором на основі табл. 3.6

Як бачимо з рис. 3.5. перший проект на час реалізації проекту має більшу ЧТВ, хоча й початкові інвестиції є більшими.

Отже, перший проект було доцільніше реалізувати. А саме, проект впровадження програмного пакету автоматизованої системи управління

підприємством mySAP ERP вартістю 2000 тис. грн. Проте, і другий проект також має хороші показники ефективності.

Математичні моделі управління запасами (УЗ) дозволяють знайти оптимальний рівень запасів певного товару, який дозволяє мінімізувати сумарні витрати на покупку, оформлення та доставку замовлення, зберігання товару, а також збитки від його дефіциту. Модель Уілсона є найпростішою моделлю УЗ й описує ситуацію закупівлі продукції в зовнішнього постачальника, що характеризується наступними припущеннями:

- інтенсивність споживання є відомою й постійною величиною;
- доставка замовлення відбувається зі складу, на якому зберігається товар, який був привезений раніше;
- час доставки замовлення є відомою та постійною величиною;
- кожне замовлення поставляється у вигляді однієї партії;
- витрати на здійснення замовлення не залежать від розміру замовлення;
- витрати на зберігання запасу є пропорційними його розміру;
- відсутність запасу (дефіцит) є неприпустимим.

Модель управління запасами Уілсона пояснює як мінімізувати витрати на управління запасами Загальні витрати на управління запасами у плановому періоді L становлять:

$$L = K \times \frac{v}{Q} + s \times \frac{Q}{2} \quad (3.1)$$

Де, v – інтенсивність споживання запасу (од. тов. / од. часу t);

s - витрати на зберігання запасу, (грн. /од. тов.* од. часу t);

K - витрати на здійснення замовлення, що включають оформлення й доставку замовлення, (грн.); Q - розмір замовлення, (од. тов.);

L - загальні витрати на керування запасами в одиницю часу, (грн./од. часу t);

t - період доставки, тобто час між подачами замовлення або між доставками, (од. часу t).

Оптимальний розмір замовлення Q^* , який оптимізує витрати L :

$$Q^* = \sqrt{\frac{2 \times K \times v}{s}} \quad (3.2)$$

Необхідний обсяг запасу за цей час доставки $T_{\text{дост}}$ рівний:

$$h_0 = v \times T_{\text{дост}} \quad (3.3)$$

де v – інтенсивність споживання в одиницю часу, а h_0 – точка замовлення.

Період між подачею замовлень дорівнює:

$$\tau = \frac{Q}{v} \quad (3.4)$$

Найважливішим запасом у діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» є ПЕТ (поліетилентерефталат) тара для вітамінів, таблеток, антибіотиків, сиропів і т.д. На підприємстві є лінія видуву пластикових упаковок різноманітного розміру, тому ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» закуповує преформи у вигляді маленьких пробірок. Постачальниками цих пробірок є компанія ProPET, яка знаходиться у Броварах. Обсяг потреби ПЕТ тари (виходячи з добової потреби у 200 000 шт. при 26 денному графіку) у місяць становить 5 200 000 шт. Ціна однієї пробірки становить 0,4 грн. Пластикові пробірки пакуються у картонні коробки об'ємом 1 м³, в одну коробку вміщується 10000 шт. пробірок. Виходячи з того, що середній об'єм тентованої фури становить 80 м³, одна вантажівка здатна перевезти 800 000 шт. пробірок за один раз. Поділивши місячну потребу ПЕТ тари на обсяг перевезення однією вантажівкою отримаємо кількість поставок: $5\,200\,000 / 800\,000 = 6,5$.

Округлюємо отримане значення до 7. Середня вартість рейсу завантаженої фури з м. Бровари до м. Київ, вул. Бориспільська, 13 становить 2000 грн. Отримуємо, що за доставку замовлення ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» сплачує 14000 грн. Час доставки 7 днів (за умови, що один рейс займає 1 день).

Витрати на зберігання ПЕТ тари становлять 10% середньомісячної вартості запасів. Визначимо вартість зберігання однієї ПЕТ тари: $s = 0,1 \times 0,4 = 0,04$.

Відомо, що ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» працює 26 днів у місяць.

За формулою 3.2 отримуємо значення оптимального розміру замовлення:

$$Q^* = \sqrt{\frac{2 \times 14000 \times 5200000}{0,04}} = 1907878,4 \approx 1907879 \text{ шт.}$$

При такому замовленні місячні витрати становлять

$$L = 14000 \times \frac{5200000}{1907879} + 0,04 \times \frac{1907879}{2} = 76315,14 \text{ грн./місяць}$$

Річні витрати відповідно становитимуть:

$$L_{\text{річні}} = 12 \times 76315,14 = 915781,68 \text{ грн.}$$

Подачу кожного нового замовлення ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» повинно здійснювати через:

$$\tau = \frac{1907879}{5200000} = 0,37 \text{ місяця або 9 днів}$$

Замовлення варто подавати при рівні запасу рівному:

$$h_0 = \frac{5200000}{26} \times 7 = 1400000 \text{ шт.}$$

Тобто 1400000 шт. ПЕТ тари будуть подані протягом 14 днів, поки буде доставлятися замовлення. Для графічної інтерпретації оптимального обсягу замовлення наведемо таблицю теоретичних значень витрат на управління запасами (табл. 3.7). Для цього використаємо значення Q з кроком у 200000 шт. Тобто ми отримаємо 26 теоретичних значень витрат на управління запасами.

Таблиця 3.7 Вихідні дані для визначення витрат на управління запасами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

№ з/п	K, грн.	V, шт.	Q, шт.	s, грн.	L ₁ , грн.	L ₂ , грн.	L, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	14000	5200000	200000	0,04	364000	4000	368000
2	14000	5200000	400000	0,04	182000	8000	190000
3	14000	5200000	600000	0,04	121333,3	12000	133333,3
4	14000	5200000	800000	0,04	91000	16000	107000
5	14000	5200000	1000000	0,04	72800	20000	92800
6	14000	5200000	1200000	0,04	60666,67	24000	84666,67
7	14000	5200000	1400000	0,04	52000	28000	80000
8	14000	5200000	1600000	0,04	45500	32000	77500
9	14000	5200000	1800000	0,04	40444,44	36000	76444,44
10	14000	5200000	2000000	0,04	36400	40000	76400
11	14000	5200000	2200000	0,04	33090,91	44000	77090,91
12	14000	5200000	2400000	0,04	30333,33	48000	78333,33

Продовження Таблиці 3.7

1	2	3	4	5	6	7	8
13	14000	5200000	2600000	0,04	28000	52000	80000
14	14000	5200000	2800000	0,04	26000	56000	82000
15	14000	5200000	3000000	0,04	24266,67	60000	84266,67
16	14000	5200000	3200000	0,04	22750	64000	86750
17	14000	5200000	3400000	0,04	21411,76	68000	89411,76
18	14000	5200000	3600000	0,04	20222,22	72000	92222,22
19	14000	5200000	3800000	0,04	19157,89	76000	95157,89
20	14000	5200000	4000000	0,04	18200	80000	98200
21	14000	5200000	4200000	0,04	17333,33	84000	101333,3
22	14000	5200000	4400000	0,04	16545,45	88000	104545,5
23	14000	5200000	4600000	0,04	15826,09	92000	107826,1
24	14000	5200000	4800000	0,04	15166,67	96000	111166,7
25	14000	5200000	5000000	0,04	14560	100000	114560
26	14000	5200000	5200000	0,04	14000	104000	118000

Джерело: складено автором на основі [70]

Графічне подання рівняння загальної вартості і його компонентів L_1 (витрат на замовлення) та L_2 (витрат на зберігання) зображено на рис. 3.6.

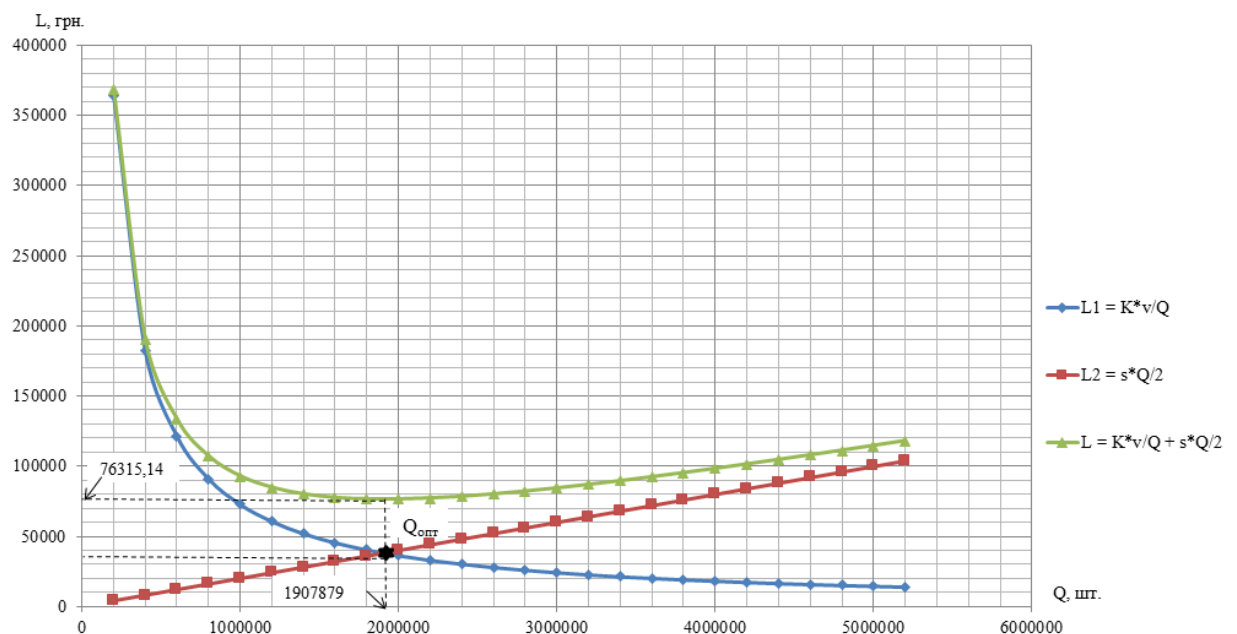

Рисунок 3.6 - Графічна інтерпретація витрат на управління запасами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця»

Джерело: створено автором на основі табл. 3.7

Оптимальний обсяг замовлення, при якому витрати на управління запасами є мінімальними, на графіку відображений в точці перетину кривої L_1 (витрат на замовлення) та L_2 (витрат на зберігання). Як видно з графіку, ця точка становить приблизно 190 000 шт., що відповідає попередньо проведеним розрахункам. Отже, оптимальний обсяг замовлення знайдений вірно.

Окрім впровадження нових проектів, одним з головних кроків до оптимізації фінансових ресурсів компанії є оптимізації структури пасивів, що включає в себе аналіз структури власних і позикових коштів необхідних для оцінки раціональності формування джерел фінансування організації та визначення її ринкової стійкості [74].

Оптимізація структури капіталу (capital structure optimization) - розрахунок такого співвідношення власних і позикових джерел, при якому максимізується ринкова вартість підприємства, забезпечуються оптимальні пропорції між рівнем фінансової стійкості і рівнем рентабельності власного капіталу[74].

Оцінка структури джерел капіталу проводиться власниками підприємства та зацікавленими особами - банками, одноосібними інвесторами та інвестиційними фондами. Банки це здійснюють з метою оцінки кредитних можливостей організації, інвестори - для розрахунку можливих ефектів від інвестування.

Для визначення ймовірних фінансових пробелів, в частині неплатоспроможності, слід дослідити структуру пасиву балансу. На існуючі фінансові проблеми будуть вказувати висока кредиторська заборгованість та негативні розрахунки з бюджетом(несплата податків).

Основна структури пасивів обраного підприємства представлена в Таблиці 3.8.

Таблиця 3.8 Структура пасивів, %

Пасив	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Власний капітал	70%	74%	76%	77%	79%	72%	51%
Зареєстрований (пайовий) капітал	14%	11%	8%	7%	6%	4%	5%

Продовження Таблиці 3.8

1	2	3	4	5	6	7	8
Додатковий капітал	39%	42%	45%	37%	33%	25%	29%
Резервний капітал	2%	2%	2%	3%	3%	2%	2%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	16%	18%	21%	29%	36%	39%	63%
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0%	0%	0%	0%	10%	22%	41%
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	30%	26%	24%	23%	11%	7%	8%
товари, роботи, послуги	25%	24%	21%	21%	6%	2%	2%
Баланс	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Джерело: складено на основі даних [70]

Таким чином у 2019 р пасиви склалися на 51% з власного капіталу, на 41% з довгострокових зобов'язань і на 8% з короткострокових зобов'язань. Частка власного капіталу була високою. Основними джерелами власного капіталу були зареєстрований (пайовий) капітал (5% від загальної суми пасивів), додатковий капітал (29% від загальної суми пасивів), нерозподілений прибуток (63% від загальної суми пасивів). Основними джерелами зобов'язань були довгострокові позикові кошти (41% від загальної суми пасивів), кредиторська заборгованість (8% від загальної суми пасивів), інші короткострокові зобов'язання (2% від загальної суми пасивів).

З другого розділу ми зробили висновок щодо того, що компанія потребує додаткового фінансування. Оскільки оборотних активів значно більше ніж поточних зобов'язань, компанія скоріше фінансується за рахунок власних джерел, що ми можемо бачити до 2019 року, адже відсоток власного капіталу був на рівні 70% у 2013-2018 роках, і тільки у 2019 року впав до 51%, причиною чого є вилучення капіталу у 2019 році у розмірі 1,7 млн. грн. Це може здійснюватися за рахунок поточних кредитів, готової продукції за кошти попередніх періодів. Тому

бачимо необхідність переоцінити існуючу структуру капіталу.

Необхідно відзначити, що успішність реалізації фінансової стратегії залежить від того, наскільки оптимізована структура капіталу в цілому. А від вартості позикового і власного капіталу залежить їх оптимальне співвідношення.

Як зазначалося раніше, одним з критеріїв оптимізації структури капіталу є показник рентабельності. Як відомо, за рахунок ефекту фінансового важеля використання позикових коштів може вести до збільшення рентабельності власного капіталу підприємства. Оптимальна структура капіталу в цьому випадку збільшує рентабельність компанії, таким чином, з'являється можливість придбати максимальний прибуток при поточному рівні власних коштів [72].

Саме тому ми вирішили використати підхід, заснований на оцінці фінансового левериджу, для визначення оптимальної структури капіталу. Це можна пов'язати з тим, що формула вже вказує нам на структуру джерел фінансування компанії, отже, для визначення оптимального співвідношення позикового і власного капіталу потрібно лише визначити якесь значення плеча фінансового важеля (E/L), при якому ефект фінансового левериджу буде максимальним (Табл 3.9) [74].

Таблиця 3.9 Оцінка ефекту фінансового важеля при зміні структури капіталу

Показник	0\100	10\90	20\80	30\70	40\60	50\50	60\40	70\30	80\20	90\10	100\0	51\49 (Станом на 2019 рік)
Прибуток, млн грн	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61
Баланс, млн грн	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45	3,45
Власний капітал, млн грн	3,45	3,11	2,76	2,42	2,07	1,73	1,38	1,04	0,69	0,35	0	1,76
Позичковий капітал, млн грн	0	0,35	0,69	1,04	1,38	1,73	2,07	2,42	2,76	3,11	3,45	1,69
Податок, %	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%
Рентабельність активів (ROA)	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%	18%
Ціна позикового капіталу, %	0%	2%	3%	5%	7%	8%	10%	11%	13%	15%	16%	8%
Фінансовий левередж	0	0,024	0,016	0,061	0,102	0,078	0,043	0,022	0,009	-0,003	0	0,082

Джерело: складено на основі даних [70]

Слід зазначити, що ціну позичкового капіталу було розраховано за методологією вартості середньозваженого капіталу (WACC); за премію ризику було взято 20%, що є середнім показником по індустрії.

$$\text{Фінансовий левередж} = (1 - t) * (ROA - i) * E/L \quad (3.3)$$

Де,

t-ставка податку

ROA-рентабельність активів

i-ціна позичкового капіталу

E-власний капітал

L-позичковий капітал

За даними табл. 3.6 видно, що ефект фінансового важеля має як позитивний, так і негативне значення. Причина такої тенденції полягає в тому, що існує взаємозв'язок ефекту фінансового важеля з різницею між економічною рентабельністю і ціною позикового капіталу: при позитивному диференціалі ефект фінансового левериджу збільшується, в разі перевищення рівня ціни позикового капіталу над рівнем економічної рентабельності - зменшується, при рівності цих показників або при відсутності у підприємства позикового капіталу ефект фінансового важеля дорівнює нулю [74]. Найбільш оптимальним співвідношенням структури капіталу буде вважатися той варіант, в якому показник ефекту фінансового важеля буде мати найбільше значення.

Для аналізованого підприємства найбільше значення цього показника досягається при частці позикового капіталу не вище 40%, а власного капіталу відповідно не нижче 60%. Також ми бачимо що оптимальне співвідношення не сильно відхиляється від того, що є станом на 2019 рік – на 0,02. Отже, рекомендуємо збільшити частку власного капіталу до 60%, та відповідно зменшити частки позичкового до 40%.

Таким чином, запропоновані рекомендації, спрямовані на реалізацію стратегії формування оптимальної структури капіталу дозволять забезпечити досягнення довгострокових загальних і інвестиційних цілей підприємства в цілому.

Висновки до розділу 3

У даному розділі було розглянуто способи оптимізації джерел формування фінансових ресурсів підприємства та їх ефективного використання. З'ясовано, що процес оптимізації фінансових ресурсів є найважливішим у господарській діяльності підприємства, від якого залежить його стабільне функціонування, конкурентноспроможність та можливості фінансового зростання.

Перелік основних заходів щодо оптимізації фінансових ресурсів складається з нарощення фінансування, впровадження системи ефективного менеджменту, використання сучасних інструментів залучення коштів, пошук нових джерел фінансування, раціональне використання наявних фінансових ресурсів та впровадження інтелектуальних програмних систем(ERP).

Ефективне використання коштів, перш за все сприяє, підвищенню прибутковості підприємства, що є однією з основних цілей бізнесу. Будь-які фінансові рішення потребують не тільки поточного управління, а й комплексного, довгострокового планування, що собою уособлює фінансова стратегія розвитку підприємства.

Отже, наведені рекомендації щодо оптимізації та ефективного використання фінансових ресурсів можуть не тільки зберегти підприємство та його конкурентноспроможність а й забезпечити майбутнє економічне зростання.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було проаналізовано ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця», яке займається виготовленням фармацевтичної продукції напоїв. Предметом аналізу є особливості управління фінансовими ресурсами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

Фінансові ресурси підприємства - одна з основних підсистем фінансової системи держави, що функціонує відносно самостійно та має особливу специфіку організації, що полягає у мобілізації коштів і наступне створення фондів фінансових ресурсів, що не підлягають подальшому перерозподілу, як в підсистемі державних фінансів, а існують для обслуговування виробничого процесу, виконання робіт і надання послуг. Тому одним із завдань функціонування підприємства є розробка способів їх оптимального формування та раціонального використання, що забезпечують максимально ефективний процес формування фінансового капіталу.

У першому розділі розглянуто економічну сутність і поняття фінансових ресурсів підприємства, виявлено особливості формування і використання фінансових ресурсів підприємства, їх класифікація, а також цілі та завдання управління фінансовими ресурсами підприємства. Наведено складові системи управління фінансовими ресурсами підприємства та принципи її формування.

Другий розділ присвячений аналізу економічного стану ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця». Найважливіші показники діяльності підприємства (чистий дохід, валовий та чистий прибуток) демонструють зростання за всі 4 періоди. Чистий дохід від реалізації продукції та чистий прибуток зросли – на 10,32% та 29,81% відповідно, що свідчить про ефективне використання фінансових та матеріальних ресурсів у 2019 році.

Активи ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» у 2019 році становили 3451166, що на 15,45% менше, ніж у 2018 році. Причиною цього стало суттєве зменшення суми необоротних активів у поточному періоді майже у 2 рази. Це

відбулось за рахунок значного скорочення суми довгострокових фінансових інвестицій у структурі необоротних активів.

Сума основних засобів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» у 2019 році становила 630408 тис. грн., що 3,65% більше, ніж у 2018 році. Оборотні активи зросли з 2056390 тис. грн. до 2387431 тис. грн. або на 16,1%. Найбільшу суму в структурі оборотних активів займає дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги. Саме цей структурний елемент є найбільш динамічно зростаючим за останні 3 роки.

Динаміка пасивів характеризується зменшенням суми власного капіталу та зростанням суми позикових коштів. Зокрема, власний капітал у 2019 році зменшився з 2936106 тис. грн. до 1759996 тис. грн., що зумовлено наявністю вилученого капіталу. До 2019 року власний капітал демонстрував поступове зростання за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку, який формується за рахунок чистого прибутку підприємства. У 2019 році сума нерозподіленого прибутку перевищувала загальну вартість власного капіталу за рахунок наявності вилученого капіталу.

Значно збільшилась сума довгострокових зобов'язань підприємства. Так, якщо у 2016 році їх сума становила всього лиш 8291 тис. грн., то у 2019 році вони збільшились до 1404489 тис. грн., тобто у більш ніж 169 разів.

В аналізі фінансових результатів важливим є співставлення динаміки чистого доходу та собівартості реалізованої продукції. Бачимо, що в 2019 році темп приросту собівартості є меншим за темп приросту чистого доходу, що свідчить про оптимальне використання ресурсів підприємства. Валовий прибуток розраховується як різниця між чистим доходом та собівартістю. Бачимо зростання даного показника у 2019 році на 21,76%, і саме в цьому році це значення було максимальним.

За останній рік бачимо суттєвий приріст суми чистого прибутку (+29,81%) до 609629 тис. грн., що зумовлено переважанням темпів проросту сукупних доходів над сукупними витратами. Загалом, 2019 рік виявився найкращим для підприємства в плані фінансових результатів та отриманого прибутку.

В 2019 році порівняно з 2018 абсолютно усі показники рентабельності продемонстрували зростання. Причому отримані у 2019 році результати є найкращими за усі 4 роки, що дає змогу зробити висновок про значні успіхи підприємства у фінансово-економічній діяльності та управлінні фінансовими активами ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця». Аналіз рентабельності показав суттєве покращення виробничої діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» у 2019 році відносно 2018 року та інших періодів загалом.

Розрахунок показників фінансової стійкості показав наступні результати. Коефіцієнт автономії у 2016 році становив 0,767, у 2017 році – 0,792, у 2018 році – 0,719, у 2019 році – 0,51. Значення показника за всі 4 роки відповідає нормативному, але в 2019 році практично наблизилось до граничного значення, що свідчить деякий ризик для фінансової незалежності при ще більшому залученні кредитних коштів у 2020 році. Коефіцієнт маневреності власних коштів у 2018 році дещо зменшився, але в попередній період значення показника перевищувало 0,4, що свідчить про оптимізацію структури активів підприємства в цілому. Коефіцієнт маневреності власних коштів за 2018-2019 роки відповідає нормативному значенню, і в 2019 році він становить 0,396. Коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними засобами у 2019 році становив 0,292, що відповідає нормативному значенню показника.

Загалом аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» показав дуже високі результати, що характеризує підприємство як фінансово стабільне та стійке.

Далі був проведений аналіз ліквідності, який дав такі результати. Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2016 році не відповідав нормативному, в 2017 році стабілізувався в межах норми (0,322), а в 2018-2019 роках він значно перевищував нормативне значення. Це свідчить про високу платоспроможність підприємства, а також про наявність значного фінансового резерву, що дає можливість збільшити в структурі балансу довгострокові активи, такі як необоротні активи (закупівля та оновлення основних засобів).

Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2019 становив 6,3. Причиною цього є стрімке зростання суми дебіторської заборгованості. Тому підприємству слід оптимізувати структуру оборотних активів шляхом прискорення повернення дебіторської заборгованості та збільшення суми запасів. Незважаючи на це, платоспроможність підприємства ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» показує дуже високий рівень.

Коефіцієнт поточної ліквідності за всі 4 роки показники значно перевищують нормативне значення. Вони становили 8,33 та 7,73 у 2019 та 2018 роках відповідно. Таке суттєве перевищення норми дає змогу зробити висновок про те, що підприємство володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам. Враховуючи це, ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» володіє значною ліквідністю та платоспроможністю.

Рекомендацією щодо подальшої діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» може бути збільшення суми запасів та зменшення дебіторської заборгованості шляхом прискорення її повернення для оптимізації структури оборотних активів.

Аналіз ділової активності ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» показав, що в підприємства збільшилась тривалість обороту дебіторської заборгованості внаслідок зростання її суми. Збільшення цієї суми може свідчити про зростання періоду прострочення заборгованостей, а також про появу так званого резерву сумнівних боргів, тобто дебітори не зможуть повернути ці кошти підприємству. Тому підприємству слід прийняти заходи щодо скорочення суми дебіторської заборгованості та скорочення термінів її прострочення. Для прискорення розрахунків з покупцями ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» рекомендується пильно стежити за поверненням дебіторської заборгованості, використанням судових процедур щодо її повернення. Якщо стягнути борг неможливо навіть на підставі рішення суду, компанія все одно отримує можливість віднести суму непогашеної заборгованості до зменшення оподаткованого доходу, що принаймні зменшить платежі до бюджету.

Був проведений аналіз банкрутства підприємства за наступними моделями: Альтмана, прогностна модель Таффлера і Тисшоу, Модель В.Спрінгейта, модель діагностики банкрутства Р.Ліса, Модель Ж. Конана и М. Гольдера, дискримінантна модель О.Терещенка. Всі вони показали вкрай низьку ймовірність банкрутства ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущак Є. Управління фінансовими ресурсами у процесі реструктуризації підприємств / Є. Андрущак // Фінанси України. – 2002. – № 7. – С. 30–38.
2. Бадаковський В. Ю. Проблеми залучення кредитних ресурсів вітчизняними підприємствами / В. Ю. Бадаковський // Фінанси України. – 2005. – № 1. – С. 106–112.
3. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія і практика / О. Я. Базилінська. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
4. Безбородова. Т. В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємств / Т. В. Безбородова // Держава та регіони. – 2006. – № 5. – С. 21–23.
5. Бердар М. М. Управління процесом формування та використання фінансових ресурсів на основі логістичного підходу/ М. М. Бернар // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 5. – С.133–138.
6. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент / І. О. Бланк. – К. : Ельга, 2008. – 722 с.
7. Близнюк О. П. Класифікація джерел формування фінансових ресурсів підприємства / О. П. Близнюк, А. П. Горпиненко // Вісник Міжнародного слов'янського університету. Серія: Економічні науки. – 2012. Т. 15, № 2. – с. 52–58.
8. Бойко Є. М. Сучасний стан та проблеми процесу формування фінансових ресурсів підприємства в Україні / Є. М. Бойко // Молодий вчений. – 2016. – № 5. – С. 15-16.
9. Бродська І. І. Аналітична модель інтегральної оцінки вартості підприємства
- 10./ І. І. Бродська // Економіка АПК. – 2008. – № 6. – С. 94-101.
- 11.Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник / О. Д. Василик. – К. : НІОС. – 2001. – 416 с.
- 12.Васильчак С. В. Основні підходи до організації управління фінансовими ресурсами підприємства / С. В. Васильчак // Економіка АПК. – 2011. – № 3 С. 78 – 80.

13. Виговська В. В. Вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами малих підприємств / В. В. Виговська // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 8. – С. 35 – 40.
14. Герасименко Р. А. Особливості формування фінансових ресурсів акціонерних товариств / Р. А. Герасименко // Фінанси України. – 2006. – № 6. – С. 82 – 89.
15. Гнип Н. О. Моделі формування фінансового потенціалу в рамках стратегії зростання підприємства / Н. О. Гнип // Держава та регіони. – 2010. – №2. – С. 63 – 66.
16. Гончаров А. Б. Фінансовий менеджмент / А. Б. Гончаров – Харків: ІНЖЕК, 2007. – 237 с.
17. Горбан А. П. Управління фінансовими ресурсами підприємства / А. П. Горбан // Економічні науки. – 2010. – № 15. – С. 25 – 27.
18. Горбатенко А. А. Особливості формування власних фінансових ресурсів підприємств в Україні / А. А. Горбатенко // Економічний вісник Переяслав-Хмельницького ДПУ імені Григорія Сковороди. - 2010. – Випуск № 15/1. – С. 195- 201.
19. Грабовецький Ю. Є. Економічний аналіз: Навч. посіб. / Ю. Є. Грабовецький. – К.: ЦУЛ, 2009. – 256 с.
20. Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності / Б. В. Гринів. – 2-ге вид., переробл. та допов. - К. : Центр учбової літератури, 2012. – 392 с.
21. Грищенко Т. В. Роль інфраструктури ринку цінних паперів у формуванні його фінансових ресурсів / Т. В. Грищенко, І. С. Івахненко // Економіка та держава. – 2010. – № 7. – С. 17 – 20.
22. Довбня С. Б. Оптимізація програми фінансування підприємства / С. Б. Довбня // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 18. – С. 79 – 82.
23. Єфремова Н. Джерела формування фінансових ресурсів підприємства: їх склад та оптимізація структури / Н. Єфремова // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2013. – № 3. – С. 53 – 61.
24. Загорулько Ю. І. Фінансова стійкість підприємств як економічна категорія

- 25./ Ю. І. Загорулько // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки, № 4/2013. – С.236 – 247.
- 26.Заїка І. П. Управління фінансовими ресурсами підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.04.01 / І. П.Заїка //. – Київ, – 2011. – 22 с.
- 27.Зятковський І. В. Фінанси підприємств / І. В. Зятковський. – 2-ге вид. – К. : Кондор, 2003. – 364 с.
- 28.Іванілов О. С. Економіка підприємства / О. С. Іванілов. - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
- 29.Качмарик Я. Д. Ефективність формування фінансових ресурсів підприємств / Я. Д. Качмарик, Р. І. Хуткий // Фінанси України – 2008. – № 10. –с. 138 – 144.
- 30.Кириленко О. П. Фінанси (Теорія та вітчизняна практика)
- 31./ О. П. Кириленко. - Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 212 с.
- 32.Кнейслер О. В. Фінансовий менеджмент : Навчальний посібник / О. В. Кнейслер. – Тернопіль: «Вектор», 2008. – 240 с.
- 33.Козачок І. А. Формування та управління ефективним використанням фінансових ресурсів підприємства / І. А. Козачок // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2011. – № 47. С. 227 – 283.
- 34.Колчина Н. В. Фінанси підприємств / Н. В. Колчина, Г. М. Поляк.; за ред. Н. В. Колчина. – М.: ЮНИТИ ДАНА, 2006. – 368с.
- 35.Коробко М. В. Оптимізація структури капіталу / М. В. Коробко // Вісник Технологічного університету Поділля. – 2003. – № 1 (Ч. 2). – С. 110–115.
- 36.Костецький В. В. Фінансове забезпечення діяльності підприємств міського електротранспорту: дис. На здобуття наукового ступеня канд. економ. наук: спец. 08.00.08 гроші, фінанси і кредит / В.В. Костецький. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 250 с.
- 37.Кропівцова Н. І. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства / Н. І. Кропівцова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг. – 2011. – Вип. 1. – С. 261 – 268.

38. Курінна О. В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства / О. В. Курінна // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Економіка. – 2013. – Вип. 2. – С. 140 – 148.
39. Лапа А. Є. Фінансові ресурси підприємства та їх оптимізація / А. Є. Лапа // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки, № 4/2013. – С. 289 – 297.
40. Лещук В. П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: Навч. посіб.
- 41./ Кравчук О. М., Лещук В. П. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 504 с.
42. Линенко А. В. Оптимізація структури джерел фінансових ресурсів підприємства / А. В. Линенко // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – № 2. – С. 47 – 55.
43. Литнев О. М. Фінансові ресурси підприємства / О. М. Литнев. - М.: 2006. – 366 с.
44. Лігоненко Л. О. Фінанси підприємств : підручник / Л. О. Лігоненко. – К.: КНТЕУ, 2006. – 491 с.
45. Лукіна Ю. В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства / Ю. В. Лукіна // Фінанси України. – 2013. – № 3. – С. 113 - 118.
46. Малій О. Г. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування: теоретичні аспекти / О. Г. Малій // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2016. – № 2. – С. 71 – 74.
47. Мельник. О. Особливості функціонування фінансових ресурсів в системі управління підприємством / О. Мельник // Галицький економічний вісник. 2012. — № 3(36). — С. 108 – 116.
48. Налукова Н. І. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: сутнісно-аналітичний аспект / Н. І. Налукова // Галицький економічний вісник. — 2011. — № 1(30). — С. 166-174.
49. Ніпіаліді О. Ю. Аналіз фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення в умовах ринкових відносин (на прикладі хлібоприймальних підприємств Тернопільської області) дис. на здобуття наукового ступеня

- канд. економ. наук : спец 08. 06.04 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит / О. Ю. Ніпіаліді. – Тернопіль: ТАНГ, 2002. – 208 с.
50. Ніпіаліді. О. Оцінка фінансового становища підприємства в умовах переходу до ринкової економіки / О. Ніпіаліді // Наукові записки : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. акад. нар. госп-ва. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – Вип. 9. – С. 235 - 237.
 51. Ніпіаліді О. Ю. Фінанси підприємств: Навч. посіб. / О. Ю. Ніпіаліді, Н. І. Карпишин. – Тернопіль: Економічна думка, 2009. – 232 с.
 52. Опарін В. М. Фінанси / В. М. Опарін. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.
 53. Опарін В. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти) : монограф. / В. Опарін. – К. : КНЕУ, 2005. – 240 с.
 54. Павловська О. В. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2002. – 388 с.
 55. Павлюк К. В. Фінансові ресурси держави: монографія / К. В. Павлюк. – К.: “НІОС”, 2007. – 24 с.
 56. Петренко Ю. В. Оптимізація джерел фінансових ресурсів підприємств/ Ю. В. Петренко // Фінанси України – 2009. – № 6. – С. 91 – 95.
 57. Погожа Н. В. Проблемні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства в умовах рецесії України / Н. В. Погожа // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 2. – С. 144 – 149.
 58. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств / А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2002. – 571 с.
 59. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств / А. М. Поддєрьогін, А. М. Білик, Л. Д. Буряк. – К.: КНЕУ, 2004. – 546 с.
 60. Рендович П. М. Теоретико-ретроспективні підходи до поняття "фінансові ресурси" / П. М. Рендович // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 9. – С. 38-42.
 61. Романенко О. Р. Фінанси / О. Р. Романенко. – К.: ЦНЛ, 2006. – 312 с.

62. Савчук. В. П. Практическая энциклопедия. Финансовый менеджмент / В. П. Савчук. – К. : Изд. дом «Максимум», 2005. – 884 с.
63. Савчук В. П. Стратегии и технологии управления финансами предприятия / В. П. Савчук // Финансовая консультация. – 2013. – № 22. – С. 4–9.
64. Слюсаренко К. В. Проблеми формування та використання фінансових ресурсів підприємств України в сучасних умовах господарювання / К. В. Слюсаренко, С. А. Британ // Молодий вчений. – 2015. – № 5 (20). – С. 84–91.
65. Спасів Н. Я. Фінансове забезпечення відтворення основного капіталу підприємств: дис. канд. екон. наук: 08.04.01 / Н. Я. Спасів. - Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2006. - 230 с.
66. Стецюк П. А. Формувань фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств / А. П. Стецюк // Економіка АПК. – 2005 – №11. – С. 111–116.
67. Сухонос О. М. Особливості управління власним капіталом підприємства / О. М. Сухонос // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки, № 4/2013. – С. 399 – 411.
68. Тігова Г.М. Аналіз фінансової звітності / Г. М. Тігова, Л. С. Селівестрова, Т. Б. Процюк. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 268 с.
69. Фінанси : [навч. посіб.] / С. І. Юрій, Т. О. Кізима, Н. П. Злепко, М. М. Тріпак. - Тернопіль : Карт-Бланш, 2002. – 357 с.
70. Фінансова звітність ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» – <https://www.darnitsa.ua/reports>
71. Фінансовий словник / [уклад. А.Г. Завгородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко]. – К.: Знання, 2000. – с. 404.
72. Хачатурян С. Сутність фінансових ресурсів та їх класифікація / С. Хачатурян // Фінанси України. – 2010. – № 4. – С. 77 – 81.
73. Чупіс А. В. Ефективність використання фінансових ресурсів підприємства / А. В. Чупіс, С. Н. Закоморний. – Суми: Козацький вал, 2007. – 28 с.
74. Чупіс А. В. Оцінка, аналіз, планування фінансового середовища підприємства / А. В. Чупіса. – Суми: Довкілля, 2005. – 368 с.
75. Шевчук Н. Капітал підприємства: формування та ефективність

- функціонування / Н. Шевчук // Ринок цінних паперів України. – 2013. – № 5–6. – С. 39–43.
76. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент / В. М. Шелудько. — К.: Знання, 2013. — 375 с.
77. Юринець В. Є. Теоретико-ігрова оцінка тенденцій соціально-економічного розвитку держави / В. Є. Юринець // Вісник Львівського університету. Серія: Економіка. – 2005. – Вип. 34. – С. 41–47.
78. Петрович Й. М. Економіка підприємства/ Львів: “Новий Світ-2000”, 2004. – 66 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 1.1 Класифікація фінансових ресурсів підприємства

Автор	Ознаки класифікації фінансових ресурсів	Види фінансових ресурсів	Характеристика
1	2	3	4
Мельнікова І. Є. [46. с. 72].	за кругообігом	початкові	ресурси з якими підприємство розпочинає свою діяльність
		прирощені	ресурси отримані підприємством у результаті його діяльності у формі чистого доходу – прибутку
	За характером використання	матеріалізовані	ресурси вкладені в основні засоби, які постійно забезпечують виробничий процес
		ресурси, які знаходяться в обігу	обслуговують окремий виробничий цикл
	за правом власності	власні кошти	отримані з прибутку, надані державою з бюджету чи фондів цільового призначення;
		позичені кошти	кредити
Козачок І. А. [34, с. 229 - 233]	за джерелами утворення	власні	ресурси, що належать підприємству і утворюються внаслідок його фінансово-господарської діяльності
		залучені	ресурси, що знаходяться у тимчасовому розпорядженні підприємства і використовуються для досягнення певних цілей
	за термінами залучення	необмежені	власні фінансові ресурси
		термінові	1) фінансові ресурси, термін залучення яких більше одного року; 2) фінансові ресурси, термін залучення до одного року.
	за ознакою платності	безоплатні	
		платні	
	за найменуванням валюти	фінансові ресурси в національній валюті	
		фінансові ресурси в іноземній валюті	
Стасюк Л. С	за видами господарської діяльності	операційні	
		інвестиційні	
		фінансові	

Продовження Таблиці 1.1

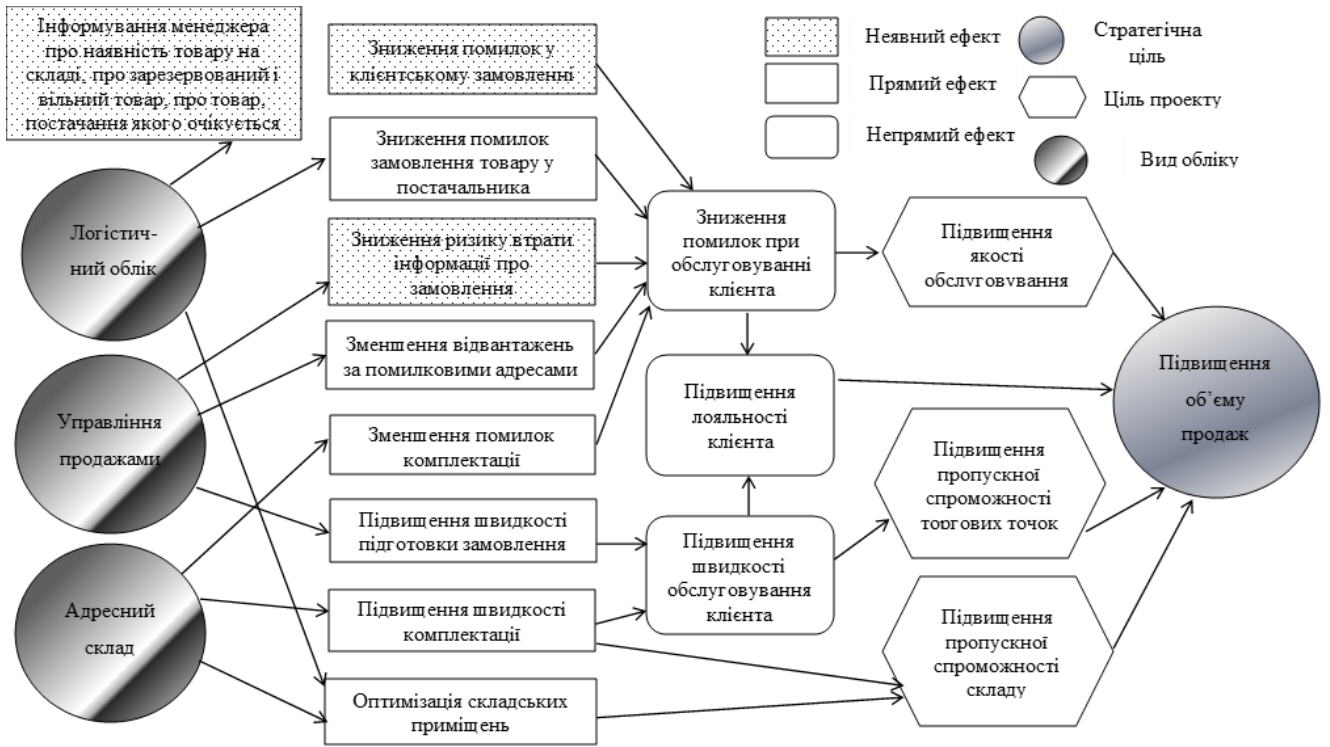
1	2	3
	за кругообігом	початкові
		функціонуючі
		прирощені
	за об'єктом інвестування	у реальні інвестиційні об'єкти
		у фінансові інструменти
	за організаційно-правовою формою	акціонерні
		пайові
		індивідуальні
	за матеріально-речовою структурою	матеріалізовані
		обігові кошти
	за правом власності	власні
		позичені
		надані
	за джерелами формування	зовнішні
		внутрішні
	за призначенням	для виконання фінансових зобов'язань
		для забезпечення розширеного відтворення
		для забезпечення господарських та інших соціальних потреб
	за характером участі у господарському процесі	активні
		пасивні
	за видами сформованих активів	необоротні активи
		оборотні активи
		витрати майбутніх періодів
	за джерелами покриття активів	власний капітал
		поточні зобов'язання
		забезпечення наступних витрат і платежів
		довгострокові зобов'язання
		доходи майбутніх періодів
	за ступенем ліквідності активів	найбільш ліквідні
		швидкоореалізовувані
		повільноореалізовувані
		важкоореалізовувані
	за терміном погашення зобов'язань	найтерміновіші зобов'язання
		короткострокові пасиви
		довгострокові пасиви
		постійні пасиви
Романенко О. Р. [62, с. 168]	в залежності від джерел формування	ресурси створені за рахунок власних грошових надходжень і прирівняних до них фінансові ресурси мобілізовані на фінансовому ринку
		ресурси, що надходять у процесі перерозподілу
	за правом власності	власні кошти підприємства
		залучені кошти
		позикові фінансові ресурси

Продовження Таблиці 1.1

1	2	3	4
Опарін В. М. [52, с. 156]	за кругообігом	початкові	ресурси, які знаходяться у статутному фонді
		прирощені	ресурси, які одержало підприємством здійснюючи свою діяльність
	за характером використання	матеріалізовані	фінансові ресурси, що вкладені в основні засоби, які постійно забезпечують виробничий процес
		оборотні кошти	перебувають в обігу
	за правом власності	власні кошти підприємства	це може бути приватний, пайовий чи акціонерний капітал
		надані призначення	фінансові ресурси, отримані безоплатно державою з бюджету чи фондів цільового
		позичені	до них відносяться отримані кредити

Джерело: [46, с. 72; 34, с. 229 – 233; 62, с. 168; 52, с. 156]

Додаток Б

Графік корисних ефектів системи ERP-II

Додаток В

Річна фінансова звітність емітента

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2020 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ	00481212
Територія		за КОАТУУ	8036300000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників	970		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	62303	74493
первісна вартість	1001	113916	151078
накопичена амортизація	1002	51613	76585
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	608214	630408
первісна вартість	1011	1365337	1468262
знос	1012	757123	837854
Інвестиційна нерухомість	1015	4014	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1350137	356733
інші фінансові інвестиції	1035	765	765
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	8	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	1336

Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	2025441	1063735
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	532345	581168
Виробничі запаси	1101	311116	320149
Незавершене виробництво	1102	48588	19224
Готова продукція	1103	172460	239786
Товари	1104	181	2009
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	993066	1368503
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	54573	63864
з бюджетом	1135	23142	9363
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками нарахованих доходів	1140	1320	819
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	127684	104946
Поточні фінансові інвестиції	1160	111517	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	212429	257797
Готівка	1166	6	3
Рахунки в банках	1167	212423	257794
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0

Інші оборотні активи	1190	314	971
Усього за розділом II	1195	2056390	2387431
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	4081831	3451166

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	79875	0
Додатковий капітал	1410	1012216	1012216
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	84883	84883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1579604	2189233
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(1705864)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	2936106	1759996
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	9035	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	870669	1404489
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	879704	1404489

III. Поточні зобов'язання забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
<i>Векселі видані</i>	<i>1605</i>	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	89824	80687
розрахунками з бюджетом	1620	16080	61450
у тому числі з податку на прибуток	1621	6338	42566
розрахунками зі страхування	1625	1136	1737
розрахунками з оплати праці	1630	7562	10524
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	<i>1635</i>	6078	339
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками</i>	<i>1640</i>	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків</i>	<i>1645</i>	0	0
<i>Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю</i>	<i>1650</i>	0	0
Поточні забезпечення	1660	47005	62055
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
<i>Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків</i>	<i>1670</i>	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	98336	69889
Усього за розділом III	1695	266021	286681
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	4081831	3451166

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції	2000	3312103	3002135

(товарів, робіт, послуг)			
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1376318)	(1412326)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1935785	1589809
збиток	2095	(0)	(0)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	0	0
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	0	0
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	18882	15585
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	0	0
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	0	0
<i>Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(215595)	(282890)
Витрати на збут	2150	(694444)	(632722)
Інші операційні витрати	2180	(213083)	(151328)
<i>Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	(0)	(0)
<i>Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	831545	538454
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	92441	21354
Інші фінансові доходи	2220	27858	44050
Інші доходи	2240	10460	38341
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(242409)	(67988)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(7)	(0)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	0	0

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	719888	574211
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(110259)	(104573)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	609629	469638
збиток	2355	(0)	(0)

СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	29382
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	29382
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	29382
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	609629	499020

ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	1334903	1253479
Витрати на оплату праці	2505	400707	318109
Відрахування на соціальні заходи	2510	69698	58809
Амортизація	2515	120073	101899
Інші операційні витрати	2520	675253	739772
Разом	2550	2600634	2472068

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	561024	561024
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	561024	561024
Чистий прибуток (збиток) на одну	2610	1086,64	837,11

просту акцію			
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1086,64	837,11
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Річна фінансова звітність емітента

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ	00481212
Територія		за КОАТУУ	8036300000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників	970		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	70383	62303
первісна вартість	1001	105018	113916
накопичена амортизація	1002	34635	51613
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	564657	608214
первісна вартість	1011	1246413	1365337
знос	1012	681756	757123
Інвестиційна нерухомість	1015	4080	4014
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0

довгострокових біологічних активів			
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	301825	1350137
інші фінансові інвестиції	1035	765	765
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	30	8
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	941740	2025441
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	538043	532345
Виробничі запаси	1101	265792	311116
Незавершене виробництво	1102	35496	48588
Готова продукція	1103	236541	172460
Товари	1104	214	181
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	597492	989784
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	36339	54573
з бюджетом	1135	17862	23142
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками нарахованих доходів	1140	1527	1320
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	147963	130966
Поточні фінансові інвестиції	1160	690649	111517
Гроші та їх еквіваленти	1165	106974	212429
Готівка	1166	7	6
Рахунки в банках	1167	106967	212423

Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	2314	314
Усього за розділом II	1195	2139163	2056390
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	3080903	4081831

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	50493	79875
Додатковий капітал	1410	1012216	1012216
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	84883	84883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1111260	1580898
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	2438380	2937400
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	8410	9035
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	301747	870669
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0

у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	310157	879704
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	195810	88530
розрахунками з бюджетом	1620	21998	16080
у тому числі з податку на прибуток	1621	15230	6338
розрахунками зі страхування	1625	849	1136
розрахунками з оплати праці	1630	1625	7562
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1684	6078
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	39025	47005
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	71375	98336
Усього за розділом III	1695	332366	264727
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість	1800	0	0

<i>активів недержавного пенсійного фонду</i>			
Баланс	1900	3080903	4081831

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3002135	2529678
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	0	0
<i>Премії підписані, валова сума</i>	2011	0	0
<i>Премії, передані у перестрахування</i>	2012	0	0
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1412326)	(1171352)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1589809	1358326
збиток	2095	(0)	(0)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	0	0
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	0	0
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	0	0
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	27201	14663
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	0	0
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	0	0
<i>Дохід від використання коштів, вивільнених від</i>	2123	0	0

<i>оподаткування</i>			
Адміністративні витрати	2130	(282890)	(213208)
Витрати на збут	2150	(632722)	(517341)
Інші операційні витрати	2180	(162944)	(315839)
<i>Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	(0)	(0)
<i>Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	538454	326601
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	21354	26415
Інші фінансові доходи	2220	44050	23595
Інші доходи	2240	38341	54337
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(67988)	(7916)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(72)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	574211	422960
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(104573)	(80849)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	469638	342111
збиток	2355	(0)	(0)

СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	29382	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	29382	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0

Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	29382	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	499020	342111

ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	1253479	1083329
Витрати на оплату праці	2505	318109	235700
Відрахування на соціальні заходи	2510	58809	45035
Амортизація	2515	101899	91280
Інші операційні витрати	2520	739772	784574
Разом	2550	2472068	2239918

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	561024	561024
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	561024	561024
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	837,11	609,8
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	837,11	609,8
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Річна фінансова звітність емітента

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2018 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ	00481212
Територія		за КОАТУУ	8036300000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників	970		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	70778	70383
первісна вартість	1001	89382	105018
накопичена амортизація	1002	18604	34635
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	562908	564657
первісна вартість	1011	1180214	1246413
знос	1012	617306	681756
Інвестиційна нерухомість:	1015	4147	4080
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	279884	301825
інші фінансові інвестиції	1035	765	765
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	371	30
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	918853	941740
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	589588	538043
Виробничі запаси	1101	307418	265792
Незавершене виробництво	1102	17415	35496
Готова продукція	1103	264437	236541
Товари	1104	318	214
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	488971	597492
Дебіторська заборгованість за	1130	27570	36339

розрахунками: за виданими авансами			
з бюджетом	1135	19376	17862
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	1019	1527
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	150307	147978
Поточні фінансові інвестиції	1160	520956	690649
Гроші та їх еквіваленти	1165	16674	106974
Готівка	1166	5	7
Рахунки в банках	1167	16669	106967
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	1276	2314
Усього за розділом II	1195	1815737	2139178
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	2734590	3080918

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	50493	50493
Додатковий капітал	1410	1012216	1012216
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	69883	84883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	784394	1111505
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	2096514	2438625
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	8180	8410
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити	1510	0	0

банків			
Інші довгострокові зобов'язання	1515	111	301747
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	8291	310157
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	567496	195580
за розрахунками з бюджетом	1620	6643	21998
за у тому числі з податку на прибуток	1621	3772	15230
за розрахунками зі страхування	1625	501	849
за розрахунками з оплати праці	1630	12265	1625
за одержаними авансами	1635	339	1684
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	12688	39025
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	29853	71375
Усього за розділом III	1695	629785	332136
IV. Зобов'язання,	1700	0	0

пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	2734590	3080918

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2529678	2130758
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1171352)	(976771)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	1358326	1153987
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	14663	21509
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(213208)	(169962)
Витрати на збут	2150	(517341)	(368621)
Інші операційні витрати	2180	(315839)	(299620)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від	2190	326601	337293

операційної діяльності: прибуток			
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	26415	31734
Інші фінансові доходи	2220	23595	59164
Інші доходи	2240	54337	8296
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(7916)	(24013)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(72)	(206)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	422960	412268
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-80849	-71151
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	342111	341117
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	50493
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	50493
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	50493
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	342111	391610

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1083329	946532
Витрати на оплату праці	2505	235700	161375
Відрахування на соціальні заходи	2510	45035	31146
Амортизація	2515	91280	93741
Інші операційні витрати	2520	784574	687976
Разом	2550	2239918	1920770

Річна фінансова звітність емітента

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2017 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ	00481212
Територія		за КОАТУУ	8036300000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників	869		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р- н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	52683	70778
первісна вартість	1001	59331	89382
накопичена амортизація	1002	6648	18604
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	591414	562908
первісна вартість	1011	1129996	1180214
знос	1012	538582	617306
Інвестиційна нерухомість:	1015	4213	4147
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за	1030	195591	279884

методом участі в капіталі інших підприємств			
інші фінансові інвестиції	1035	0	765
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	5726	371
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	849627	918853
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	535007	589803
Виробничі запаси	1101	313035	307613
Незавершене виробництво	1102	13830	17415
Готова продукція	1103	207942	264457
Товари	1104	200	318
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	416057	488971
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	22703	27570
з бюджетом	1135	5240	19376
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	5	1019
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	111710	150307
Поточні фінансові інвестиції	1160	260825	520956
Гроші та їх еквіваленти	1165	56982	16674
Готівка	1166	3	5
Рахунки в банках	1167	56979	16669
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0

інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	47	1276
Усього за розділом II	1195	1408576	1815952
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	2258203	2734805

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	50493	0
Додатковий капітал	1410	1012216	1012216	681978
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	49883	69883	34883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	463441	784558	296548
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	1705068	2096678	1192937
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	6762	8180	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	111	111	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	6873	8291	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	481071	567371	393075
за розрахунками з бюджетом	1620	26669	6643	20073
за у тому числі з податку на прибуток	1621	25064	3772	19509
за розрахунками зі страхування	1625	882	549	768

за розрахунками з оплати праці	1630	2817	12393	2725
за одержаними авансами	1635	403	339	258
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	10556	12688	8694
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	23864	29853	4454
Усього за розділом III	1695	546262	629836	430047
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	2258203	2734805	1622984

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2130758	1711495
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(976771)	(681754)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	1153987	1029741
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	21509	236736
Дохід від зміни вартості	2121	0	0

активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(169962)	(140282)
Витрати на збут	2150	(368621)	(226433)
Інші операційні витрати	2180	(299620)	(454797)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	337293	444965
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	31734	0
Інші фінансові доходи	2220	59164	22517
Інші доходи	2240	8296	12184
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(24013)	(12)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(206)	(476)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	412268	479178
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-71151	-95492
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	341117	383686
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка)	2405	0	0

фінансових інструментів			
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	50493	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	50493	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	50493	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	391610	383686

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	946532	594182
Витрати на оплату праці	2505	161375	107837
Відрахування на соціальні заходи	2510	31146	36738
Амортизація	2515	93741	82650
Інші операційні витрати	2520	687976	712066
Разом	2550	1920770	1533473

Річна фінансова звітність емітента

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2016 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ	00481212
Територія		за КОАТУУ	8036300000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників	813		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2015 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	3347	52683	3347
первісна вартість	1001	7550	59331	7550
накопичена амортизація	1002	4203	6648	4203

Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	5896
Основні засоби:	1010	649988	595627	518136
первісна вартість	1011	1112553	1134659	940252
знос	1012	462565	539032	422116
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	182184	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	6272	5726	6272
Відстрочені податкові активи	1045	1604	0	1529
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	661211	836220	535180
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	356252	535007	0
Виробничі запаси	1101	166818	313035	166818
Незавершене виробництво	1102	2831	13830	2831
Готова продукція	1103	186433	207942	186433
Товари	1104	170	200	170
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	247558	416057	247725
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	26284	22703	38211
з бюджетом	1135	42212	5240	40725
у тому числі з	1136	0	0	0

податку на прибуток				
з нарахованих доходів	1140	18764	5	18764
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	40662	111710	40547
Поточні фінансові інвестиції	1160	30275	260825	30275
Гроші та їх еквіваленти	1165	310405	56982	310405
Готівка	1166	1	3	1
Рахунки в банках	1167	310404	56979	310404
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	3419
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	8	47	1481
Усього за розділом II	1195	1072420	1408576	1087804
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	1733631	2244796	1622984

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	730667	1012216	681978
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	34883	49883	34883
Нерозподілений прибуток	1420	363070	450207	296548

(непокритий збиток)				
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	1308148	1691834	1192937
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	6762	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	111	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	6873	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	391931	480898	393075

за розрахунками з бюджетом	1620	20073	26669	20073
за у тому числі з податку на прибуток	1621	19472	25064	19509
за розрахунками зі страхування	1625	773	882	768
за розрахунками з оплати праці	1630	2703	2817	2725
за одержаними авансами	1635	258	403	258
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	8694	10556	8694
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1051	23864	4454
Усього за розділом III	1695	425483	546089	430047
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	1733631	2244796	1622984

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1711495	1200072
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві	2014	0	0

незароблених премій			
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(681754)	(386119)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	1029741	813953
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	236736	151783
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(140282)	(59151)
Витрати на збут	2150	(226433)	(106344)
Інші операційні витрати	2180	(454797)	(454761)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	444965	345480
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	22517	14744
Інші доходи	2240	12184	4485
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(12)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(476)	(8)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	479178	364701
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-95492	-68746
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	383686	295955
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	-4
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	-4
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	-4
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	383686	295951

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	594182	350967
Витрати на оплату праці	2505	107837	91891
Відрахування на соціальні заходи	2510	36738	32869
Амортизація	2515	82650	62621
Інші операційні витрати	2520	712066	560701
Разом	2550	1533473	1099049

Річна фінансова звітність емітента

		КОДИ
	Дата(рік, місяць, число)	2015 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ 00481212
Територія		за КОАТУУ 8036300000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД 21.20
Середня кількість працівників	851	
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака		
Адреса	вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 207-73-03	

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2014 р.

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	2561	3347
первісна вартість	1001	6006	7550
накопичена амортизація	1002	3445	4203
Незавершені капітальні інвестиції	1005	119398	5896
Основні засоби:	1010	400552	518136
первісна вартість	1011	764123	940252
знос	1012	363571	422116
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	922	6272
Відстрочені податкові активи	1045	5158	1529
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	528591	535180
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	207076	356252
Виробничі запаси	1101	108990	166818
Незавершене виробництво	1102	7687	2831
Готова продукція	1103	90257	186433
Товари	1104	142	170
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	254709	247725
Дебіторська заборгованість за	1130	54829	38211

розрахунками: за виданими авансами			
з бюджетом	1135	127	40725
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	9980	18764
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8358	40547
Поточні фінансові інвестиції	1160	30550	30275
Гроші та їх еквіваленти	1165	180209	310405
Готівка	1166	1	1
Рахунки в банках	1167	180208	310404
Витрати майбутніх періодів	1170	959	3419
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	6	1481
Усього за розділом II	1195	746803	1087804
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1275394	1622984

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	494203	681978
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	24783	34883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	198472	296548
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	896986	1192937
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити	1510	0	0

банків			
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	321629	393075
за розрахунками з бюджетом	1620	17088	20073
за у тому числі з податку на прибуток	1621	13202	19509
за розрахунками зі страхування	1625	616	768
за розрахунками з оплати праці	1630	1978	2725
за одержаними авансами	1635	1	258
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	19955	8694
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	17141	4454
Усього за розділом III	1695	378408	430047
IV. Зобов'язання,	1700	0	0

пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1275394	1622984

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2014 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1200072	1169746
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(386119)	(462271)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	813953	707475
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	151783	25535
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(59151)	(42047)
Витрати на збут	2150	(106344)	(143577)

Інші операційні витрати	2180	(454761)	(313926)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	345480	233460
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	14744	14517
Інші доходи	2240	4485	30101
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(8)	(30083)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	364701	247995
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-68746	-47752
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	295955	200243
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-4	-5
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-4	-5
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0

Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-4	-5
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	295951	200238

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	350967	324169
Витрати на оплату праці	2505	91891	87468
Відрахування на соціальні заходи	2510	32869	31925
Амортизація	2515	62621	59055
Інші операційні витрати	2520	560701	454400
Разом	2550	1099049	957017

Річна фінансова звітність емітента

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2014 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ	00481212
Територія		за КОАТУУ	8036300000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників	865		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 207-73-03		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2013 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	2486	2561
первісна вартість	1001	5379	6006
накопичена амортизація	1002	2893	3445
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13126	119398
Основні засоби:	1010	439908	400552
первісна вартість	1011	747692	764123
знос	1012	307784	363571
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0

накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	1217	922
Відстрочені податкові активи	1045	6527	5158
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	463264	528591
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	188085	207076
Виробничі запаси	1101	92917	108990
Незавершене виробництво	1102	8624	7687
Готова продукція	1103	86407	90257
Товари	1104	137	142
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	173504	254709
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	13294	54829
з бюджетом	1135	127	127
у тому числі з податку на прибуток	1136	25	0
з нарахованих доходів	1140	1906	9980
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26712	8358
Поточні фінансові інвестиції	1160	824	30550
Гроші та їх еквіваленти	1165	217476	180209
Готівка	1166	2	1
Рахунки в банках	1167	217474	180208
Витрати майбутніх періодів	1170	11801	959
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	2	6
Усього за розділом II	1195	633731	746803
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1096995	1275394

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	402079	494203
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	19943	24783
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	94605	197879
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	696155	896393
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на	1534	0	0

початок звітнього періоду)			
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	334880	321488
за розрахунками з бюджетом	1620	10188	17086
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	13202
за розрахунками зі страхування	1625	852	616
за розрахунками з оплати праці	1630	2022	1978
за одержаними авансами	1635	1	1
за розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	18569	20691
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	34328	17141
Усього за розділом III	1695	400840	379001
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1096995	1275394

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2013 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1169746	928917
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0

Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(462271)	(411213)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	707475	517704
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	25535	12246
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(42047)	(52786)
Витрати на збут	2150	(143577)	(112308)
Інші операційні витрати	2180	(313926)	(258116)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	233460	106740
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	14517	19429
Інші доходи	2240	30101	20213
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)

Інші витрати	2270	(30083)	(20309)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	247995	126073
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-47752	-29282
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	200243	96791
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-5	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-5	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-5	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	200238	96791

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	324169	279374
Витрати на оплату праці	2505	87468	76666
Відрахування на соціальні заходи	2510	31925	27810
Амортизація	2515	59055	57827
Інші операційні витрати	2520	454400	379869
Разом	2550	957017	821546